REGD: NO. H 18 విడి ప్రతి 0-20 పై. 12-11-65 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 45

నవంబరు 14 న జవహర్ 77 వ జన్మదిన పర్వదినం. స్వర్గవాసియైన ఆ మహనీయునికివే మా జోహారులు.

భారీవిద్యుత్ కర్మాగారం

ప్రధానిచే ప్రారంభోత్సవం : కార్మిక రాజకీయాలు

గత రెండు నెలల్లో భారత విజయ నాయకుడుగా, భారత ప్రజల నవ్యోత్సాహ దీక్షలకు ప్రతిబింబంగా నవ్యరూపం ధరించిన ప్రధాని శాస్త్రి గారికి అఖండమైన స్వాగతమిచ్చి, కనక తులాభారంచేసి సత్కరించేందుకు ముఖ్యమంత్రి దృఢ సంకల్పులై వున్నారు.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

సెప్టెంబరులోనే ప్రధానమంత్రి మన రాష్ట్ర రాజధానికి రావలసింది. కాని పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ కారణంగా ఆయన ఢిల్లీనుండి కదలడానికి వీల్లేకపోయింది. ఈసారికూడా ఒకరోజుమాత్రమే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో గడపగలుగుతానని ఆయన చెబుతున్నారట. కాని మరొకరోజైనా ఆయన్ను ఇక్కడవుంచాలనీ, కేవలంరాష్ట్ర రాజధాని పౌరులకేకాక ఇతరప్రాంత ప్రజలకుకూడా ఆయన సందర్శనావకాశం కల్పించాలనీ ముఖ్యమంత్రి ఆశిస్తున్నారు.

వారితులాభారంకూడా హైదరాబాదులో జరిపించడమా, లేక తిరుపతిలో కాని రాజమండ్రిలోకాని ఏర్పాటు చేయడమా అనేది ఇంకా తేలలేదు. రాజమండ్రిలో మాత్రం, ప్రధానమంత్రి రాకకోసం యేర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. హైదరాబాదు లాల్‌బహదూర్ స్టేడియంలోను, రాజమండ్రి అయితే పావన గోదావరి తీరంలోను, బహిరంగసభల్లో ఆయన ప్రసంగిస్తారు. నవంబరు 13 న రక్షణమంత్రి చవాన్ కూడా హైదరాబాదు వస్తున్నారు.

14 వేది కావలికి విచ్చేస్తున్న ఉపరాష్ట్రపతి డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్.

ప్రధాని లాల్ బహదూర్ శాస్త్రికి కలకత్తా పౌరుల అపూర్వ స్వాగతం.

పనికేమో స్థానికులు పెత్తనానికి పరాయివారా?

హైదరాబాదు వచ్చినపుడు ప్రధాన మంత్రి పాల్గొనే కార్యక్రమాల్లో ఇక్కడికి 16 మైళ్ళదూరంలో రామచంద్రాపురం వద్ద వున్న భారత హెవీ ఎలెక్ట్రికల్ ఫ్యాక్టరీకి ప్రారంభోత్సవం ఒకటి.

ఈ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్, కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఆంధ్రదేశంలో నెలకొల్పుతున్న పెద్దపరిశ్రమ. దాదాపు రు. 40 కోట్లు దీని మొత్తంపెట్టుబడి. రాష్ట్రప్రజలు, ప్రభుత్వం ఎంతో ఆందోళనచేయగాదక్కిన ప్రాజెక్టుకనుక మనప్రత్యేకాభిమానానికి పాత్రమైనది. ఈ ఆందోళనే మూడేళ్ళక్రితం మనం చేయకపోయినట్లయితే, ఈపథకం మొత్తం బొంబాయికు తరలింపబడేది. అప్పటికి మనకుమిగిలింది ఒకభాగంమాత్రమే. మరొకభాగమైన బాయిలర్ల ఫ్యాక్టరీని త్రిచూరులో నెలకొల్పుతున్నారు. ఉత్పత్తి

—తరువ 12 వ పేజీలో

నెల్లూరులో దుర్భరమైన దోమలబాధ

మునిసిపాలిటీ నిర్లక్ష్యమా? నిస్సహాయతా?

ఎన్నిసార్లు వ్రాయను? ఏమని వ్రాయను? ఎంతని వ్రాయను? వ్రాసి కొద్దీ మునిసిపల్ అధికార్లలో కదలిక రావలసిందిపోయి మొద్దుబారిపోతున్నట్లున్నది. రోజురోజుకు దోమలబాధ దుర్భరమైపోతున్నది. పౌరులలో ఓర్పు, సహనమూ పూర్తిగా పోతున్నది. నిద్రలేదు, ఆరోగ్యంలేదు. పౌరుల రక్తాన్ని దోమలు ఈవిధంగా త్రాగుతుంటే, మునిసిపల్ అధికార్లునిద్ర పోతున్నారనుకోండి, పైన యెవరూ అడిగేదిక్కులేరా అని మాప్రశ్న.

పూర్వం ఎప్పుడూ యింత కాలం, ఇంత ఒపరీతంగా దోమలు వుండినదిలేదు ఎప్పుడో వేసవికాలంలో, టవునులోని పంటకాల్వల్లో చెరువునీరు పారకుండా, మురుగునీరు నిల్చినపుడుమాత్రం ఒక నెల రోజులో ఇంకా తక్కువకాలమో దోమలు వుండేది. అప్పుడు మునిసిపల్ ఆరోగ్య శాఖవారు వెంటనే చర్యలు తీసుకునేవారు. పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటువారినడిగి కాల్వలకు నీరు వదలిపెట్టించేవారు. డి.డి.టి. వగైరాలు యెక్కువగా స్ప్రే చేయించేవారు. ఎట్లయినా దోమలబాధను నివారించేవారు.

పత్రికలు దోమలను చంపగలవా?

'న్యూయార్కు టైమ్సు'పత్రికకు వుపయోగించే న్యూస్‌ప్రింట్ నుండి లభించే వొకకొత్తరకం హార్మోన్‌తో దోమలను చంపవచ్చని అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొన్నారు. టైమ్సు ఆదివారం సంచిక దాదాపు 200 పేజీలకుమించి మానవమాత్రు డెవడూ చదవలేనంత భారంగా వుంటుంది! మరి నెల్లూరులోవెయేపత్రిక లిందుకుపనికివస్తాయో! నెల్లూరులో వున్న కాలేజీలు యీవిషయమై పరిశోధనచేసి పుణ్యం గట్టుకొంటే బాగుంటుంది.

ఇప్పుడెందువల్లనో ఏచర్యాలేదు. టవున్‌లోని మూడుకాలవల్లో రెంటిలో మామూలుగా నీరుపారుతున్నది. రేవల్ పాటికాల్వకు గోడలుకట్టి, మూసివేసి; మల్లప్ప కాల్వనుమాత్రం మురికితూమంగా వదలివేశారు. ఆ కాల్వలోచేరే మురుగునీరంతా అట్లనే నిల్వ వుంటున్నది. అందులోవేసే చెత్తాచెదారం టీకి, కుళ్ళి దుర్గంధభూయిష్టమై, దోమలకు స్వర్గధామంగా, పౌరులకు నరకకూపంగా తయారయింది. ఒక్కసారైనా ఆ కాల్వలోకి చెరువునీరు వదలి, శుభ్రంచేస్తే ఆ బాధ నివారణవుతుంది. లేక ఖర్చు యెక్కువనుకోకుండా మందులుచల్లిస్తే కొంత ఫలితముంటుంది. చెత్తాచెదారం పూడికతీయిస్తే బాగుంటుంది. ఎంత మందులుచల్లినా నీరువదలి, శుభ్రం చేసినట్లుగావుండదు. మునిసిపాలిటీవారు ఆ పని యెందుకుచేయరు? నిర్లక్ష్యమా? నిస్సహాయతా?

స్పెషల్ ఆఫీసరు నరసింహస్వామి

—తరువ 7-వ పేజీలో

వింటే భారతం వినాలె

తింటే గారెలు తినాలి

మరి, త్రాగితే ?

నిర్మల కాఫీ త్రాగాలె!

ఇది మా మాటకాదు; అసంఖ్యాకులైన మా వినియోగదార్ల అభిప్రాయం.

అపురూపమైన మా టెబిల్ లేబిల్ వక్కపొడిని కూడా మరచిపోకండి!

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు,

ట్రంకురోడ్డు (ఫోన్ : 280) నెల్లూరు

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 701/62 E. P. 54/65

ఒడపా వెంకయ్య —వాది.
కాకాణి శేషయ్య వగైరా — ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదులతాలూకు షెడ్యూలు ఆస్తి యీలంకుగాను 22-11-65 ది వాయిదా వేసినారు. పాటదారులు పాటపెట్టుకొనేది.

(1) కోవూరుతాలూకా అనంతవరంగ్రామములో నె 122 రు పట్టా కోరుమాగాణి SN 134/5 రు య 1-09 ట్లు శిస్తు రు. 6-47 పై. గల బొంతలపాడు అను పేరు గల భూమికి హద్దులు [తూ] [ద] గుడ్డేటి యెర్రయ్య అ. వెంకటరత్నంగార్ల భూమి [ప] కొల్లా సుబ్బరాయుడుభూమి [ఉ] గోపనాని వెంకటసుబ్బయ్య, మద్దిపాటి సరసయ్యగార్లభూమి యిందులోని య 1-09 ట్లు. సర్కారుపాట రు. 1500/-

(2) నె 122 పట్టా కోరుమాగాణి SN 135/8 రు శిస్తు రూ 4-56 పై. గల య 0-96 ట్లుకు హద్దులు [తూ] పారుదలకాల్వ [ద] పంటకాల్వ [ప] మద్దెటి యెర్రయ్యభూమి [ఉ] గుడ్డేటి వెంకటరత్నంభూమి యీహద్దులలోని య 0-96 ట్లు సర్కారుపాట రు. 1200/-

(3) నె 244 రు పట్టా శేగడచేను అను కోరుమెట్ట SN 23/7 రు శిస్తు 0-18 పై. గల య 0-16 ట్లుకు హద్దులు [తూ] కాకాణి సుబ్బరామయ్యభూమి [ద] కాకాణి కొండయ్యభూమి [ప] పాశం వెంకటసుబ్బమ్మభూమి [ఉ] ఒడపా సుందరమ్మ అ. వెంకయ్యగార్లభూమి యిందులోని య 0-16 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 100/-

—ఉడాలి రామయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S.C. 677 of 60 E.P. 200 of 65

సేటు నైణమల్ —వాది.
ర్యాలి వెర్రెయ్య —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి హైకోర్టువారివల్ల 29-11-65 తేదీ పగలు 10½ గంటల లగాయతు వేలం కాబడును. పాటదార్లు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా అమలాపురం తా॥ పి.కామవరంగ్రామంతా॥ గ్రామకంఠం రివిజనుసర్వే నె 59/2 రులో వున్న స్థలంకు పెంకుటి యింటికి హద్దులు: [తూ] దాఙకల వెంకట్రాజు వగైరాల యిల్లు స్థలం 12 గ॥లు [ద] పెండ్యాల వెంకట్రావుగారి యిల్లు స్థలం 20 గ॥లు [ప] రోడ్డు 12 గ॥లు [ఉ] రాజవీధి 20 గ॥లు యీహద్దులుగల స్థలం యిందులో వున్న పెంకుటియిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు యింటి పైకప్పు తాటియాకుల నాటిడి నానావిధ ఫలవృక్షములనహా 240 చ॥ గ॥ సదరాస్తి 14-4-62 తేదీ గల తనఖాబాకీ అసలు వడ్డీ రు. 1226-20 లోబడి వేలంకావలెను.

—డి. మార్కండేయులు,
వాది అడ్వకేటు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మాలు 430 ఆఫ్ 1965

మునగల వెంకటరెడ్డి —వాది.
దాసరి నారాయణ తండ్రిపేరు కొండయ్య —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి యిందువల్ల తెలుపడమేమనగా: ప్రాంసరీనోటు తాలూ రు. 174-75 లు దావాఖర్చులు నీవల్ల రాబట్టుకొనుటకు వాది యీ దావాచేసివున్నాడు. కాబట్టి యిందు విషయమై నీకేమైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల 6-12-65 తేది పగలు 10 గంటలకు యీ కోర్టువారిసముఖం హాజరై తెలుపుకొనవలసినది. లేనియెడల నిన్ను ఎక్సుపార్టీచేసి నిష్పైన డిక్రీ యివ్వబడును.

—సి. సుధాకరరావు,
వాది అడ్వకేటు.

కాళహస్తిలో
జమీన్‌రైతు
ప్రతులు
క్రిందిచోట దొరకును:
ఐ. ఈశ్వరయ్యశెట్టి,
వార్తా నిలయం
మెయిన్ రోడ్డు,
కాళహస్తి

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విశ్వావసు కార్తీక బహుళ చవితి
శుక్రవారం 12-11-1965

ఇంటి శత్రువులు

భారతదేశ వ్యతిరేక వైఖరులవలంబిస్తున్నారని, మనపట్ల అమిత్రత్వ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారని పాశ్చాత్య దేశాలపట్ల మనం కినుకవహిస్తున్నాము. కాశ్మీర్‌లో ప్రవేశించిన సాయుధ దుండగులు తమవారుకాదని, కాశ్మీరు స్వాతంత్ర్య విప్లవకారులని పాకిస్తాన్ అంటే నీతిమాలిన ప్రచారమని మనం నిందించాం. సిక్కిం సరిహద్దు తమ భూభాగంలో భారతదేశం సైనిక కట్టడాలను నిర్మించిందని ఆరోపించి, సైన్యాన్ని మోహరించి, కయ్యానికి కాలుదువ్వి, ప్రపంచదేశాల వ్యతిరేకాభిప్రాయాన్ని గమనించి, భారతదేశం తనవైపు కట్టినకట్టడాలను పడగొట్టిందని సమాధానం చెప్పుకొని చైనా చల్లగా సర్దుకుంటే ఇంతకంటే దుర్మార్గంవుందా అని విస్తుపోయాము.

ఇదంతానిజమే. పరాయివారినైతే నిందించాము, తిట్టాము, దుయ్యబట్టాము, శపించాము, వారు సర్వనాశనం కావాలని కోరుకున్నాము. కాని మనదేశంలో, మన మధ్యనేవుండి, దేశభక్తులుగా చలామణీ అవుతూ, కొన్నివర్గాల ప్రజలచేత ఆరాధింపబడుతున్న అతివాద కమ్యూనిస్టులని పిలువబడేవారినేమనాలె? పాకిస్తాన్‌తో మన యుద్ధాన్ని వారు సమర్థించరట; కాశ్మీరులో ప్రవేశించిన దుండగులు పాకిస్థానువారు కారట, స్వాతంత్ర్యాన్నికోరే కాశ్మీరీయులేనట; చైనా భూభాగంలోకి మనం చొచ్చుకపోయింది నిజమేనట; 1962 నుండి ఈవిషయంలో మన ప్రభుత్వం అబద్ధాలు చెప్తున్నదట. ఈ మాటలన్నీ ఎవరివి? పాకిస్తాన్ ఏజంట్లవికాదు, పెకింగు రేడియోవికావు–కేరళ కమ్యూనిస్టుపార్టీవి; వారిరహస్య సర్క్యులర్ లోనివి!

మాటలలోనేకాదు చేతలలోకూడా మన రక్షణకృషికి వీరు ఎట్లా విఘాతం కల్గిస్తున్నదీకూడా తెలిసింది. కేరళలోని ఒక ఫ్యాక్టరీలో కార్మికులు ఒక ఆదివారం పనిచేసి, ఆ ధనాన్ని రక్షణనిధికిస్తామంటే, అతివాద కమ్యూనిస్టుల చేతిలోవున్న కార్మికసంఘం ఆ ప్రయత్నాన్ని పడగొట్టిందట. ఇంకో ఫ్యాక్టరీలోకూడా అదేవిధంగా జరిగిందట. ఒక కార్మిక నాయకుడు– ''ఆ డబ్బు భిక్షగాళ్ళకిచ్చినా సరేకాని, రక్షణనిధి కివ్వడాన్ని సుతరాము అంగీకరించ'' నని అరచాడట. ఒకసభలో నంబూద్రిపాద్ జిందాబాద్, మావోసేతుంగ్ జిందాబాద్ అని నినాదాలిచ్చారట. ఈ సంఘటనలన్నీ కేరళవి. సాగితే ఇతర రాష్ట్రాలలోకూడా లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులు యింతకంటే భిన్నంగా ఏమీ వ్యవహరించరు.

ఇక లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు నాయకుడైన నంబూద్రిపాద్ దేశసంచారంచేస్తూ, దేశద్రోహ ప్రసంగాలు చేస్తున్నాడు. బాహ్యశత్రువుల ప్రమాదం తెలిసివుంటుంది. కాని ఈ అంతఃశత్రువులవల్ల దేశానికి ఎంత అపకారం జరిగేది అంచనా కట్టలేము. దేశానికి ఎవరు శత్రువులో, వారినంతా తమ మిత్రులుగా భావించేవారు, వారిపక్షంగా ప్రచారంచేసేవారు ఎప్పుడూ దేశానికి వుపద్రవకారులు. అలాంటివారికి, వారిపార్టీకి స్వేచ్ఛనివ్వడం దేశ వినాశాన్ని కోరితెచ్చుకోవడంగానే వుంటుంది. ఇటు పాకిస్తాన్‌కు, అటు చైనాకు బహిరంగ ఏజంట్లుగా పనిచేస్తున్న లెఫ్టుకమ్యూనిస్టు పార్టీమీద, ఆపార్టీకి చెందినవారిమీద నిషేధాలు ప్రయోగించడం ఈవిషమ సమయంలో అవసరంకాదా? వీరి విషయంలో మెత్తదనాన్ని వహించడం ప్రమాదకరమని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను హెచ్చరిస్తున్నాము.

వారాంతం విశేషాలు

శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రి అయినతర్వాత నెల్లూరు జిల్లా గ్రామాల్లో పర్యటించినపుడు ప్రవేశపెట్టబడిన విధానం–సన్మానసభల్లో వేయబడిన పూలమాలలను దేశరక్షణనిధికిగాను వేలంవేసే పద్ధతి – ఢిల్లీదాకాకూడా ప్రాకి ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రిగారిచేతకూడా ప్రవేశపెట్టబడినట్లున్నది.

మొన్న ఢిల్లీలో జరిగిన కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీపార్టీ సమావేశంలో వొక కాంగ్రెస్ పార్లమెంటుసభ్యుడు శ్రీ లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రిగారికి వొక ఖత్తిదీపాన్ని బహుమతిగా ప్రకటించి దీనిని దేశరక్షణనిధికిగా వేలంపెట్టమన్నాడు. ఈ వేలంపాటలో యిద్దరు పార్లమెంటుసభ్యులు, పారిశ్రామిక ప్రముఖులు (రామేశ్వర తాంతియా, ఆర్. కె. భువాల్కా) 28 వేలగ్రాముల బంగారానికిగాను బంగారంబాండ్లు తీసుకొన్నారు. 28 వేల గ్రాముల బంగారం అంటే దాదాపు రు. 3 లక్షల 60 వేలు. ఇంత ఎక్కువ బంగారాన్ని బంగారం బాండ్లకు యిచ్చినవారు వ్యక్తులుగా యింతవరకూ లేరట. ప్లాస్టిక్‌తో చేయబడిన వొకపటాన్ ట్యాంకుబొమ్మను వేలంవేయగా రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ సంతోష్‌సింగ్ 6 వేలకుకొని రక్షణనిధికి విరాళమిచ్చారు. మొత్తానికి మనదేశ పరిస్థితుల దృష్ట్యా యీపద్ధతి బాగానేవుంది. లేకపోతే పార్లమెంటరీ పార్టీసమావేశంలో యిట్లా కనకవర్షం కురుస్తుందా?

మన నగరాల్లో, పట్టణాల్లో రోజుకు యెట్లలేదన్నా వొకటిరెండుసార్లు కరెంటు పోవడం పరిపాటి. ఆ పొరపాట్లుజరగని న్యూయార్కు నగరంలో యిన్నేళ్లకు మొన్నొకరోజు సాయంత్రం కరెంటు ఆగిపోయిమొత్తంఅంధకారమయమైపోయింది. విద్యుద్దీపాలతో జాజ్వల్యమానంగా వెలిగిపోయేయీఅమెరికన్‌నగరంచీకటిమయమైపోయింది. భూగర్భపు రైళ్లు నిల్చిపోయాయి. ఆకాశ హర్మ్యాలలో త్రిశంకు స్వర్గంలోవలె భవనాలమధ్యలో లిఫ్టులు ఆగిపోయాయి. ప్రజలు నిశ్చేష్టులైపోయారు. నగరమంతా కటికచీకటిమయం కావడంచూచి దొమ్మీలు, లూటీలు అక్కడక్కడా జరిగాయట. పౌరులను రక్షించడానికి ప్రతిపోలీస్ వుద్యోగిని డ్యూటీలోకి రప్పించారు. నయాగరా జలపాతంనుండి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేసే మెయిన్‌లైన్ ఆగిపోయిందట. అక్కడిఅధికారుల యేర్పాట్లు అంత చురుగ్గావుంటే, మనకు కరెంటు ఆగిపోవడమంటే మామూలు నిత్యక్రీడగా, మన అధికారులకు చీమకుట్టినట్లుగాకూడా వుండదుగదా!

* * *

న్యూయార్కులో మిత్రరాజ్యసమితి కేంద్ర కార్యాలయంముందు లా పోర్టే అనే యువకుడు 'నేను యుద్ధవ్యతిరేకిని' అని కేకలేస్తూ తన శరీరంపై పెట్రోలుపోసుకొని నిప్పంటించుకొని ఆత్మాహుతి చేసుకొన్నాడు. కొద్దిరోజులక్రితం అమెరికా మిలిటరీ విదేశాంగశాఖ కార్యాలయంముందు మరొకవ్యక్తి వియత్నాంలో అమెరికావైఖరికి నిరసనగా ఆత్మాహుతి చేసుకొన్నాడు. ఐరాస వైఖరికి, అమెరికా విదేశాంగ విధానానికి యివి తీవ్ర నిరసనలు కాబోలు!

* * *

పాకిస్తాన్‌తో జరిగిన పోరాటంలో పాక్ యుద్ధతంత్రాంగాన్ని వీరోచితంగా ధ్వంసంచేసి, మనసైనిక దళాలచేత కదం త్రొక్కించి మనదేశానికి విజయలక్ష్మిని తెచ్చిన భారతసైనికదళాల ప్రధానసేనాని జనరల్ చౌదరికి, వైమానికదళం సేనాని ఏర్‌మార్షల్ అర్జున్‌సింగ్‌గారలకు రాష్ట్రపతి పద్మవిభూషణ్ బిరుదులను ప్రకటించారు. వీరుగాక మరోఆర్గురు సేనానులకు పద్మభూషణ బిరుదులనుకూడా యిచ్చారు. వారిపేర్లు: లెఫ్టినెంట్ – జనరల్ హరిబక్షసింగ్ (పశ్చిమరంగ సేనానాయకుడు) లె-జ కె. ఎస్. కటోచ్, లె-జ జోగిందర్‌సింగ్, లె-జ పి. ఓ. డ్యూన్, ఏర్‌వైస్ మార్షల్ (వైసచీఫ్) ప్రతాపచంద్రలాల్, ఏర్‌వైస్‌మార్షల్ ఆర్. రాజారామ్‌గారలు. ఈ బహుమతు లందజేయడానికి యీనెల ఆఖర్లో ప్రత్యేకసమావేశం వుంటుంది.

* * *

పరిపాలనాస్వచ్ఛతవేరు, పరిపాలనా సమర్థతవేరు, లంచగొండితనాన్ని రెండు సంవత్సరాల్లో రూపుమాపుతాను, లేకుంటే రాజీనామాయిస్తానన్నాడు శ్రీ నందా. ఆ ప్రతిన నెరవేరినా, నెరవేరకపోయినా ఆయన గట్టిప్రయత్నాలే చేశాడు. లంచగొండితనాన్ని రూపుమాపి పరిపాలనా స్వచ్ఛతను కాపాడాలని ఎన్నోకమిటీలను వేశాడు, ప్రయత్నాలుచేశాడు, ఇప్పుడు మళ్ళీ సమర్థపరిపాలనకై సమగ్రపరిశీలన అని పరిపాలనా సంస్కరణలసంఘం వొకటి నియమిస్తానంటున్నాడు. పార్లమెంటులో అడిగిన వొకప్రశ్నకు సమాధానంచెప్తూ ధృవీకరించకపోయినా ఈ పరిపాలనా సంస్కరణల సంఘానికి శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ అధ్యక్షులుగా వుండగలరని విజ్ఞులు అంటున్నారు.

* * *

వచ్చే జనవరిలో జైపూరులో నిరాడంబరంగా కాంగ్రెస్‌మహాసభలు జరపాలని నిశ్చయించారు. ప్రతినిధుల సమావేశానికి ప్రేక్షకులను అనుమతించబోరటకూడా. కాంగ్రెస్ సంస్థాగతఎన్నికలను ప్రస్తుత పరిస్థితులదృష్ట్యా జనరల్‌ఎన్నికలవరకు వాయిదావేయాలనికూడా నిర్ణయించుకున్నట్లున్నారు.

టుమ్రీలు...

హాజీ షేక్‌అబ్దుల్లా మహాశయులంగారు యిప్పుడెక్కడున్నాడో మీకుతెల్సు. ఎందుకున్నాడోకూడా మీకుతెల్సు. కాని యెట్లావున్నాడో మీకుతెలుసా? కొడైకెనాల్‌లో రాజభోగాలు అనుభవిస్తున్నాడు. ముందు వొకపెద్ద ప్రభుత్వబంగళాలో వుంటుండిన అబ్దుల్లా యింకొంచెం పెద్ద మందిబంగళా కావాలనికోరాడు. ప్రభుత్వం ఆయన కోర్కెను శిరసావహించి శివగంగ రాజాగారి సౌధరాజాన్ని సంవత్సరానికి 65 వేల రూపాయలకు అద్దెకు తీసుకొని అందులోకి అబ్దుల్లాగారి మకాం మార్చారు. అంటే నెలకు రూ. 5,420 లు బాడుగన్నమాట! అంతేకాదు, ఆ సౌధాన్ని మరింత అందంగా చేసేందుకు మరో 75 వేలు ఖర్చుచేసింది. దేశద్రోహిఅని, డిటెన్యూఅని ప్రభుత్వంచే చెప్పబడుతున్నవాడికి యీ అల్లుని మర్యాదలా? మే 9 తేదినుండి, సెప్టెంబరు నెలాఖరుకు అబ్దుల్లామీద 23 వేలు ప్రభుత్వం ఖర్చుచేసిందని మంత్రిగారు మొన్న పార్లమెంటులో చెప్పారు. ఇంత భోగం వుంటుందంటే దేశద్రోహి కావడానికి ఎవరు సిద్ధపడరు?

* * *

ఇక అబ్దుల్లా కుమారుడు, 30 ఏళ్ల యువకుడు శ్రీ తారిక్‌అబ్దుల్లాసంగతి మీకు తెలియనిదికాదు. ఇతనిని పాకిస్తాన్‌వారు తమ ఐరాస ప్రతినిధిగా నియమించుకున్నారు. కాని యీ తారిక్ భారతీయుడు, భారతీయ పాసిపోర్టు కల్గినవాడు. ఐదేళ్ల క్రితం మన కాశ్మీర్‌ప్రభుత్వం స్కాలర్‌షిప్‌యిచ్చి లండన్‌లో 'లా' చదవమని పంపింది. లా, గీ వదిలేసి స్వతంత్ర కాశ్మీర్ కేకలువేస్తూ పాక్‌వారి వొడిలో చేరాడు. ఈయన వ్యవహారంచూసి మన ఇండియన్ హైకమీషన్‌వారు పాస్‌పోర్టును పొడిగించ నిరాకరించి యింటికిపంపారు. అప్పుడు శ్రీ నెహ్రూగారితో మొరపెట్టుకోగా ప్రసన్నుడై లండన్‌లోని ఇండియా హైకమీషనర్ కార్యాలయంలో ఒక వుద్యోగంయిచ్చి పొమ్మన్నాడు. ఇండియా డబ్బుతో, ఇండియాతరపు మనిషిగా ఆయన లండన్‌లో వుద్యోగం వెలగబెడ్తూ ఇండియాకు వెన్నుపోటు పొడిచాడు. కాశ్మీర్ విముక్తసంఘమని లండన్‌లో నానా గోలచేసి పాక్ సన్నిహితుడై ఇండియాపౌరుడుగావుంటూనే పాక్ ప్రభుత్వోద్యోగిగాచేరి ఐరాసలో ప్రత్యక్షమయ్యాడు. మన దౌత్యప్రతినిధుల్లో యెంతటి 'దేశభక్తులు'న్నారో మరి!

శ్రీ వాణి ట్యుటోరియల్ కాలేజి,
స్థా: 1950.
51, (మంటపాలు) ఆచారివీధి, నెల్లూరు.
మార్చి పరీక్షలు వచ్చుచున్నవి, మంచి ట్యూషన్ కావలెనా! చేరండి.
S. S. L. C., మెట్రిక్., 4, 5 ఫారములు
ఉత్తమశిక్షణ యివ్వబడును. మంచి పునాది యేర్పడును. పై చదువులు సులభమగును. మాడరేటు ఫీజు. స్కూలు విద్యార్థులకు అనుకూలముగా ప్రొద్దున సాయంత్రము క్లాసులుగలవు.
గమనింపు:- 12 సం॥లవారిని చేర్చండి. 3 సం॥లలో బాలురు మెట్రిక్‌ను, బాలికలు S. S. L. C ని ప్యాసు అగునట్లు చేయగలము. ఇంగ్లీషులో మాట్లాడగలుగునట్లు చేయగలము.
హాస్టల్, లేబొరేటరీ, బాలికలకు ప్రత్యేక క్లాసులుగలవు.
విద్యార్థులు యిప్పటినుండి చేరవచ్చును.
—డి. శ్రీనివాసరావు, ప్రిన్సిపాల్.

అయూబ్ పై రష్యా ఆశ!

రష్యా వైఖరిని ఎట్లా అన్వయించుకోవాలె?

దుష్ట్రశ్రీస్త్రీ మనలను అవహేళనచే మని సామ్యశ్రీ నాయకత్వాన దేశరక్షణకై సర్వస్వం అర్పించిపోరాడుదాం. అందులో సందేహంలేదు. సోమవారంకాదు, మరొక రోజైనా ఒకపూట పస్తుంటాం. బంగారం ఇచ్చేస్తాం. ఇంటికొక జవాను సిద్ధమవు తాడు కావలెనంటే. కిసాన్ సంతోషంతో ఆహారధాన్యం కొలుస్తారు; అందులో దిక్కు లేదైనావుంటే నాయకులద్వారా తెల్పుకుం టారు; అంతేగాని ధాన్యమివ్వడంలో ఎంత మాత్రం పేచీపెట్టరు.

ఐతే ఈ త్యాగమంతా దేనికోసం? మన స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించుకోడానికి. ఇదే సరియైన జవాబు. మన సరిహద్దులలో గల ఒక దుష్టశక్తిని దీటానవలసియున్నది; ఇంకొక పక్కలో బల్లెమును విసిరివేయవలసి యున్నది.

మనం ప్రజాస్వామికులం. నిజమే. అంతమాత్రాన మేము ప్రజాస్వామికరక్షణకు పోరాడుతున్నాం — లోకులారా మా పాయానికిరండి— మమ్ములను అర్థంచేసుకోండోహో!— అని దండోరా వేసుకుంటే లాభంలేదు. ఎటువంటిరాజ్యమైనా కోరేది స్వాతంత్ర్యం. దాని పరిరక్షణకై మనం పోరాడుతున్నామంటే, దాడిచేసిన దొంగలు — తోడుదొంగలు మినహా మిగిలిన రాజ్యాలన్నీ మనంను అర్థంచేసుకో గలవు; సానుభూతిని ప్రకటించగలవు. ప్రజాస్వామికానికి కావడం అనేభావం అనేకరాజ్యాలకు గిట్టకపోవచ్చును; వాటి అభిప్రాయంలో ఏదోవొకరకమైన డిక్టేటరీయే మంచిదికావచ్చును. అట్టిరాజ్యాలకు మన ప్రజాస్వామికంవట్ల సానుభూతి యెందుకుంటుంది? అంతేగాక ప్రజాస్వామికంలేనిరాజ్యాలను మనం హేళనచేసినట్లవుతుంది. మనగొప్ప మనం చెప్పుకున్నట్లవుతుంది. అటువంటప్పుడు ప్రజాస్వామికరక్షణకోసం పోరాడుతున్నాం గనక మమ్ములను బలపరచండి అనడంకంటే మా స్వాతంత్ర్యపరిరక్షణకై పోరాడుతున్నామని విజ్ఞప్తిచేయడం మనకెక్కువ అనుకూల్యాన్ని లోకంలో కలిగిస్తుంది.

భద్రతాసంఘంలో భారతదేశ ప్రతిష్ఠను పెంచిన విదేశాంగమంత్రి శ్రీ స్వర్ణసింగ్

ఇందులో ఇంకొక మర్మమున్నది. ప్రజాస్వామికాలైన బ్రిటన్, అమెరికాలకు మన పోటీ ప్రజాస్వామికాలమీదకంటే పాక్‌వంటి డిక్టేటరీలమీదనే ఎక్కువప్రీతి. పవర్‌పాలిటిక్స్ వాటికి ముఖ్యంగాని ప్రజాస్వామికంకాదు. కమ్యూనిస్టు దేశాలతో కలహించేటప్పుడు వివాదంలో తాము ప్రజాస్వామికులంగనక ఎదటివారి నియంతృత్వం గిట్టదనిఅంటారు. కాని వ్యవహారంలో వుభయులు పవర్ పాలిటిక్స్ ప్రకారం ఎవరినిబడితే వారిని ఆదరిస్తూ వుంటారు.

ఇటువంటి ప్రపంచంలో మనం వున్నామని మరచిపోకుండా వుండడం మనకు మంచిది.

* * *

దీనిరూపం ఐరాస భద్రతామండలిలో కన్పిస్తూనేవున్నది. థాంట్ దర్యలకు మొగ్గ ఏవైపున వున్నదో తెలుస్తూనే వున్నది. అట్టి థాంట్ భద్రతామండలి తనకిచ్చిన అధికారాలను అతిక్రమించినాడని రష్యా (డిక్టేటర్) అంటే, కాదని బ్రిటన్— అమెరికాలు (ప్రజాస్వామికాలు) వాదించి ప్రతిష్ఠంభన తెచ్చినవి. ఈ వంతులు పాత కులభందేలోవల సర్దుబాటు జరుగుతుందేమో?

ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ఉ థాంట్

* * *

ఇంతకూ రష్యా మనకూ—పాక్‌వారికీ ఏర్పడిన ఈ జగడంలో అవలంబిస్తూ వుండే వైఖరికి మనం ఎట్లా అన్వయం చెప్పుకోవలెను? మాస్కోనుండి నవంబర్ 5న 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' ప్రతినిధి దేవ్ మురార్కా పంపిన వృత్తాంతంలో రష్యావైఖరి కొంత స్పష్టమైనట్లున్నది. దానిని విందాం: ''అది అనుకోని సంఘటనావిధానం గావచ్చును, ఆలోచనతో కూడిన కలయిక కావచ్చును— జరిగిందేమంటే బ్రిటన్-అమెరికా-చైనా విధానాలు వికలమైపోయినవి; అదేమనగా పాకిస్తాన్ను ప్రోత్సహించి ఆప్రాంతంలో శాంతికి భంగం కలిగించడం; ఇక్కడివారి అభిప్రాయమట్లున్నది. ఇక్కడ ఇంకా ఏమనుకుంటున్నారంటే, అమెరికన్లు మళ్ళీ పాక్ వైపుకు మొగ్గుతున్నారు; తిరిగి ఆయుధాలను అమెరికా ఆసీమకు రవాణాచేస్తే,

—కొరవ 10వ పేజీలో

హాసం... వాసం...

శికత్రిమ్మరి

విపరీతవాది స్మిత్— —వితండవాది సుకర్ణో

రొడీషియాలో స్మిత్ మళ్లీ ఎదురు తిరిగాడు. రాయల్ కమీషన్ నియామకానికి తానంగీకరించేనరికి, దాని విచారణకైనా నానామార్గాలు సూచిస్తూ అంతరాయాలు కల్పించేవనిని బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం పూనుకున్నందున, తానా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించగలనని ఆయన హెచ్చరిక చేశాడు. బలప్రయోగంచేసి ఆ స్మిత్తును దారికి తేవలసిందని ఐరాస సర్వసభ్య సమావేశంలో మరొకసారితీర్మానించారు. ఆతీర్మానాన్ని అమలుపరచడానికి థాంట్ త్వరపడడు. ఆ విషయం భద్రతామండలి ముందుకు రాదు. రష్యా తలచుకుంటే వస్తుంది. పరిస్థితి విషమించే వైనాన్ని అది గమనిస్తున్నది. ఇంతకుముందొక హెచ్చరికచేసి వదలినది.

అసలు స్మిత్—విల్సన్ రాజీప్రకారం వచ్చే రాయల్‌కమీషన్‌లో యిద్దరు తెల్లవారు, ఒక్కరు నల్లవారు వుంటూవుండగా దాని శిఫారసులు అధికసంఖ్యాకులైన శ్యామవర్ణులకు తృప్తిని కలిగించవని లోకులనుకున్నారు. దానిని బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం పసిగట్టింది. అంతట ఆ కమీషన్ విచారణావిధానంలో కొన్ని పద్ధతులను ప్రవేశపెట్ట దలచింది. వాటిమూలంగా తెల్లటివారి పెత్తనం లేక నల్లటివారి సర్వాధికారంగాక మధ్యేమార్గం వస్తుందనీ, ఉభయపక్షాలు కాస్త గొణుగుడుచేసి అంగీకరిస్తాయనీ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆశించింది. దీనిని వెంటనే కనిపెట్టి 'అవప్పు ఒడకవు' అని స్మిత్ ప్రకటించాడు.

స్మిత్—విల్సన్ రాజీ కుదరకపోతే నల్లటివారి ఆందోళన అధికమై సమస్యను పరిష్కరిస్తుంది. సంఖ్య శ్యామవర్ణులకు అనుకూలం. శ్వేతముఖులకు ప్రతికూలం. ప్రకృతిసిద్ధమైన ఈ అంశాన్ని మార్పు చేయునంతవరకు స్మిత్తుకు ఏనాటికైనా పతనంతప్పదు. అందుకనే, దూరదృష్టి(!)తో శ్యామవర్ణుల (అధిక సంఖ్యాకుల) పరిపాలనను సూత్రప్రాయంగా స్మిత్ అంగీకరించాడు. అంతదూరమే వెళ్లిందా యనదృష్టి. 2,17,000 మంది (రెండు లక్షల పదిహేడువేలమంది) శ్వేతముఖులు 40 లక్షలమంది శ్యామవర్ణులను ఎంతకాలమైనాసరే ఇక పరిపాలించే పద్ధతిని లోకం మెచ్చదని స్మిత్ గ్రహించలేకున్నాడు.

* * *

వితండవాది

స్మిత్ విపరీతవాదయితే సుకర్ణుడు వితండవాది. అసిధారావ్రతం సాధ్యమనుకున్నాడు. కాని వ్రతభంగమైపోయింది. కడకు తనప్రాణానికే ముప్పువచ్చిందని తన మంత్రిమండలికి తానై చెప్పుకోవలసి వచ్చింది. కాని, తనకేమైనప్పటికీ లక్ష్యం చేయుననీ, దేశక్షేమమే తనధ్యేయమనీ ఆయన ప్రకటించారు.

ఆర్గురు సేనాపతులను చంపినందుకని పందలకొలది కమ్యూనిస్టు యువకులను హతమార్చివేశారు — అని కూడా ఆయన వ్యాఖ్యానించెనట. విదేశాంగ మంత్రి సుబాంద్రియో ఒక ఆర్మీపత్రిక అమెరికన్ల చెప్పుచేతల్లో వున్నదన్నాడట; వెంటనే ఆ మాటకు ఆక్షేపణవచ్చింది; తక్షణమే 'అట్లనలేదు; అమెరికన్లు మన పత్రికాప్రపంచంలో జోక్యం కలిగించుకునే దానికి వచ్చే ప్రమాదం వుందనిమాత్రం అన్నాను' అని సుబాంద్రియో పల్కెనట. సుబాంద్రియో ఎర్రటివారికి పక్షపాతిగనక అతణ్ణి మంత్రిగా వుంచగూడదనే కేకలు వినిపించినవట.

ఇండోనీషియా క. పార్టీ నాయకుడైన అదిత్యుడుండే నివేశనాన్ని ఆర్మీవారు చుట్టుముట్టినారనీ, వారికి దిక్కుతోచడని అన్నారు. నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది.

క. పార్టీలనేది వుండకూడదని ఆర్మీ ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేస్తుందన్నారు. ఈపాటికి చేసిందేమో?

ఉత్తర సుమత్రాలో తన వ్యాపార పరిశీలన కార్యాలయాన్ని ధ్వంసం చేసినందుకు క్షమాపణను కోరిందట. ఇచ్చేవాడుంటే, తీసుకోవచ్చును.

ఇంతకూ మనకు సంబంధించినంత వరకు ఈకొత్త ఇండోనీషియాప్రభుత్వపు పోకడ ఎట్టిదో చూదాం. జకార్తానుండి నవంబర్ 6న రాయిటర్‌ద్వారా తెలిసిన వార్తప్రకారం, ఇండోనీషియా—పాకిస్తాన్ సీమలు కలిసి ఒక నౌకావిన్యాసం జరుగుతుందని ఇండోనీషియా విదేశాంగమంత్రి సుబాంద్రియో తెలియజేసినాడు— ఇందుకోసం ఒకబృందం పాకిస్తానుకు వెళ్ళి రెండుదేశాల నౌకాశక్తుల సహకారాన్ని చర్చించి నిర్ణయిస్తుంది.

ఐతే ఈ సహకారం మిలిటరీ ఒడంబడిక కాదట!

* * *

ఆఫ్రో ఆసియా మహాసభ

లోకసంచారి

* స్మిత్–విల్సన్‌రాజీ భగ్నమైతే నల్లవారి ఆందోళన సమస్యను పరిష్కరిస్తుంది

* మనపట్ల ఇండోనీషియా క్రొత్త ప్రభుత్వపు పోకడ ఎట్టిది?

* అల్జీరియాసభ వాయిదా ఆ రంగంలో చైనా ఆఖరు విజయం

* ఈదెబ్బతో నాటో ఎగిరిపోయినట్టే!

వాయిదాపడినది. చైనాకిది ఘనవిజయం. అంతే, ఇదే ఈ రంగంలోదాని ఆఖరు విజయం.

అనేక ఆఫ్రోసియా సీమల విదేశాంగ మంత్రులు ఆఫ్రోసియారంగంలో రష్యా ప్రవేశాన్ని ఆమోదిస్తున్నారు.

తాత్కాలికంగా ఇండియా ప్రతిపాదన వీగిపోయి, తనకు పైచేయివచ్చిందని చైనా మురిసిపోతున్నది.

ఇందువలన రష్యాను ఇండియాకు మరింత దగ్గరగా తాను తెచ్చిన సంగతి

—కొరవ 11వ పేజీలో

సంజీవి ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, నెల్లూరు

పై సంస్థనుండి అనుకూలమైన షరతులతో, పాత, క్రొత్త లారీలు, బస్సులు, మోటారు కార్లు వగైరాలపై వాయిదాలపై చెల్లించు పద్ధతిలో అప్పులు పొందవచ్చును.

పూర్తివివరాలకు క్రిందివారితో సంప్రదించేది.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం

మేనేజింగ్ పార్టనర్, మంజా మెడికల్స్

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు. ఫోన్: 513.

జనవాణి

మేము లెవీధాన్యం ఇస్తాము- మీరు ఎరువులు ఇస్తారా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ధాన్య సేకరణ లెవీ ప్రకారం జరపడానికి ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. ప్రభుత్వం ధాన్యసేకరణ చెయ్యడం సబబేకాని, రైతులకు సహాయం చెయ్యడంలోమాత్రం బాధ్యత వహించడం లేదు. మనదేశంలో రైతులు చాలా ఓర్పుతో, ఆత్మనిగ్రహంతో, దేశభక్తితో కృషి సాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మోయలేని పన్నుల భారం విధిస్తున్నా కిమ్మనకుండా చెల్లిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుల ప్రకారం ధాన్యసేకరణకు కూడా సహకరిస్తారు. కానిప్రభుత్వమెంత సేపూ చట్టాలు చూపించి రైతు వద్దనుంచి వసూలు చెయ్యటమే చేస్తున్నది. పైగా ఈ ఉత్తర్వులవలన అధికారులచేతుల్లో రైతులు చాలాబాధ పడవలసివస్తుంది. వర్షాలు సకాలంలో కురవక, తెగుళ్లుపడి పంటలు సరిగా పండని ఈ కాలంలో ఈ లెవీ ఉత్తర్వుప్రకారం ధాన్యం ప్రభుత్వానికివ్వాలంటే చాలా కష్టమవుతుంది. పోనీ పంట పండలేదని అధికారిచేత ఉత్తర్వు వేయించాలంటే లంచాలు, మామూళ్ల రూపంలో వ్యయమవుతుంది. ఏది ఎలాగున్నా ప్రస్తుతమున్న క్లిష్టపరిస్థితులలో ఇదంతా కూడా తోడయ్యేటట్లున్నది. అధికోత్పత్తి సాగిద్దామనుకుంటే ఎరువులు లభ్యంకావడంలేదు. రైతుకు కావలసిన ఎరువులు బ్లాకుమార్కెటులో కొనుక్కోవలసిన దౌర్భాగ్య పరిస్థితి దాపురించింది. రైతు తను పండించిన ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వానికి కంట్రోలు ధరకు అమ్ముతున్నప్పుడు, రైతుకు కావలసిన ఎరువులు, విత్తనాలు తెగుళ్ల మందులు కంట్రోలురేటుకు దొరికేటట్లు ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

ధాన్యం చెల్లించిన ప్రతిరైతుకు అంతవరకు వ్యవసాయానికి కావలసిన వస్తువులు సరసమైన రేటుకు లభ్యమయ్యేటట్లు ప్రభుత్వం బాధ్యతవహించి ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి. అప్పుడు రైతు సంతోషిస్తాడు. నిర్బంధ ధాన్య సేకరణ బదులు రైతే స్వచ్ఛందంగా ధాన్యం ప్రభుత్వానికమ్మడానికి ముందంజవేస్తాడు. ఆహారధాన్య కార్పొరేషనులు ధాన్య వ్యాపారంతోబాటు, రైతులకు వ్యవసాయానికవసరమైన వస్తువులు అందజేసే సంస్థగాకూడా రూపొందితే రైతులకు మేలు జరుగుతుంది.

మొగిలిచర్ల - పవని శ్రీధరరావు

భస్మాసుర వరం

ధాన్యపు లెవీ పద్ధతినిగూర్చి 20-10-65 తేది 'జమీన్ రైతు'లో వ్రాసింది చదివి సంతసించితిని. దేశ అత్యవసర పరిస్థితి దృష్ట్యా ఆర్థికదుస్థితితో నలుగుతుండే జన ముదృష్ట్యా ప్రఖ్యాతిచెందిన మన మొలగొలుకు ధాన్యము పుట్టి రూ399-91ల నిర్ణయించుటసహించదగినదిగనేవున్నది కాని, రైతుకొనవలసిన 99 యితరవస్తువుల ధరల పెరుగుదలనుచూస్తే గుండె బాదుకొనక తప్పదు. ఉదాహరణకు చూడండి: చిన్న పెద్ద తేడాలేకుండా అన్ని తరగతుల ప్రజలకు నిత్యజీవితావసరమైన తిరుగబోత నూనె దళ్ళాలరేదు(?) యాభైరూపాయల చిల్లరా? ఇట్టి అత్యవసర వస్తువుల ధరలకు నిరోధము లేకుండా, దేశమునకు వెన్నెముక అయిన రైతు పుత్పత్తి వస్తువుధరకా అడ్డగింపు?

మరియొక మాట: 15 ఎకరాలకుపైన ఎకరాకు 6 క్వింటాళ్ళు (15 తూములు) లెవీ నిర్ణయించివున్నారు. నాజిల్లాలో చాలచోట్ల యివ్వటికినీ పైరెక్కనిది అందరెరిగినదే. నెల్లూరు జిల్లానుగూర్చి చర్చించుట నాకే సిగ్గుచేటుగావున్నది! సకాలమునకు నీరురాదు; ఎప్పుడో మించినకాలమున వచ్చును. అప్పుడు వాడా వీడా అంటూ ఎక్కువ కూలీలతో అధ్వాన్నపు వ్యవసాయం జరుగుతున్నది. మరల నీరుఅర్థట్లు(?). కలుపు, తెగుళ్ళు విపరీతము. కావలసిన ఎరువులు దొరకవు, దొరికినా యిచ్చేది

—కొరవ 9-వ పేజీలో

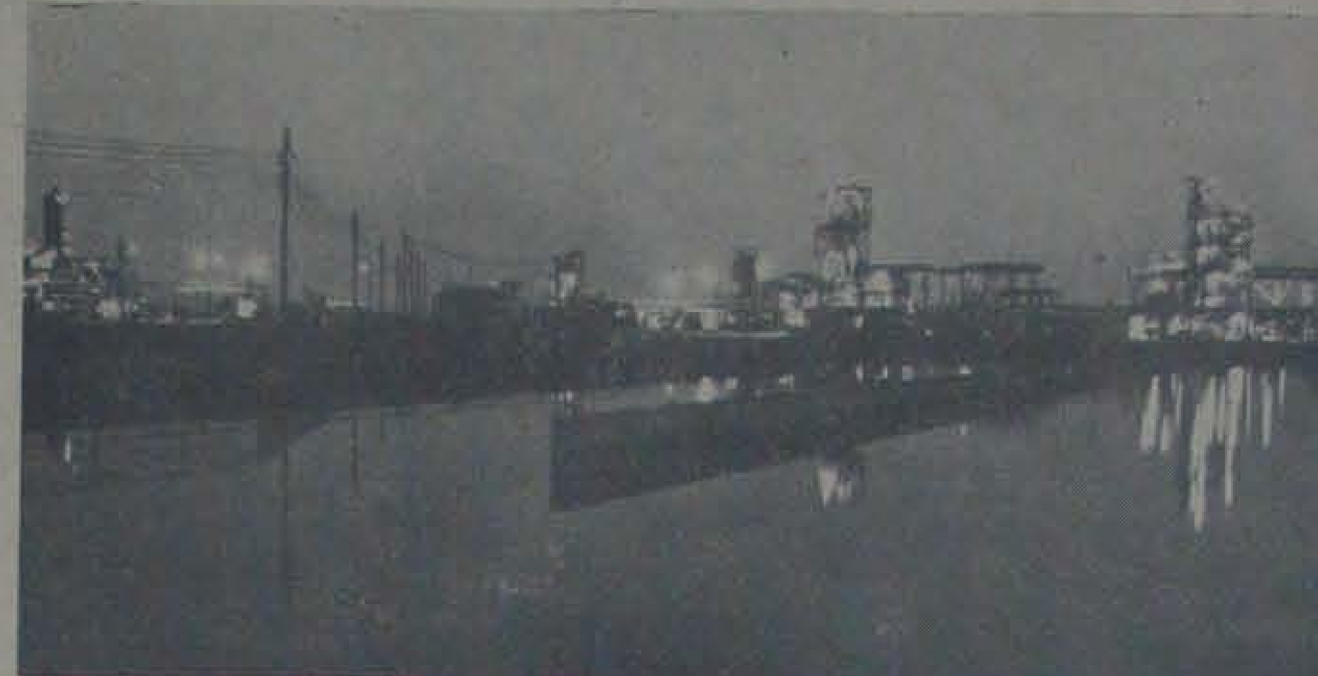

ప్రపంచజనాభా పెరుగుతున్నకొలదీ ఆహార సమస్యేకాదు, మంచినీటి సమస్యకూడా తీవ్రతరమవుతుంది. ఆహారధాన్యాలకు పంట భూమిని పెంచడమేకాకుండా వున్నభూమిలో పంటనుపెంచే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అట్లనే నీటికి సంబంధించికూడా కొత్తనీటిజలల కోసం వెతుక్కుండా, వున్నసముద్రజలంనుండి చౌకగా మంచినీరు తయారుచేసే నూతన పద్ధతులను కనుగొనడం తప్పనిసరి అయింది. ఉత్తర కెరొలైనా (అమెరికా) రాష్ట్రంలో రైట్ విల్ బీచ్ అనేచోట వుప్పునీటిని మంచినీరుగా మార్చే ప్రయోగంకొరకు నెలకొల్పబడిన యంత్రాలయం.

నీళ్లు - నీళ్లు - నీళ్లు!!
మంచినీటికోసం మానవుని అన్వేషణ

శ్రీ బండి గోపాలరెడ్డి

సుమతీశతకం వ్రాసిన మహానుభావుడు ఎప్పుడో చెప్పనేచెప్పాడు ఆదర్శగ్రామం అంటే అందులో ఏమేమి విధిగావుండాల్నో "అప్పిచ్చువాడు, వైద్యుడు, ఎప్పుడు యెడతెగక పారు యేరున్"-అని యిట్లా వొక జాబితా యిచ్చాడు. ఈ చిన్నమాత్రే నేటిపంచాయతీరాజులకుగీటురాయిగాకూడా వుంటున్నది. 'అప్పిచ్చువాడు' అంటే నేటి కోఆపరేటివ్‌సొసైటీలు, వైద్యుడుఅంటేనేటి హెల్తుసెంటర్‌లు అనీ, ఎప్పుడు ఎడతెగక పారుయేరున్ అంటే సమృద్ధిగా నీటివసతి అనీ మన నేటిపంచాయతీరాజ్య పరిభాషలో అర్థం చెప్పుకొంటున్నారు. గ్రామాల్లో యీ ప్రాచీన ప్రాథమిక వసతులను సమకూర్చడానికే మన పంచాయతీరాజులు నానా తంటాలు పడుతున్నారు. నానాపథకాలు వేస్తున్నారు.

ఇందులో మూడవదైనటం(?), ఎప్పుడు ఎడతెగక పారుయేరున్ అంటే, నీటివసతి అనేది చాలా ప్రాథమికమైన అవసరం. ఎప్పుడో ఆదిలో సృష్టి ఆరంభంలో యీ దృశ్య ప్రపంచమంతా జలమయంగా వుండిందంటారు. క్రమంగా, భూమి, నీరు, పర్వతాలు వేరైపోయాయంటారు. ఇసుక ఎడారులన్నీ తిరిగి వేలమైళ్లు ప్రయాణం చేసి ప్రాచీనమానవుడు నీటిపట్టున నివాస మేర్పరుచు కొన్నాడు ఎక్కడ నీటిజల వుందో అక్కడ జనం స్థిరపడి జనపదాలేర్పడ్డాయి. యుగయుగాలనుండీ నీటిని దేవుడిచ్చిన వరప్రసాదంగా మానవుడు భావిస్తూవచ్చాడు. నీరులేకపోతే బ్రతుకులేదు. సముద్రాల్లో, నదుల్లో, కాల్వల్లో, చెరువుల్లో కనపడే జలసమృద్ధినిచూసి మానవుడు జలాన్ని వృధాపరుస్తూనే వున్నాడు, జలాన్ని కలుషితంచేస్తూనే వున్నాడు.

ఇంక కొన్నాళ్లకు ప్రపంచంలో నీటికొరత విధిగా యేర్పడితీరుతుందని శాస్త్రజ్ఞులు అంచనాలు వేస్తున్నారు. అందుకే సముద్ర జలాన్నుండి మంచినీటినితీసి సరఫరా చేయడమెట్లా అని ప్రయోగాలుచేస్తున్నారు. ప్రపంచం సంగతెందుకు మన జిల్లా సంగతి తీసుకొనిచూసినా నీటి పరిస్థితి భయంకరంగావుంది. జిల్లాలోని 1626 గ్రామాల్లో త్రాగడానికి మంచినీటి వసతి సమృద్ధిగావున్న గ్రామాలు వందకంటే యెక్కువలేవని చెప్పవల్సివుంటుంది. సమితులు, పరిషత్తులు యేర్పడిన లగాయితు ప్రొటెక్టెడ్‌వాటర్ సప్లయిస్కీములు, రక్షిత మంచినీటి పథకాలు అని అక్కడక్కడా వినపడుతున్నా, జిల్లాలో నేడు యీ రక్షిత పథకాలను సమకూర్చుకున్న గ్రామాలు పట్టుమని పదైనాలేవు. జిల్లాలోత్రాగడానికి మంచినీళ్లు కానసమృద్ధిగా వున్నాయి అని చెప్పుకోడానికి నోచుకోనిగ్రామాలు వందల సంఖ్యలో వున్నాయి. ఈ పరిస్థితి యెప్పటికి మారుతుందో చెప్పలేము. పల్లె, ఆపల్లెకంతా వొకటో రెండోబావులు, ఆపల్లె జనమంతా మంచినీటికడవలతో ఆ బావులనుండి మంచి నీళ్లు తెచ్చుకొని ఇండ్లలో నిల్వచేసుకోవడం; మంచినీటి కడవలతో వచ్చేపోయే పూబోడులపై గ్రామరచ్చలమీద, సావిళ్లమీద కూర్చొని కుర్రకారు శృంగారపువులు ప్రసరించడం, బావుల్లోమంచినీళ్ళు తోడుకొనేదగ్గర అవ్వ వివ్వడు(?) ఆడంగులు జగడాలకుదిగి జుట్లు పట్టుకోవడం- మన పల్లెల్లో మామూలుగా కనపడే దృశ్యాలివి. పల్నాటిసీమలో తిరుగుతుండగామార్గమధ్యంలో దాహమేసి, దగబట్టలేక శ్రీనాథుడు చెప్పిన పద్యం అందరికీ తెల్సిందే-

సిరిగలవానికిఁ జెల్లును
తరుణుల పదియారువేల తగ పెండ్లాడన్
తిరిపమున కిద్దరాండ్రా
పరమేశా! గంగనిడుపు పార్వతిచాలున్!

కొండవీటిగ్రామసీమల్లోని బావుల్లో ఎంత లోతున నీళ్ళుంటాయోగానీ "కొండవీటి చేంతాళ్లంత" అనేది నానుడై కూర్చుంది.

అదంతా సరేగాని, నీళ్లనుగురించి నాలుగుమాటలు అని నీళ్ళమీద ధ్యాస మెత్తావేమిటి అని మీరడుగుతారని నాకు తెల్సు. అందుకే సమాధానం చెప్పేస్తున్నాను. గతమాసంలో వాషింగ్‌టన్‌లో వొక పెద్ద నీటిసదస్సు జరిగింది. దాదాపు 60 దేశాలనుంచి వందలాది జలశాస్త్రజ్ఞులు ఆ సమావేశంలో పాల్గొని ప్రపంచంలో రాబోయే నీటికొరతను తీర్చడమెట్లా అనే విషయంపై చర్చలు జరిపారు. సముద్రజలాన్నుండి మంచినీటిని తయారుచేసి చౌకగా సరఫరా చేయడమెట్లా అనే విషయంమీద జరిగిన శాస్త్ర పరిశోధనల వివరాలవినిమయంకూడా జరిగింది. కేవలం యీ వొక్క విషయంపై పరిశోధనలు జరిపి మంచినీటి వసతులను మెరుగుపర్చేందుకు అమెరికా ప్రభుత్వం 2 కోట్లా 750 లక్షల డాలర్లను కేటాయించిందికూడా. అంటే గతమాసంలో యీ ప్రపంచ నీటికొరతపట్ల దేశదేశాలదృష్టి కేంద్రీకరింపబడిన సందర్భంగా నీళ్లనుగురించి నాలుగు మాటలు యీ భవదీయుడు చెప్పాలనుకోవడంలో ఔచిత్యలోపమేమీ కాదనుకొంటాను.

ప్రకృతి విచిత్రవిపరీతాలంటే యివే కాబోలు-భూమిమీద నాలుగింట మూడింతలు నీళ్లే. కాని ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ; ఎప్పుడు అవసరమో అప్పుడు; ఎంతఅవసరమో అంతదొరకవు గదా! ఈ భూమిమీద 32 కోట్ల 60 లక్షలా 71 వేలా 300 మనవుమైళ్ల(?) వైశాల్యం అంటే 110111 కోట్లా 71 లక్షలా 43 వేల గ్యాలన్లనీళ్లున్నాయని శాస్త్రజ్ఞులు లెక్కలుగట్టి చెప్పారు. ఇందులో 97.2 శాతం సముద్రాల్లో త్రాగడానికి యోగ్యంగాకుండా

—కొరవ 8 వ పేజీలో

OUR DIAMOND JUBILEE YEAR :: 1966

CUMULATIVE DEPOSIT SCHEME

ATTRACTIVE INTEREST OFFERED UPTO 7.54% P. A.

Deposits are received for periods of 12, 24, 36, 48, and 60 months at Re. 1/- or MULTIPLES thereof.

For the benefit of salaried employees and middle class people who can afford to save a fixed portion of their earnings monthly, these deposits are convenient.

Regular monthly deposits of	WILL YIELD AT THE END OF				
	12 Months	24 Months	36 Months	48 Months	60 Months
	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.
Rs. 10-00	123-50	255-00	395-00	545-00	715-00
Rs. 25-00	308-75	637-50	987-50	1,362-50	1,787-50
Rs. 50-00	617-50	1,275-00	1,975-00	2,725-00	3,575-00
Rs. 100-00	1,235-00	2,550-00	3,950-00	5,450-00	7,150-00
Rs. 200-00	2,470-00	5,100-00	7,900-00	10,900-00	14,300-00

For details please contact your nearest branch

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED

Regd office: UDIPI. (Estd :: 1906) Adm. office: MANGALORE.

★ మంత్రిణి శ్రీమతి సదాలక్ష్మి—
బుచ్చి బాలికోన్నత పాఠశాల,
వావిళ్ల ఆయుర్వేద వైద్యశాల,
గురువిందపూడి పంచాయతీభవనం—
ప్రారంభోత్సవాలు, సభలు

* సూళ్లూరుపేట: క్రొత్త పత్రిక, చోరీలు, జింజర్‌సీసాల అఘాయిత్యం!

* దొనకొండకు పరీక్షాకేంద్రం కావాలె

* కావలిలో సోవియట్ అభినందనసభ

మంత్రిణి సదాలక్ష్మి

సాంఘిక సంక్షేమశాఖామంత్రిణి శ్రీమతి టి.ఎన్.సదాలక్ష్మి అక్టోబరు ఆఖరు వారంలో జిల్లాలో సంచరించారు. అనేక పాఠశాలలను సందర్శించారు. మంత్రిగారు వచ్చారుకాబట్టి, ఆమెకోరకుగా ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రారంభోత్సవ, ప్రవేశోత్సవ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. ఆ వార్తలను సంక్షిప్తంగా దిగువ యిస్తున్నాము.

ఈ విద్యాసంవత్సరారంభంలో శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డిగారి 15 వేల రూపాయల విరాళంతో, శాశ్వతభవన వాగ్దానంతో నెలకొల్పబడి జరుగుతున్న బుచ్చిరెడ్డిపాళెం బాలికోన్నత పాఠశాల 10 వ తరగతికి శ్రీమతి సదాలక్ష్మిగారు గత 29 తేది లాంఛనప్రాయంగా ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభలో ఆమె మాట్లాడుతూ, స్త్రీవిద్యా వ్యాప్తి అవసరాన్ని గుర్తించే, తాను బాలికల హాస్టళ్లు ఎక్కువగా మంజూరుచేస్తున్నానని చెప్పారు. ఉపాధ్యాయవృత్తి కొంత త్యాగంతో కూడుకొనినదని, అందులోనే చరితార్థమైన కీర్తికలదని ఆమెఅన్నారు. ఒకనాటి ఉపాధ్యాయురాలిగా తానను భవించిన కష్టాలను వివరిస్తూ, స్త్రీలు ఆదర్శవంతంగా వ్యవహరించాలన్నారు. తాను యింతవరకు సినిమా చూడలేదని ఆమె వెల్లడించారు.

పాఠశాల కమిటీకార్యదర్శి శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్ ఎం.ఏ., బుచ్చి హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘాధ్యక్షుడుగా జి.వ. చేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి సల్పిన కృషికి ధన్యవాదములు చెప్పారు.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

సినిమాలు

నెల్లూరు హస్తకళల 'ఫార్స్'

అగజాగాలుగా టౌన్‌హాలు ఆవరణంలో హస్తకళల వారోత్సవమని పోకట యీ 6 తేదినుండి జరుగుతున్నది. నెల్లూరుజిల్లా వాణిజ్య పరిశ్రమలశాఖవారు దీనికి అధ్వర్యం వహిస్తున్నారు. తాటాకులతో స్టాల్స్ పూదిరిగాకట్టి, ప్రదర్శనశాలలను పెట్టించి, మైకులుపెట్టి అవనీ ఇవనీ అన్నాన్ని పూవర గొడ్తున్నారు. టౌన్‌హాల్లో గయ్యమని శబ్దం వినపడి, సందడి కనపడాల్సేగాని కళల జీవంలేక ముఖం వాడిపోయిన మన సింహపురి జనం త్రోసుకొనిరావడం మనకు మామూలేగదా! అట్లనే యీవారోత్సవానికి జనసమూహం తండోపతండాలుగా తిరునాళ్లమాదిరి త్రోసుకొని వస్తున్నారు.

నెల్లూరుజిల్లా వాణిజ్య పరిశ్రమలశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా శ్రీ పి. ప్రసాదరావుగారు వచ్చినప్పట్నుండీ ఆశాఖలో కొంత అభ్యోగ్యకరమైన చైతన్యం కనపడుతున్న మాట వాస్తవమే అయినా వారిఆధ్వర్యంలో యేర్పాటైన యీ హస్తకళల-లఘు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనంలో వ్యక్తమైన చేదు వాస్తవాలు కొన్ని చెప్పక తప్పడంలేదు.

హస్తకళల వారం పేరుచెప్పి ఏవంటే అవి ప్రదర్శనశాలల్లో పెట్టించడం సముచితమా అనేది మొదటిప్రశ్న. ముందు అటువైపునుంచి వస్తాం. శాలివాహన పింగాణీ పరిశ్రమఅని బోర్డు కన్పించింది. కాని మొదటి రెండుమూడురోజులూ పింగాణీ వస్తువులే దర్శనమివ్వలేదు. ఆ తర్వాతమాత్రం యేవోకొన్ని మట్టిబొమ్మలు కన్పించాయి. కొన్నిబొమ్మలు మరీ చిన్నసైజువేఅయినా కళగానే వుండినాయని చెప్పవల్సివుంది. ఆతర్వాత ఇందుకూరుపేట ట్రంకుపెట్టెల కేంద్రమన్నారు కాని అక్కడ ట్రంకుపెట్టెలుతప్ప మిగతావన్నీ కన్పించాయి. ఆతర్వాత పోకస్టాలులో వట్టి పాసింగ్‌షో సిగరెట్ పెట్టెలు కన్పించాయి. మూడు సిగరెట్‌ప్యాకీలు కొనుకుంటే యిదుగో వుచితంగా దువ్వెన, ఐదు సిగరెట్ ప్యాకీలు కొనుకుంటే యిదిగో అద్దం అని పోకాయన సిగరెట్‌దమ్ము కొడ్తూ చూపిస్తున్నాడు, ఇదేదో చీపురకం గారడిలాగ. పాసింగ్‌షో సిగరెట్లు హస్తకళా? ఘోరం!

ఆతర్వాత సైయిన్‌లెస్‌స్టీలు సామానులు నాలుగైదు స్టాల్స్‌లో కనపడ్డాయి.(కోటాలు మద్రాసుకు పంపడం, అక్కడ తయారైన

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రక్షణనిధి వార్తావళి

ముక్కుపుడకలు బహూకరించిన పేదరాండ్రు

రక్షణనిధికి 17 వేలు

గత మాసాంతంలో శ్రీ కమ్మిశెట్టి పుల్లయ్య అధ్యక్షతన జరిగిన సికింద్రాబాదు కిరోసిన్ ఏజంట్లు, చిల్లరవ్యాపారుల సమావేశంలో దేశరక్షణనిధికి రూ. 17 వేలు సమర్పించుటకు నిర్ణయించబడింది. ఔదార్యవంతమైన ఈ విరాళపు నిర్ణయంతోటి, తమ వ్యాపార సాధకబాధకాలకు సంబంధించిన తీర్మానాలుకూడా రెండుమూడు కావించబడినవి. రీటైల్ వర్తకుని లైసెన్సుఫీజు రూ 100 లు యెక్కువని, దానిని వీలైనంతవరకు తగ్గించవలసిందని; టిటుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రెండు పైసల లాభం చాలదని, అది కనీసం నాలుగు పైసలకైనా పెంచవలసిందని కోరుతూ; తడవకు 18 డబ్బాలు తీసుకోవాలనే నిర్బంధాన్ని సడలించి, వారం మొత్తంమీద వీలుప్రకారం 75 డబ్బాలు యెట్టిపరిమితిలేకుండా ఏజంట్లనుండి కొనుగోలుచేయు వీలు కల్పించవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేయబడింది.

ఈ సంఘం అధ్యక్షుడైన శ్రీ పుల్లయ్య రాజధానిలో వృద్ధికివచ్చిన నెల్లూరీయులలో ఒకరు; కందుకూరు తాలూకావాసి. ఖద్దరు నియమాన్ని పాటించేవ్యక్తి. దేశభక్తి, ప్రజాసేవానురక్తికల వ్యాపారి. సహృదయుడు. వారి ఆధ్వర్యంలోని వ్యాపార సంస్థలు, సంఘాలు ఈ అత్యవసర సమయంలో దేశానికి ప్రజలకు వుత్తమమార్గంలో సేవ చేయగలవని ఆశిస్తాము.

కలియుగ నరకాసురుడు

ఒంగోలు పట్టణ జనసంఘంవారు నరకచతుర్దశినాడు భారతదేశంపట్ల నరకాసురుడుగా ప్రవర్తిస్తున్న పాకిస్తాన్ నియంత అయూబ్‌ఖాన్ గడ్డిబొమ్మను వీధులలో వూరేగించి, బజారుమధ్యలో అసంఖ్యాకులైన ప్రజల సమక్షంలో తగులబెట్టారు. దేశరక్షణకు ఎంతటిత్యాగాలు చేయుటకైనా సిద్ధమని ప్రతిజ్ఞ గైకొనబడింది.

ఒంగోలు మునిసిపల్ హైస్కూలు విద్యార్థులు రెండవసారిగా రూ 200లు గత 20 తేది రక్షణనిధికి యిచ్చారు. 10 వ తరగతి విద్యార్థిని కుమారి ఎం. అరుణాబాయి రక్తదానం చేయగలనని వాగ్దానం చేసింది.

జంటనగరాల వ్యాపారరంగంలో ప్రముఖుడుగా వుంటూ సంఘసేవా కార్యక్రమాల్లో దొరవడీనుకుంటున్న నెల్లూరుమండలీయుడు శ్రీ కె. పుల్లయ్య

వీర సంస్మరణ

నెల్లూరు లోహ వస్త్రోత్పత్తి – వ్యాపారస్థులసంఘ అధ్వర్యంలో, శ్రీ టి. వెంకటసుబ్బయ్య అధ్యక్షతన గత 24 తేది ఒక సభ జరిగింది. యుద్ధంలో అసువులుబాసిన భారతవీరుల ఆత్మశాంతికై రెండు నిముషాలు మౌనంగా ప్రార్థన జరిపారు. వి. ఆర్. కాలేజి లెక్చరర్ శ్రీ సి. జానకిరాం 'కసెన్స్'మీద; నెహ్రూ సాంస్కృతికసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కె. పురుషోత్తమరావు తన జర్మనీ-సిలోన్ పర్యటన విశేషాలను వివరించారు. సభాంతంలో వేలంవేయబడిన ప్రధాని శ్రీ లాల్‌బహదూర్ చిత్రపటాన్ని, సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ టి. వి. రామచంద్రరావు రూ 50 లకు కొని, దేశరక్షణనిధికి సమర్పించారు.

సర్‌పంచ్ సకుటుంబదీక్ష

ప్రధాని శ్రీ లాల్‌బహదూర్ విజ్ఞప్తి ననుసరించి, శ్రీ కంచి కామకోటి పీఠాధి

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఒంగోలు

తోకచుక్క

అక్టోబరు ఆఖరువారంలో రోజూ వేకువ 4-30, 5-30 గంటలమధ్య యిద్దుటా తోకచుక్క కనపడింది. ఇదేదో అరిష్టానికి వచ్చిందని సామాన్యుల భయం!

పొగాకు రైతులకు ప్రాణం

4 తేది రాత్రంతా జల్లులు జల్లులుగా వర్షం కురిసింది. ఈ వానతో పొగాకు రైతులకు పోయినప్రాణం వచ్చింది. ఒంగోలుకు దక్షిణంగా మంచివర్షం కురిసినట్లు తెలుస్తున్నది

నీటిసరఫరాకు అంతరాయం

వెలంపల్లినుండి ఒంగోలు టవునుకు పంపులద్వారా నీటిసరఫరా జరుగుతున్నది. కాని దారిలోని గ్రామాలలో నీటియెద్దడి వున్నందువల్ల, అక్కడక్కడ పంపులను తెగగొట్టి నీరు తీసుకుంటున్నారు. ఆ కారణంగా ఒంగోలు సరఫరా కుంటుబడిపోతున్నది. మునిసిపల్ పాలనామంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు అమధ్య ఒంగోలుకు వచ్చినపుడు, దారిలోని గ్రామాల నీటిసరఫరావిషయం దర్యాప్తు జరపవలసిందిగా ఆదేశించారు. వారి ఆదేశాలఫలితం ఏమైనదీ తెలియదు. దారిలోని గ్రామాలకు నీటిసరఫరా సౌకర్యం కల్గించకుంటే, ఒంగోలుకుకూడా ఇబ్బందిగానే వుండగలదు.

జిల్లాజడ్జిగారి రాక

సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య

—కొరవ 11 వ పేజీలో

JEEP AUCTION NOTICE.

As per Government Memo No. 7267 prgs. VI/64-2 dated 1-5-65.

The Jeep APN 1203 of the Zilla Parishad, Nellore will be sold in public auction on 6-12-65 during the hours between 10-00 A.M. and 5 00P.M. by the secretary, Zilla Parishad, Nellore. If for any reason the sale is not finished on that date it will be continued on the next day or adjourned to some other day which will be announced then and there only. Jeep may be seen at any time between 10-30 A.M. to 5-00 P.M, on all working days.

Vehicle No.	Name of P. S. from which the Jeep was with drawn
A. P. N. 1023	Venkatachalam:

1. No member of Z. P. shall take part in the auction sale of the Jeeps.

2. Persons intending to bid either attend in person or be represented by duly authorised agents and no reason will be permitted to bid either on his own behalf or on behalf of any one else until he has deposited ½ of the upset price as fixed by Regional Transport Officer, Nellore The deposit of all unsuccesful bidders will be returned immediately after the close of sale.

3. The sale will be knocked down in the name of the highest bidder above the upset price subject to confirmation by Zilla Parishad which shall be at liberty to replace all or any of the bids and order release on continuance of the sale as the close may be without any reason thereof.

4. Within 7 days after receiving intimation of sale the bidder shall pay into the sub-treasury to the creadit of Zilla Parishad General Funds the whole of the bid amount by deducting the deposit amount failing which the Jeep will be re-sold in Public auction.

5. The bidders shall execute an agreement of sale at his expense at the Zilla Parishad, Nellore on Rs. 1-50 stamped paper in the form prescribed within one week from the date of sale and shall be countersigned by the Chairman and the Jeep will be handed over to him after observing the formalities. If the bidder fails to pay the entire amount within 7 days from the date of the auction he will forgo the deposit amount and the Jeep will be put to re-sale

P. Krishna Rao,
Secretary
Zilla Parishad, Nellore.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

"జవహర్ భారతి": 16 మంది ప్రముఖులు

కావలి కళాశాల నామాంకిత కార్యక్రమం 13, 14 తేదుల్లో బ్రహ్మాండంగా జరగబోతున్నది. రెండురోజుల ఈ కార్యక్రమంలో మొత్తం 16 మంది ప్రముఖులు పాల్గొంటున్నారు.

13 తేది కార్యక్రమాలలో ముఖ్యమైనవి-స్నేహితావారం; బాలానందం ప్రారంభోత్సవం; నెహ్రూ బహుముఖవ్యక్తిత్వంపై గోష్ఠి; సముద్రతీరాన విశ్వోదయ బాలంపాఠశాల ప్రారంభోత్సవం; విశ్వోదయలో వనమహోత్సవం; శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయాదేవిగారి "శ్యామపర్ణి" (గురుదేవుని 'గార్డనర్'కు అనువాదం) ఆవిష్కరణ; శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి చిత్రపటావిష్కరణం; రాజకీయ రత్నములు, మత సంఘాల ప్రారంభోత్సవం. ఆరోజు కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే పెద్దలు - కామరాజ్, డాక్టరు గోపాలరెడ్డి, కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి, డాక్టరు అల్లర్డు (పాకిస్థాన్,అంతోని సిక్షి, ప్రొఫెసర్ రషీదుద్దీన్ ఖాన్, ఎం.వి. రాజగోపాల్, పి. వి. నరసింహారావు, డాక్టర్ ఎన్. వి. తీర్థ.

14 తేది కార్యక్రమాలు-సన్మాన సభ; విద్యార్థి సలహాసంఘ ప్రారంభోత్సవం; దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి కావ్యసంపుటాలఆవిష్కరణ; కాలేజి నామాంకితసభ. ఈ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే పెద్దలు— ఉపరాష్ట్రపతి డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్, డాక్టర్ జి. ఎస్. మెల్కోటే, జనాబ్ మెహదీ నవాజ్ జంగ్, సి. బి. బి. హీత్ కోట్‌స్మిత్ (యు. కె. డిప్యూటీ హైకమిషనర్), జి. బి. కవరన్ (రష్యా కాన్సల్ జనరల్), డి. స్టాల్టర్ (జర్మని ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ కాన్సల్), డాక్టరు వి. సి. వామనరావు, పి. తిమ్మారెడ్డి.

14 తేది కూచిపూడి నృత్యాలు; ఉషా పరిణయం నృత్యనాటకంకూడా వున్నవి.

13 తేది మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యాన జి. వ. హైస్కూలు గ్రౌండ్సులో బహిరంగసభ జరుగుతుందట. కామరాజ్, బ్రహ్మానందరెడ్డి, గోపాలరెడ్డి, తిమ్మారెడ్డిగారలు ఉపన్యసిస్తారట. శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి వర్తమానం యిది.

మంత్రి శ్రీ రాఘవులు

రోడ్లు-బిల్డింగ్సుమంత్రి శ్రీ టి. వి. రాఘవులుగారు 16 తేది మధ్యాహ్నం 1 గంటకు నెల్లూరుకువస్తారు. ఆ రోజు 2-3 గంటలమధ్య జిల్లాపరిషత్ కార్యాలయం సందర్శిస్తారు; సాయంకాలం 5 గంటలకు టవునుహాలులో ఫోరం ఫార్ ఫ్రీ డాట్ సభలోను, ఆ పిమ్మట బహిరంగ సభలోను; రాత్రి కోవూరు బహిరంగసభలోను ఉపన్యసిస్తారు.

17 తేది ఉదయం అల్లూరుకుపోయి, అచ్చటనుండి విజయవాడకు పోతారు.

కెప్టెన్ మస్తాన్‌రెడ్డి

25వ ఆంధ్ర ఎన్.సి.సి. బెటాలియన్ ఆఫీసర్‌గా నెల్లూర్లో వుండిన మేజర్ ఆర్. డి. రే బదలీఅయిపోయారు. వారిస్థానంలో మన శ్రీ ఎస్. మస్తాన్‌రెడ్డి ఆఫీషియేటింగ్ ఆఫీసర్ కమాండింగ్‌గా నియమింపబడినారు. ఇంతవరకు 'లెఫ్టినెంట్'గా వుండిన శ్రీ మస్తాన్‌రెడ్డి 'కెప్టెన్'అయ్యాడు. మిలిటరీ పరిభాషలో చెప్పాలంటే ఇది మంచి ప్రమోషన్. ఇటు వి. ఆర్. కాలేజి లెక్చరర్‌ఉద్యోగాన్ని నిర్వహించుకుంటూ, అటు ఎన్. సి. సి. లో హోదా పెంచుకుంటున్న శ్రీ మస్తాన్‌రెడ్డికి మా అభినందనలు.

శ్రీమతి రత్నావతి

ఈరోజుల్లో బదలీలుజరగడం యెంత సులభమో, అవి రద్దుకావడం అంతకంటే సులభంగా వుంటున్నది. ప్రభుత్వపు ఉత్తరువంతే నగుబాట్లపాలయ్యే విషయం యింకొకటున్నట్లులేదు. ఈ చిన్న విషయం చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది-

నెల్లూరు ప్రభుత్వ స్త్రీలకళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీమతి పి. రత్నావతిగారు గుంటూరు కాలేజికి బదలీచేయబడినారు. ఆమె యిక్కడ చార్జి యింకొకరికి అప్పగించి, రిలీవై, వున్నయింటిని ఖాళీచేసి, పిల్లాజల్లాతో గుంటూరుకుపోయి చేరబోతే, ఆ ప్రిన్సిపాల్ నసేమిరాఅన్నదట. ముఖ్యమంత్రిజిల్లాకు చెందినామె. అధికార్ల చిల్లరమల్లర ఉత్తరువులను ఖాతరు చేయుడి నా! జరిగిన బదలీని రద్దుచేయించుకొని, వున్నచోట్లోనే తిష్టవేసికూర్చున్నదట. పాపం! రత్నావతిగారుమాత్రం నెల్లూరుకు తిరిగి వచ్చిచేరారట. ఉన్న ఇంటివనతిపోయింది; పిల్లలచదువు పాడైంది; అనవసర ప్రయాసైంది.

ప్రభుత్వ ఉత్తరువులు యింత చులకనకావడం సిగ్గుచేటనిమాత్రం మనవిచేస్తున్నాము.

గూడూరు కాలేజి

గూడూర్లో ప్రభుత్వకాలేజి అయితే పెట్టారుగాని యింకా ప్రాథమికమైన వసతులే యేర్పడలేదట. విద్యార్థులు కూర్చోడానికి కనీసం బల్లలైనా లేవట. క్లాసుల్లో నేలమీద కూర్చునే పాఠాలు వింటున్నారట. అధ్యాపకులకు వేరే వొకగదికూడా లేదట. రెండో టరమ్ కూడా అయిపోవస్తుంటే యింతదాక లాబొరేటరీ సౌకర్యమే లేదట. ఇంతవరకూ వొక్క ప్రాక్టికల్సుక్లాసుకూడా జరగలేదట. పాపం ప్రిన్సిపాల్‌గారు ఏంచేస్తారు, ప్రభుత్వ కాలేజీగదా!

రూపశిల్పి కుమార్

రాజకీయాలకు గుడ్‌బైచెప్పి కళారంగములో రాణిస్తున్నవారిలో మన కుమార్ ఒకరు. మన అంటే, నెల్లూరీయుడైన శ్రీ కుమార్ అని భావం.

నాటకాలద్వారా మేకప్‌రంగంలో ప్రవేశించి, పేరుపొంది, బోధనార్హతనుకూడా సంపాదించుకొని, సినిమాఫీల్డులో అడుగుపెట్టి, ఇప్పుడు వాహినీసంస్థ రూపశిల్పిగా స్థిరపడినాడు మన కుమార్. శ్రీ బి. ఎన్. తీయ సంకల్పించిన 'రంగులరాట్నం'కు మన కుమార్ రూపశిల్పి. వాహినీసంస్థ, బి. ఎన్. రెడ్డి ఆంధ్రప్రజల గౌరవాభిమానాలను అత్యంతంగా పొందినవారు. సెల్యులాయిడ్‌లో అపురూప జీవశిల్పాలను మలచే బి. ఎన్. శిక్షణలో కుమార్ మేకప్ విద్యలో సిద్ధహస్తుడుకాగలడని, నిలకడైన వాహినీసంస్థద్వారా వున్నతస్థితికి రాగలడని ఆశిస్తున్నాము. కుమార్‌కు మా శుభాకాంక్షలు.

నిర్మల వ్యాపార విస్తరణ

కాఫీపొడి, వక్కపొడి వ్యాపారంలో నెల్లూరులో స్థాయిని, ఖ్యాతిని పొందిన 'నిర్మల'వారు తమ వ్యాపారాన్ని ఆంధ్రరాజధానికి విస్తరింపజేయబోతున్నారు. బయటకు కనుపించని వ్యాపారదక్షతగల శ్రీ కొండారెడ్డి హైదరాబాదుకు పోయి "సర్వే" చేసివచ్చాడటకూడా. మంచి అవకాశాలున్నాయని- ముఖ్యంగా వక్కపొడికి-వారి అభిప్రాయం. నూత్నసంవత్సరంతో వీరి నూతన వ్యాపారరంగంకూడా ప్రారంభం కావచ్చు.

నెల్లూరు వ్యాపారంకాని, పరిశ్రమకాని అభివృద్ధి చెందడం నెల్లూరీయులందరికి సంతోషదాయకంగానేవుంటుంది. ఆ దృష్టితోనే వ్యాపారాన్ని పెంచబోతున్న నిర్మలవారిని అభినందిస్తున్నాము. వక్కపొడికి సంబంధించి వీరికి పోటీవచ్చేది రాష్ట్రంలోనే లేకపోవచ్చు. కాఫీపొడి విషయంలో కూడా బ్రూక్ బాండ్ హంగును వీరు అందుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాం.

సర్‌పంచ్ అరెస్టు

కావలితాలూకా తుమ్మలపెంటగ్రామ కరణం యింటిమీద 2 తేదిరాత్రి దాడిచేసి కరణంతోసహా ఎనిమిదిమందిని కొట్టారనే ఆరోపణపై; పంచాయత్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పాలడుగు పిచ్చయ్య, మరిముగ్గురు అరెస్టుగావింపబడి, జామీనుమీద విడుదల చేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ అఘాయిత్యానికి గురియైన ఎనిమిదిమంది కావలి ఆస్పత్రిలో చేర్పబడి చికిత్సపొందుతున్నారట.

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

35 రోజులు సంపూర్ణ దక్షిణదేశ కన్యాకుమారి యాత్రకు
4-12-65 తేది నెల్లూరునుండి స్పెషల్ టూరిస్టుక్యారేజి బయలుదేరును.
కృత్తిక దీపోత్సవములకు అరుణాచలమున్నూ, ముక్కోటి ఏకాదశికి శ్రీరంగమున్ను దర్శించవచ్చును. 3-వ తరగతి టిక్కెట్టు 1-కి భోజనముతోసహా రూ. 225 లు. టిక్కెట్టు 1-కి రూ 25 లు పంపిన సీట్లు రిజర్వుచేయబడును.
వివరములకు :- కె. కన్నయ్య,
శ్రీ రంగనాథయాత్రా స్పెషల్,
దాడివారివీధి — నెల్లూరు.

లివర్ వ్యాధియా?
ఇందుకు తగిన చికిత్స
జమ్మివారి లివర్‌క్యూర్

బిడ్డల యొక్క లివర్ మరియు స్ప్లీన్ వ్యాధులకు ప్రఖ్యాత ఔషధము.
జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4.
బ్రాంచీలు: బెంగుళూరు-2; కుంభకోణం; తిరుచిరాపల్లి-2; హైదరాబాద్-20

కొండపి పంచాయతీసమితి కార్యాలయ నూత్నభవనాలకు ప్రవేశోత్సవం, జరుపుతున్న మంత్రి శ్రీ పి. సి. మరోమంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడు గారు, సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ జి. పట్టాభిరామస్వామిచౌదరి గారలుకూడా చిత్రంలో వున్నారు.

ఏదో ప్రభుత్వభూమి లీజువిషయంలో ఏర్పడిన వైషమ్యాలే దీనికి కారణమంటున్నారు.

లేగుంటపాడు హత్యా నేరం త్రోసిపేత

27-7-65 తేది స్వర్ణ బుజ్జయ్యను కొట్టి చంపారని స్వర్ణ పెద్దయ్య, స్వర్ణ నారయ్య, స్వర్ణ శామ్యూల్, అరవభూమి కృష్ణారెడ్డి, అరవభూమి దశరథరామరెడ్డి, బద్వేలు సుబ్బులురెడ్డి, గునుపాటి గోపాలరెడ్డి, గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి, (సర్‌పంచ్), పుచ్చలపల్లి పట్టాభిరామరెడ్డి, పుచ్చలపల్లి వెంకురెడ్డి ఉరఫ్ వెంకయ్య, పుచ్చలపల్లి దశరథరామరెడ్డి, పుచ్చలపల్లి ఆదిశేషారెడ్డి, పుచ్చలపల్లి రాధారెడ్డి, ఉరఫ్ రాధాకృష్ణారెడ్డి, గుండాబత్తిన మస్తానయ్య గారలమీద మోపబడిన నేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ యం. రామచంద్రరాజు గారు విచారించి, నేరం రుజువుకాలేదని త్రోసివేస్తూ, 10 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు ప. ప్రా. శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు; ముద్దయిల పక్షంగా శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

బుచ్చి స్త్రీశవం

బుచ్చి-జన్నవాడ రోడ్డులో, పాటూరు కాల్వలో పద్దెనిమిదేళ్ల లోపుగల అందమైన యువతిశవం గత 31 తేది తేలుచుండగాచూచి, హాస్టలు విద్యార్థులు పోలీస్‌కు చెప్పారని, వాళ్లు 1 తేది మధ్యాహ్నం అచ్చటకు పోయేవరకు, ఆ శవాన్ని ఎవరో తీసి గట్టునపెట్టి వుండినారని, కుక్కలు కాకులు ముఖాన్ని రూపంలేకుండా చేశాయని; పోలీస్ ఆ శవాన్ని బుచ్చికి తీసుకొనివచ్చి పోస్టుమార్టెమ్ జరిపించదలచుకుంటే సమయానికి డాక్టరు లేడని; కడకు 4 తేదీ కావోలు శవ పరీక్ష జరిపించారని తెలుస్తున్నది. ఆ యువతి శరీరంమీద పావడ, రవిక తప్ప యింకేమీలేవట. ఆ శరీరం తేలి వుండినచోట కాల్వగట్టున పగిలిన గాజుముక్కలు, చిల్లావల్లావడిన పూలు వుండినవని చెప్తున్నారు. దీన్నిబట్టి ఆమె చంపివేయబడివుంటుందాఅని కొందరు అనుమానిస్తున్నారు. ఆ యువతి ఎవరైందీ, ఎక్కడామెఅయిందీ ఇంతవరకు తెలిసినట్లులేదు.

ఇంత దారుణమైన సంఘటన జరిగితే తెలిసిన తర్వాత ఒక్కరోజువరకు పోలీస్ అచ్చటకు పోకపోవడం, రెండు మూడు రోజులవరకు పోస్టుమార్టెమ్ జరిగే అవకాశం లేకపోవడం శోచనీయం.

కామేశ్వరరావు సస్పెన్షన్

నెల్లూరు జిల్లా రివిన్యూశాఖలోను, బి. డి. ఓ. గాను ఎక్కువకాలం పనిచేసి; ప్రమోషన్‌పొంది కడప జిల్లా పోరుమామిళ్లలో స్పెషల్‌గ్రేడ్ బి. డి. ఓ. గా వుంటుండిన శ్రీ టి. వి. కామేశ్వరరావు గారు సస్పెండుచేయబడినారట. లంచం తీసుకుంటుండగా, అవినీతి నిరోధకశాఖ వారు పట్టుకున్నారని, దాని పర్యవసానంగా సస్పెండు చేయబడినాడనివార్త. కాని కామేశ్వరరావుగారి సంజాయిషీ మాత్రం భిన్నమట. అది సహజం!

అన్నివేళలు, అన్ని సమయాలు, అన్ని ప్రదేశాలు ఒకటిగా వుండవంటారు. కామేశ్వరరావుగారి విషయంలో అదే జరిగింది.

బుచ్చి ఎరువులు

ఈ ఎరువుల వ్యవహారం మరీ రోజు రోజుకు నడిపీడిన బడుతున్నది. ఎరువు పుష్పగామారడం, ఎరువుబస్తాలు మటుమాయం కావడం, తూకాలు తక్కువ కావడం, జాస్తి వెలకట్టి రసీదులు తక్కువకివ్వడం యీ నానా వంచాలమైన వార్తలువిన్నాం, వింటున్నాం. ఇప్పుడు కొత్తగా ఎరువులబస్తాల్లో రాళ్లుచేరివున్నట్లు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రుద్రసముద్రం అగ్నిప్రమాదం లక్ష నష్టం

దర్శితాలూకా రుద్రసముద్రం 7 తేది ఘోరమైన అగ్నిప్రమాదానికి గురియైంది. 110 ఇండ్లు, 600 బస్తాల ధాన్యము, 100 బండ్ల పశుగ్రాసము బూడిదైనవి. నష్టం లక్షరూపాయలకుపైగా వుంటుంది. తాసిల్దారు శ్రీ మాలకొండయ్య, తర్లుబాడు సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ రావిపాటి మహానంద ఆగ్రామంపోయి, బాధితులను పరామర్శించి, సహాయకార్యక్రమాలు నిర్వర్తింపచేశారు.

అసలే కరవు. కావితోట్లల్లో కొద్దిగా పండితే, దాన్ని అగ్నిదేముడు ఆహుతి కొన్నాడు! ఇక ఆ గ్రామస్తుల జీవనం ఎట్లా?

ప్రభగిరిపట్నం అగ్నిప్రమాదం

ఆత్మకూరు తాలూకా ప్రభగిరిపట్నం హరిజనవాడ గత 27 తేది అగ్నిప్రమాదానికి గురియై 24 యిండ్లు కాలిపోయి, 17 కుటుంబాలకు చెందిన 68 మంది ఒంటిగుడ్డలతో మిగిలారని; ఆ సమయంలో అందరూ పొలాల్లో వున్నందువల్ల ఆర్పే అవకాశం లేకపోయిందని; నష్టం 8 వేలుంటుందని శ్రీ కొమ్మి ఆదెయ్యనాయుడుగారు వ్రాస్తున్నారు.

సంక్షేమశాఖ ప్రత్యేకంగా సహాయపడవలసిన సంఘటన యిది.

——

శివారెడ్డి పద్యాలు

శ్రీమతి సదాలక్ష్మి

మంది నలహాయిచ్చె మననదాలక్ష్మమ్మ
ఋచ్చిచెప్పి గొప్ప పోరగజెప్పె,
అయితె లాలమేడు అడపిల్లల్లిన్ని
లెక్కచేయరు బుజ్జెక్కనిరు!

వనితరాటస్త్రీకి ప్యానసొడ్డంబావు,
మాంసలక్షణమ్మ మానమంటాన్
అలవిగానికార్య మయ్యేదేరమునారు
సార్థవంతము చెప్పి సార్థకంబు.

మాంసలక్షణమ్మ మానితమానొద్ద
కాకు టీకు షోకు లేకపోతె
అడమాసిమొగము చూడొచ్చదాతల్లి?
ఆధునికయుగంలో అందగినది?

దేశభక్తి

ఎవలో పెద్దమనిషి యూమశ్య న్యూఢిల్లీ
పట్టణంలో యెగువ పార్లమెంట్లో
అర్గుమెంటుజేసె ఆక్షేపణమువెళ్ళె
గొంతు చించుకొనియె కొంతతడవు!

ఎంతమాట! రైన ఎఱ్ఱగొరిల్లాలు
వచ్చిరౌడి మాపై ప్రాణసఖులు
దేశభక్తులంట దివ్వసందేశమ్ము
నోరునొప్పిస్తారు! పూరుకోండి.

ఓసులాట, వాళ్లు జేసేదియేముంది
బందిఖానసుండి బయటకొచ్చి?
ఆశపదలుకోని అక్కడుంటేమేలు
కలువుకాలముల్లో కైదిమేలు!

రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి

పక్కవూట తిండి వదిలేస్తె మానేస్తె
రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి రాత్రివేళ,
అన్నవ్రతికల్లో అన్యాయువచ్చింది
బ్రాడుకాస్టుజేసె రేడియోలు!

మాకు ఆబ్బులేసి మంచంలోవుంటుంది
పాయినవెల్లో నేను పోరుదేను
రెక్క గొంటు లేదు, రేడియాల్లోరాల
వ్రతికల్లోబల్ల పాపమేమొ!

తోకచుక్క

తోకచుక్క వొకటి ఆకాశమార్గంలో
తిరగతుంది పైకి పెరగతుంది
నిప్పునేసి దాని నిడివెంతో పొడవెంతో
చేవుదెబ్బకొల్చి రేపుజెపత!

టూనలోంతరముల పొలిమేరలెక్కణ్ణో
సూర్యచంద్రులెవరో, చుక్కలేందో
దేవలోకమేణ్ణో దేవుడెవ్వాడోదా
మర్మముప్పిసెప్పె మనిషిలేడు.

——

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

వస్తువులు లారీల్లో తెప్పించి పెట్టడం-యిదే కదటయ్యా మనవాళ్లపని అని కొందరు లాక్‌గా మాట్లాడుతుండడం అయితే చెవినపడ్డదిగాని అందులో నిజానిజాలు తెల్పుకొనే వోపిక లేకపోయింది.) కనుక వీటినిగురించి చెప్పడంమానేద్దాం. ఇకపోతే మెటల్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్‌వారి అల్యూమినియం పాత్రలు, రాగితపేలాలు వగైరాలు ప్రదర్శించారు. అల్యూమినియం పాత్రలు తయారుచేయడం యెట్లా అని డిమాన్‌స్ట్రేట్ చేయడంకూడా జరిపించారు. ఈ అంశం మాత్రం బాగుంది. అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. వి. రామచంద్రన్ ఓపిగ్గా అంతా వివరించారు. ఒకాయన నట్టులు, గిబ్బలు పెట్టాడు; ఇంకొకాయన లారీబిడ్డ పెట్టాడు.

ఇక 'ఉషా' వారి కుట్టుమిషన్ కుట్టుపనితనం తెలిపే విషయాలు కొన్ని ఆసక్తిజనకంగా వుండినాయి. హస్తకళ కాకపోయినా ఉషావారి సుడ్డలుతోకే ఎలక్ట్రిక్ మిషన్ రాంమంచిని ఆకర్షించింది. పోతే నెల్లూరు లఘుపరిశ్రమలలో పేరెన్నికగన్న 'స్టాలోర్మ్స్' వారు స్టాల్ యెందువల్లనో ఇంప్రెసివ్‌గా అమర్చలేదనే చెప్పాలి. ముందుగావుండే స్టాల్లోని దాలీగ్యాస్ స్టైవ్‌లు అమర్చారుగాని పాకకళావద్ధతులను వివరించే వోపిక లేకపోయింది.

వీటితర్వాత ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవల్సిన, నిజంగా హస్తకళలు అనదగినది కొన్ని లేకపోలేదు. ఉదయగిరి వుడ్ వర్క్సువారి కొయ్యబొమ్మలు, కొయ్య పరికరాలు బాలబాగుండినాయి; ఆసక్తిని రేకెత్తించాయి. క్రొత్తపద్ధతిలో కత్తిపీటలు కూడా చేశారు. అయితే కొయ్యబొమ్మలకు దిక్కులాడిన డిజైనులు బాలపాతవి. మొఘల్ పద్ధతి నగిషీలు మనోహరంగా వుండినాయి. వీనైనా ఆధునికమైన శిక్షణ సౌకర్యాలను వీరికి అందజేయడం ఎంతో అవసరం. బొమ్మలకు యోగ్యమయ్యే సున్నితమైన కొయ్య ఉదయగిరి అడవుల్లో అదృశ్యమైపోతూ కష్టతరంగా వాడబడుతున్నాయని వీరిగోడు. అట్లనే వరిగొండ బొమ్మలతయారీ కేంద్రంవారుకొన్ని బొమ్మలు పెట్టారుగానీ యేమీ 'యింప్రూవ్'గా లేదు. బాలాబాలా బొట్లనుంచి కొయ్యకుర్చీలు, ఇంకాఅనేకానేకచోట్లనుంచి పేముకుర్చీలు, తుంగచాపలు కొన్ని వచ్చాయి. కొన్నిటి పనితనం బాగానే వుంది. చెల్లాయపాళెం తుంగచాపలునేసే పనివానిని మద్రాసు హ్యాండీక్రాఫ్ట్స్ బోర్డులో శిక్షణకై పంపింది యీ తుంగచాపలను అనియాదేశాలకు ఎగుమతిచేసే మార్గాలనుకూడా అన్వేషిస్తున్నారనిదినికిడి.

ఒకటిరెండు విడిగా చెప్పుకోదగ్గ అంశాలున్నాయి. నెల్లూరు ఐ. టి. ఐ. లోని వడ్రంగి, కమ్మరశిక్షణ తరగతి విద్యార్థులు తయారుచేసిన కొయ్య వస్తువులు, స్టాండ్లు, ర్యాక్‌లు, టాయ్‌లెట్ బాక్సులు, వంటింటి సామాన్లు పెట్టుకునే యినుప కార్నర్‌ర్యాక్‌లు- యిట్లా వివిధ రకాల వుపయోగకర వస్తువులు వొకొక్క దానిమీద నిర్ణయించిన వెలగా వెలలువేసి ప్రదర్శనలో పెట్టారు. శిక్షణకోసం తయారుచేసినవిగనుక వట్టి కొయ్యఖరీదుమాత్రం వేసి లేబర్‌చార్జీలు వేయరుగనుక మార్కెట్లో లభించేవాటికన్న వెలలు చాలా చౌకగా వున్నాయి.

ఎవరైనా వాటి వుపయోగాన్ని చూచి మురిసిపోయి అయ్యా ఎంతఅని తర్చివ్వపోతే, అబ్బే-యిక్కడ అమ్మరండీ, మీకు కావాలంటే,-మా ఐ. టి. ఐ. కువచ్చి కొనుక్కోండి-అంటారు. ఇక్కడే ఎందుకు అమ్మకూడదులంటే,అది'అంతే'అంటారు. ఐ. టి. ఐ. స్టోరుల్లో యీ సామానులు కుప్పలుగా పడివున్నాయి. ఎప్పుడో ప్రభుత్వంనుండి తాకీదువస్తే యాలంపెట్టి చెత్త కొయ్యలెక్కన అమ్మిపారేస్తారు. ఎటుతిరిగీ అమ్మాల్సినవేగనుక యిక్కడే అమ్మే యేర్పాట్లు చేయకూడదా అంటే యేమేమో ననుగుతూ గొణుగుతారు. ఇది ఎటుతిరిగీ యాలంలో అమ్మేవేగనుక, ఎటుతిరిగీ ఐ. టి. ఐ. శిక్షణాలయంలోని వస్తువులను ఇంతదూరం తీసుకొచ్చి స్టాల్సులోఅమర్చి శ్రమతీసుకొన్నారుగనుక, అమ్మేవీర్పాట్లు కూడా చేసివుంటే ఎందరో కొనుక్కునేవారు, ప్రభుత్వానికి డబ్బువచ్చివుండేది. కాని ఎవరికిశ్రద్ధ? ప్రభుత్వం ఆస్తిగనుక ఎందుకు శ్రద్ధచూపాలి?

ఇట్లనే గూడూరు పింగాణీ, గ్లాసుఫ్యాక్టరీలనుంచి ఎన్నోవస్తువులను మోసుకొచ్చి స్టాల్సులో పెట్టారు. అమ్మకాలాలంటే గూడూరుకొచ్చి కొనుక్కోమన్నారు. ఇదేమిటీ అబంధర, అన్యాయం అంటే అదిఅంతే అన్నారు. నిత్య అవసరాలకు పనికివచ్చే ఎంతో పింగాణిసామానువుంది. అయితే అమ్మకంమాత్రం యిక్కడకాదట. అధికారుల దృక్పథం యిట్లా వుంది. ఇట్లాంటి అధికారులతో ప్రభుత్వం 'పరిశ్రమలు' నిర్వహించాలంటేయెట్లా? అమ్మడుపోయేవీ, సులభంగా అమ్మకం జరిగేవి కూడా యిక్కడ మేముఅమ్మం అంటే యెట్లా? ఈమాత్రం స్థానిక వినిమయ యేర్పాట్లు చేయకపోతే యీ పరిశ్రమ వట్ల స్థానికమైన యింట్రెస్ట్ యేంవుంటుంది?

ఎవ్వరూ ఒక స్టాల్‌పెట్టే కొండాయపాళెం ప్రభుత్వ కమ్మరి-వడ్రంగి కేంద్రం వారు. ఆసారి యెందువల్లనో, గైర్‌హాజర్! లలోపుండింది పరిశ్రమలశాఖ!

ఇక రోజుకొకరిదొవ్వున ఎవరెవరి చేతనో పూతరంవుడు వువన్యాసాలన్నీ యిప్పించారు. వినోద సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలపేరుతో నానా దౌర్భాగ్యమైన, జుగుప్సాకరమైన డ్యాన్సులు, చిందులు వేయించారు, సంగీతాలు విన్పించారు. నటినుచేసేసారు. అవయవాల పొందిక సరిగానైనా యేర్పడని పసిపిల్లల్ని తీసుకొచ్చి తుక్కురకం సినిమా లో డ్యాన్సులు వేయించారు, ఈలలువేయించారు, చప్పట్లు కొట్టించారు, గంగవెర్రు లెత్తించారు. ఘోరం, ఘోరాతిఘోరం. అంతా బ్యాడ్ షేమ్, చీప్‌షేమ్! నెల్లూరు లఘుపరిశ్రమలకు సంబంధించి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగారు వొక విపులమైన నివేదికనైనా చదవలేదు, చర్చించలేదు.

అయితే టౌన్‌హాల్ గేటుముందర, హస్తకళల వారోత్సవంగనుక, గుగ్గిళ్ళు, వేరుసెనగపప్పులు, బొరుగులు, అమ్మే వాళ్లనుపెట్టించి ఆపేరును సార్థకంచేశారు.

——

దోమల బాధ

(మొదటి పేజీకొరవ)

గారు కుయ్‌కయ్‌మనరు. శవన ప్రారంభోత్సవాలు, శంకుస్థాపనలు, ట్రాఫిక్ బిలెండ్లు, వాటిలో పూలతోటలు (చెట్లు వెయ్యడంతప్ప, దాకదంలేదులెండి) ఇలాంటి చిల్లరవిషయాలుతప్ప, ప్రధానమైన పారిశుధ్య విషయంలో వారికి శ్రద్ధ లేదు. హెల్తాఫీసరుగారుంటే క్రొత్తగా వచ్చారు, యువకుడు, వుత్సాహముంది, అయితే ఏమీ చేయగలిగినట్లులేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో పౌరులకు దోమలచేత పీకుంచుకోడంతప్ప విముక్తిమార్గంలేదా? అనిపిస్తున్నది. రాత్రి పడుకొని వుదయం లేచి చూస్తే వేసుకున్నగుడ్డలు, పడకలు రక్తసిక్తమైవుంటున్నవి. పెద్దవాళ్ల విషయం ఎట్లపోయినా, పిల్లలఘోష చూడలేము, చెప్పలేము.

రేవల్‌పాటి కాల్వ వునర్నిర్మాణం తర్వాత, మల్లప్పకాల్వ ఇరిగేషన్‌కు అనవసరమైపోయిందట.దాన్నిపూడ్చివేస్తారట. రేవల్‌పాటికాల్వ నిర్మాణంతోపాటు, దీన్ని పూడ్చేవనికూడా జరిగివుంటే ఖర్చు తగ్గివుండేది; దుర్గంధము, దోమలబాధ తప్పిపోయివుండేవి. కాని, యింక నలుగురు కంట్రాక్టర్లు బ్రతకాలకాబట్టి, అప్పుడు ఆ పని జరగలేదు. ఇంకెప్పుడు జరుగుతుందో, పౌరులు యింకెంతగా బాధపడాల్నో తెలియదు.

మునిసిపాలిటీవాళ్ళు దోమల బాధ నుండి పౌరులకు రక్షణకల్గించగలరనే ఆశపోయింది. తామైనా సానుభూతితో శ్రద్ధవహించి, దోమల నివారణచర్యలు జరిపించవలసిందిగా రాష్ట్ర ఆరోగ్యశాఖాధికార్లకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. నెల్లూరు పౌరుల దుస్థితిని గమనించవలసిందిగా మునిసిపాలిటీలమంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారిని మరీమరీ కోరుతున్నాము.

—— —మా టౌ. వి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

కూడా వార్తలొస్తున్నవి. బుచ్చిపాంతంలో వొకరైతు ఎరువులబస్తాలో రాళ్ళుమసి యిచేటిటి అన్యాయం అని నెల్లూరుకు ఫోనులో మాట్లాడితే మా కేం తెలును, మమ్మల్నేం చేయమంటారని ఆవాబిచ్చారట.

మరోగోడుకూడాఅక్కడ వినవడుతున్నది. అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు మేము కళ్ళచూడలేదు, జిల్లాకు వచ్చిందేమైంది, ఎక్కడికుపోయింది అని గోలచేస్తున్నారు. కలెక్టరుగారేమో అలాట్ చేశారుగాని పీడీ మాకు యిస్తేకదా. స్టాకులేకుంటే కలెక్టరెట్లా అలాట్ చేశారు మరి? వినేవాడెవడు? అర్చేవాడెవడు? తీర్చేవాడెవడు? అనికూడా వారంటున్నారు.

బుచ్చిలోకూడా ఎరువులబస్తాలు పట్టుబడ్డాయట రైతులపేరుతో సంపాదించబడిన ఎరువులబస్తాలు బుచ్చిలోని వొక వ్యాపారి యింటిలోవుండి ప్రొద్దుటూరు ప్రాంతానికి పయాణ సన్నాహాల్లోవుండగా వ్యవసాయ అధికారులు పట్టుకొని సీజ్‌చేశారట.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	8½ క్వి (పుట్టి)		430-00
బి. కె. ఎం.		,,	340-00
తెల్లశేనర్లు		,,	350-00

నీటిమట్టం

11 తేది నీటిమట్టం-

నెల్లూరు ఆనకట్టక్రింద	2.3 అ.
సంగం ఆనకట్టపైన	0.5 అ.
కలిగిరి రిజర్వాయరు	13.9 అ.
సర్వేపల్లి	4.2 అ.
నెల్లూరు చెరువు	11.5 అ.

5, 6, 9 తేదులలోకలసి మొత్తం 1½ వదున్నల వర్షంమాత్రం కురిసింది.

——

హిందూస్థాన్ (జెటార్)
ట్రాక్టర్ల
స్పేర్ పార్టులు
అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి.
పద్మజా కమర్షియల్
కార్పొరేషన్
(కో-ఆపరేటివ్‌బ్యాంకు ప్రక్కన)
గాంధినగర్ - నెల్లూరు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. A. No. 63 of 1963
Kavali Sub-Court
S. O. No. 205 of 1960

అరుమూళ్ల నరసమ్మ —పిటీషనరు.
1. లింగంగుంట సుందరరామయ్య 2. అరుమూళ్ల వెంకటరమణయ్య
—రెస్పాండెంట్లు.

రెండవ రెస్పాండెంటుకు నోటీసు: పిటిషనరు దాఖలుచేసియున్న పైనెంబరు క్లయిం పిటీషను మీకు నోటీసు నిమిత్తం 20-11-65 తేదికి వాయిదా వేయబడి వున్నది. మీకేదైన అభ్యంతరణలున్నచో మీరు సదరు తేదీన పగలు 10 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనిచో మీ వరోక్షమందు విదారించి తీర్మానించబడును.

—డి. వి రమణయ్య, పి॥ అడ్వకేటు.

విజయనగరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S.C. 397 of 63 E.P. 209 of 65

బండారు చంద్రినాయుడు —వాది.
గంటల వీరభద్రుడు వగయిరా—J.Ds.

పై నెంబరు డిక్రీ వయికం వగయిరాలు వసూలు నిమిత్తం ప్రతివాదుల తా॥ విశాఖపట్నం జిల్లా విజయనగరం తా॥ గజపతినగరం సబ్ రి॥ యిలాకా బొండపల్లి గ్రామంలో పెద్దవీధి ఉత్తరశ్రేణిలోవున్నటువంటిన్ని [తూ-వ] 3½ గ॥ [ఉ-ద] 8½ గ॥ కొలతలుగల బాళీజాగా సహితమైన తాటియాకుల యిల్లు 26-11-65 తేది పగలు 10½ గంటల మొదలు సా. 5 గం. వరకు పైకోర్టులో వేలం వేయబడును. గాన పాటదార్లు హాజరుకాగలందులకు యిందుమూలంగా ప్రకటనచేయడమైనది. వాది కిమ్మతు రూ. 60 లు.
సర్కారుపాట రూ. 100 లు.

—పి. నరసింగరావు, అడ్వకేటు.

In the Court of the District Munsif of Kuppam

O. E. P. 6 of 1965

O. S. No. 75 of 1962

BETWEEN:- Subrahmanyaiah (died) by L. Rs. B. Subbaiah & another.
—Decree holders
AND
M. V. Ramachandra Rao,
—Judgment debtor.

The schedule mentioned properties are ordered to be sold in execution of the above decree in the above court on 13-12-1965 between 11 a. m. and 5. p.m. Intending bidders may bid and purchase the property in court auction.

Schedule of property.

Chittoor District, Kangundi Sub-Registration district. House situated in Netaji Road, Kuppam within the Limits of Kuppam panchayat Locality No. 2 East: Rajakalva. South: Shop bearing D. N. 3-1-46 belonging to M. Venkata Reddy and P. Venkatamuni Chetty. West: Kuppam-PalmanerRoad North: Land and Police Line, last house bearing D No. 3-1-42 D. H. terraced house Door Nos. 3-1-43 3-1-44 and 3-1-45. Value Rs. 5000/- subject to a mortgage of Rs. 5000/-

D. V. Gopal Rao,
Advocate for D.H.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 130 of 65 N. Os. 87 of 63

ములుమూడి ఆదిశేషారెడ్డి —వాది.
సిద్దారెడ్డి వెంకురెడ్డి —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తా॥ యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 13-12-65 తేది పై కోర్టువారియెదుట బహిరంగముగా యాలం వేయబోవుచున్నారు.గనుక ఆరోజున పాటదార్లు హాజరై పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- అల్లూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన కోవూరు తాలూకా వావిళ్లగ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు స్వాధీనానుభవంగల- (1) నె 129 రు పట్టా దాఖలా మాగాణి సర్వే నె 57-ఎ రు య 0-92 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 3500 లు. (2) నె 129 రు పట్టా దాఖలా మాగాణి సర్వే నె 57-బి రు య 0-48 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 1900 లు (3) నె 129 రు పట్టాదాఖలా మాగాణి సర్వే నె 59-ఎ రు య 2-23 ట్లలో ఎ 1-03 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] నిమ్మల కోటయ్య భూమి [ద] నిమ్మల కోటయ్య భూమి [ప] పోరంబోకు డొంక [ఉ] పోరంబోకు పారుదలకాల్వ యీ హద్దులలోని ఎ 1-03 సర్కారుపాట రూ. 400 లు (4) నె 363 రు పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నె 55 రు య 1-52 ట్లు సర్కారుపాట రు. 5500 లు (5) నె 37 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నె 308-ఎ రు య 1-50 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] ఆదాల సుబ్బరామిరెడ్డి యింటికిపోవుదారి [ద] ఆదాల రమణయ్య భూమి [ప] ఆదాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి మాగాణిభూమి [ఉ] రాజవీధి యీ హద్దులలోని మెట్టతోట య 0-19 ట్లు యిందులోని కొంకాయ చెట్లున్ను 3 అంగుల పడిపోయిన నాటు పెంకుగలది సర్కారుపాట రు. 300 లు.

N. B. యి. పి.లో సమూరుపరచిన 5 సంవత్సరంలు రిజిష్టరు కవులుకులోబడి వేలం వేయించవలెను.

—శేతిరెడ్డి కోదండరామిరెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడవలసిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరుబస్తి కానుకేలవారి అగ్రహారం లోని డి. నె 520ఎ గల మిద్దె యిల్లు విక్రయింపబడును. తప్పిక్క యీ క్రింది విలాసములో కనుగొనవచ్చును.

కానుఖేల రామరావు,
డి. నెం. 512 కస్తూరిదేవినగర్, నెల్లూరు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Ses. No. 363 of 65

బద్దు వెంకటరమణయ్య అండు కంపెని ర్నెపజెంటెడ్ బై బద్దు వెంకటరమణయ్య వగైరా —వాదులు.

1. కామిశెట్టి వెంకటశేషయ్య 2 కామిశెట్టి సుబ్బరాయులు (ఆదారప్పజ వీధి, మద్రాసు-1) —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు వాదులు మీమీద లావాదేవి యిలాకు వయికము రాబట్టుకొనుటకు దావా తెచ్చినందుకు నోటీసు నిమిత్తం 17-11-65 తేదికి వాయిదా వేయబడి వున్నది. వాయిదారోజు పగలు 10½ గంటలకు హాజరయి మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకునేది. లేనియెడల మీ పరోక్షమునందు తీర్మానించబడునని తెలుపడమయినది.

—సి. శేషాచలం, వాది అడ్వకేటు.

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 388 of 57 E.P. 478 of 65

వంగలపూడి కన్నయ్యమ్మ —డిక్రీహోల్డరు (వాది).

వంగలపూడి రామమూర్తి వగైరా — జెడ్జిమెంటు డెటర్సు (ప్రతివాదులు)

పై నెంబరు డిక్రీబాకీ వారంటు అమలు ఖర్చులు వగైరాల నిమిత్తం ప్రతివాద్లు (జె. డి.యస్.) తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు ఆస్తిని 23-11-65 తేదీ వుదయం 11 గంటలనుండి పై కోర్టువారియెదుట వేలం కాబడును. గాన పాడదలచినవారు వచ్చి పాడుకోవచ్చును. కావలసిన నంబాయిషీ వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో దొరకును.

ఆస్తి వివరం: తూర్పు గోదావరిజిల్లా తుని సబ్ రిజిష్ట్రారులో చేరిన-సూరవరం అన్నవరం గ్రామం తాలూకు క్రీటురెంటు యీనాం పట్టం 1-ప్రతి చెర్వులో వల్ల గంగాదేవిచిట్ట అనే పేరుగల షుమారు యు 4-50 ట్లకు హద్దులు: [తూ] బోడాల యెర్రయ్యభూమి [ద] వుగ్గిన పోతురాము, సుబ్బయ్యగార్ల భూములు [ప] బోడాల యెర్రయ్య భూమి [వు] కుచ్చర్లపాటి జగన్నాధరావుగారి భూమి 2-ప్రతి ఇనాం మెర్కపల్లం పిట్టమాను రేవడి సుమారు యు 4-50 ట్లకు హద్దులు: [తూ] మంగళ్ల మాన్యం [ద] కుచ్చర్లపాటి జగన్నాథ రావుగారిభూమి [ప] పోలిశెట్టి సోమయ్య వంగలపూడి రామయ్యగార్ల భూమి [వు] కుచ్చర్లపాటి జగన్నాథరావుగారి భూమి సదరు 2 ప్రతులు భూమిన్ని యిందలి నానాఫలవృక్షములంసహా.

వ: 1-వ అయిటంలో యు 4-50 ట్లలో యు 1-32½ ట్ల భూమిని 23-6-56 తేది షేక్ ఫరీద్‌సాహెబ్ గారికి రు 1400 రు 1-కి 100కి 0-8-0 బొప్పున వడ్డీతో అయిన అసల్ ఫాయిదాలు వ్రాసినతనఖా బాకీలోబర్చిన్ని; 1, 2 ప్రతులు కలిసి పేరలాటుగా ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబరు 1-వ తేదినాటికి ప్రతివాద్లు 12 బస్తాలు ధాన్యం వాదికి మినోవర్తి హామీకిన్ని లోబర్చి వేలం కావలెను.

—మండపాక వెంకటసుబ్బయ్యలు,
వాది అడ్వకేటు.

నీళ్లు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

వుప్పుగావున్నాయి. పోతే మరో 2 శాతం మంచురూపంలో గడ్డకట్టుకొని వున్నాయి. ఇక త్రాగడానికి యోగ్యంగావుంటే 0.8 శాతం నీరుకూడా సమపాళ్లలో భూమిమీద సరిగా పంపకంకాలేదు. సమృద్ధిగా నీళ్లున్న చోట్లకూడా యీ నీటిని సరిగ్గా వుపయోగించుకోలేక పోతున్నాం. ఉన్ననీటిని కలుషితం చేస్తున్నాం, మురికిచేస్తున్నాం, పరిశ్రమల్లో వాడకంద్వారా పంకిలం చేస్తున్నాం.

పరిశ్రమలకు నీరు

వచ్చే అర్థ శతాబ్దంలో మానవుని నీటి అవసరాలు రెండింతలవుతాయని అంచనాలు చెప్తున్నాయి. కేవలం పెరిగిపోతున్న జనాభాదాహం తీర్చడానికేకాదు, పెరిగిపోతున్న పారిశ్రామిక సామాజికావసరాల దృష్ట్యాకూడా నీళ్ళకోసం మానవుడు నిరంతరం అన్వేషించవల్సి వుంటుంది.

ఇక నీటి వాడకం వివరాలుచూస్తే మరో విషయంకూడా బోధపడుతుంది ప్రపంచంలో ఎక్కడకూడా స్నానానికి, పానానికి, గుడ్డలుతుక్కోడానికి, చెట్లపాదులు తడుపుకోడానికి, వగైరా నిత్యనైమిత్తిక గృహావసరాలకు 10% కంటే ఎక్కువ పట్టదు. 50% దాక వ్యవసాయ కార్యకలాపాలకు నీరు కావల్సి వుంటుంది. ఇకపోతే 40% పరిశ్రమలకు కావల్సివుంది. ఒక బ్యారెల్ పెట్రోలు శుద్ధిచేసి తయారు చేయాలంటే 770 గ్యాలన్ల నీరుకావాలి. ఒకటన్ను వుక్కు తయారు కావాలంటే 65 వేలగ్యాలన్ల నీరు కావల్సివుంటుంది. ఒక టన్ను సింథటిక్ రబ్బరు తయారు చేయాలంటే 6 లక్షల గ్యాలన్లనీరు వుండాలి.

ఉదాహరణకు మన నెల్లూరు థర్మల్ స్టేషన్ తీసుకుందాం. అక్కడ ఎంతనీరు కావల్సివుంటుందంటారు! రోజుకు 12 లక్షల గ్యాలన్లనీరు అక్కడి యంత్రాగారాలకు సరఫరాకావాలి. అంతనీరు లేనిదే అక్కడ విద్యుత్తు సరఫరాకాదు. థర్మల్ స్టేషన్ ఆవరణలో కొన్నిబావులను కుంది వాటినుండి మిషన్లద్వారా నీరు సరఫరా చేయిస్తున్నారు. అవిచాలక కొన్నాళ్ల పంటకాల్వల నీళ్లను మళ్లించి వాడుతున్నారు. అందుకని శాశ్వతంగా పెన్న వొడ్డున బోరింగులుదించి అక్కడనుండి పైపులద్వారా థర్మల్‌స్టేషన్‌కు నీటిని సరఫరాచేసే ఆలోచన వొకటివుంది. ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవల్సివచ్చిందంటే, పరిశ్రమ మాట యెత్తితేచాలు ఆ వెంటనే సమృద్ధిగా నీళ్ళుకూడా వుండితీరాలంటారు.

పంటలకు నీరు

అందువల్ల యీ ఆధునిక ప్రపంచంలో నీటికోసం మానవుడు నిరంతరంగాలిస్తూ వుండవల్సిందే. ఈ రెండో ప్రపంచయుద్ధం తర్వాత ప్రపంచ ఇంజనీర్లు నీటికోసం బృహత్తరమైన అన్వేషణలు సాగిస్తున్నారు. ఎక్కడెక్కడి లోయలో శోధిస్తున్నారు, డ్యాములు కడుతున్నారు, కాల్వలు తీస్తున్నారు, పైపులైన్లు వేస్తున్నారు. ఈజిప్టులో నిర్మాణమవుతున్న అశ్వన్‌డ్యామ్ 1971 కల్లా పూర్తవుతుందంటున్నారు. 24 లక్షల ఎకరాలకు నీరు లభ్యమవుతుందంటున్నారు. అట్లనే ప్రపంచంలోకల్లా పెద్ద ప్రాజెక్టులైనవాటిల్లో చేరతగిన నాగార్జున సాగర్‌డ్యామ్ పూర్తయితే (ఎప్పుడు పూర్తవుతుందో ఆ భగవంతుడుకేయెరుక) 30 లక్షల యెకరాలకు నీరు లభ్యమవుతుందంటారు. వచ్చే జూన్‌కల్లా 5 లక్షల ఎకరాలకు నీరు వస్తుందట. కుడివైపున 235 మైళ్ల పొడవునా, ఎడమవైపున 218 మైళ్ల పొడవునా కాల్వలు త్రవ్వబడుతున్నాయి. ఇక బృహత్తరమైన భాక్రా నంగల్ ప్రాజెక్టు వుండనేవుంది.

నీటి వసతికోసం మానవుడు చేస్తున్న బృహత్తర ప్రయత్నాలగురించి విపులంగా చెప్పాలంటే వొక క్యాటలాగ్ ఇవ్వవచ్చు. వరుణదేవతలకోసం ప్రార్థనలు మాని, కృత్రిమ వర్షసాధనకోసం ఏమేమో పరిశోధనలు చేస్తున్నాడు, మేఘాల్లో సిల్వర్ అయొడైడ్, ఎండు మంచుముక్కలు చల్లి వర్షపుచినుకులు తీస్తున్నాడు.

ప్రపంచ సృష్టి ప్రారంభంలో ఎంత నీరుందో ఇప్పుడూ అంతే నీరుంది. అంతకంటే తక్కువాకాలేదు, ఎక్కువాకాలేదు. ప్రకృతి సహజమైన వలయం తిరుగుతూనే వుంది. నీరు వర్షరూపంలో మేఘాలుకరిగి భూమిమీద పడుతుంది, నదుల్లో, చెర్వుల్లో పడుతుంది, సముద్రాల్లో చేరుతుంది, భూమిలో ఇంకిపోతుంది. మళ్లీ ఆవిరైపై గాలిలో కల్సిపోతుంది. షుమారుగా వొక ఎకరం పంటచేనునుండి రోజుకు నాలుగు వేల గ్యాలన్లనీరు ఆవిరిఅయి గాలిలో కల్సి పోతుందట. మళ్ళీ యీ నీరంతా వర్ష రూపంలో, మంచురూపంలో భూమిమీదకు దిగుతున్నది.

నీటికాల్వల తగాదాలు

ఈ తరగని పెరగని నీటికోసంవచ్చిన తగాదాలే గ్రామకక్షలయ్యాయి, ప్రపంచ కక్షలయ్యాయి. ఇంగ్లీషులోని "రైవల్" అనేపదానికి రోమ్‌లో కాల్వనీటి తగాదా అని వ్యుత్పత్త్యర్థం. సింధుజలాల పంపిణీ కోసం మనకూ పాకిస్తాన్‌కు వచ్చినతగాదాను కడకు ప్రపంచ బ్యాంకు మధ్యవర్తిత్వంతో పరిష్కరించవలసి వచ్చింది. మనం సంవత్సరానికి 8 కోట్లు పాకిస్తాన్‌కు చెల్లించాల్సి వచ్చింది. జోర్డానీయులకు ఇజ్రాయిలీయులకు జోర్డాన్‌జలాల పంపిణీ తగాదా అట్లనేవున్నది. అమెరికాలోని కాలిరాడోనది జలంకోసం ఆరిజోనా, కాలిఫోర్నియావార్లమధ్య తగాదాలున్నాయి. మన దేశంలో రాష్ట్రాలమధ్య నదీజలాలకోసం తగాదాలట్లనేవున్నాయి, పోటీలట్లనే వున్నాయి.

మురికినీరు

నీటికోసం మానవుడు యిన్ని తిప్పలు పడుతుంటే పారిశ్రామిక నగరజీవితం ద్వారా మానవుడు నీటిని విపరీతంగా కలుషితం చేస్తున్నాడు, మురికిచేస్తున్నాడు. నగరాల్లో మురికికాల్వలు కట్టుకొని పంకిల జలాన్ని ఎక్కడో దూరంగా వదిలేసే వసతికాలకోసం లక్షలు, కోట్లు వ్యయం చేస్తున్నాడు. మద్రాసుదగ్గర నైవేలీ ప్రాజెక్టులో వాడకం తర్వాత వచ్చేమురికిబురద నీరు రోజుకు కొన్నిలక్షల గ్యాలన్లుంటుంది. ఈ మురికి నీటినంతా పైపులద్వారా, కాల్వలద్వారా దూరదూరంగా పంటపొలాలకు పంపుతున్నారు.

నగరాల్లో నేడు పరిశ్రమల్లో, గృహావసరాల్లో కలుషితమైన నీరు వొక పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది. మన నెల్లూరులో గబ్బుగొట్టుకొనే మురికికాల్వలే దీనికి చిన్నసాక్ష్యం. ఇప్పుడు యీ మురికినీళ్ళనుండే మంచినీళ్ళను తయారుచేయడమెట్లా అని శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు చేస్తున్నారు, విజయాన్ని సాధిస్తున్నారు. ఎలక్ట్రోడయాలిసిస్ అనేపద్ధతి బహుళ ప్రచారంలో వుంది. ఈ పద్ధతిద్వారా మురికినీళ్ళలోని మలినపదార్థాలు వేరుచేయడానికి పులిపిరి పొరలాగ అతిపల్చగావుండే మెంబ్రేనులు, విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించి మంచినీరును వేరుచేస్తున్నారు. ఎడారిప్రాంతాల్లో లభించే పెట్రోలు గనులున్నచోట్ల మంచినీళ్లకోసం యీ ఎలక్ట్రోడయాలిసిస్ పద్ధతినే గత కొన్నేళ్లుగా వుపయోగిస్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే దూరప్రాంతాలనుండి ఒంటెలమీద మంచినీళ్ళ తోలుసంచుల్ని మోసుకు రావడానికి విపరీతంగా ఖర్చవుతుంటుంది.

అంతరిక్షంలో రాకెట్లమీద ప్రయాణం చేసేటప్పుడు కావలసినంత మంచినీటిని తీసుకొనిపోవడం అసాధ్యం, అందుచేత ఆ అంతరిక్షనౌకల్లో వొకసారి స్నానాదులకు వుపయోగించుకొన్న నీటినే వాటిలో వున్న మలినాలను తీసేసి మంచినీళ్ళుగా తయారుచేసుకోడానికి యీ పద్ధతినే వుపయోగిస్తున్నారు.

పశ్చిమజర్మనీ 'రూర్' పారిశ్రామిక ప్రాంతంలో యీ నీళ్ళ మలినాలను తగ్గించే విధానం వొకటి విచిత్రంగా పని చేస్తున్నది. రూర్ నది పొడుగునా పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలున్నా, నదిలోని నీరు యేమాత్రం కలుషితంగాకుండా పరిశుభ్రంగా వుంచుకోగలుగుతున్నారు. ఆ నది పొడుగునవున్న 2200 పరిశ్రమలు, 250 మున్సిపాల్టీలుకల్సి "రూర్వేర్బాండ్" అనే సహకార సంస్థను నెలకొల్పుకొని దాదాపు 100 కు పైగా చెడ్డనీళ్ళను మంచి నీళ్ళుగా పరిశుభ్రంచేసుకొనే యంత్రాగారాలను యేర్పరచుకొని, పరిశ్రమలనుండి బయటకువచ్చే మలినజలాలను మళ్లీ తిరిగి శుభ్రంచేసి మళ్లీ మళ్లీ వాడుకోగలుగుతున్నారు. దీనివల్ల, పూర్వం వొకటన్ను వుక్కు తయారు కావడానికి 130 ఘనపు గజాలనీరు కావల్సివుంటే యిప్పుడు 2.6 ఘనపుగజాలనీరే సరిపోతున్నదట.

నీటిఎద్దడి దేశాలు

నీటివసతి సమృద్ధిగావున్నా, లేకపోయినా-యీ మురికినీటి సమస్య అనేది ప్రపంచవ్యాప్తమైంది. నెదర్లాండ్స్ లో సముద్రం వొడ్డునుండి చదును చేయబడిన స్థలాల్లోనే ఐదింట మూడింతలమంది నివసిస్తున్నారు. మహాక్లిష్టమైన కాల్వలు, డ్యాములు, గట్లు నిర్మించుకొన్నారు. నదేయిక డచ్‌వారు కొన్నికోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఫ్లడ్‌గేట్లుపెట్టి, స్టీలు కట్టడాలతో సముద్ర తాకిడినుండి రక్షించుకోగలుగుతున్నారు. ఇజ్రాయిల్‌లో నీటికొరత చెప్పనే అక్కర్లేదు. వర్షాధారమే వారికి వూపిరి. నీరు సర్వం జాతీయం చేసుకొన్నారు, నీటిని రేషనింగ్ చేసుకొన్నారు. గలిలీసముద్రం నుండి పైపులైన్లు, రిజర్వాయర్లు, బావులు కుంచుకొని ఎన్నెన్నిరకాలుగానో నీటిని శుభ్రపరచే అధునాతనయంత్రాలను అమర్చుకొని వ్యవసాయ, గృహావసరాలకు నీటివసతిని సమకూర్చుకోగలుగుతున్నారు. ఇరాక్‌లో నీటిఎద్దడి ఎంతతీవ్రమంటే అక్కడి ఇరిగేషన్‌వర్కర్సుకు హాని చేకూర్చిన నేరానికిశిక్ష మరణదండనేనట. ఇక అరబ్‌లో బడ్డా సమీప ఎడారిగ్రామాలలో బావి త్రవ్వాలంటే 3,500 అడుగుల లోతు త్రవ్వందే నీళ్ళు కనుపడవు. డ్రిల్లు దించాలంటే లక్షలు ఖర్చు కావాల్సిందే.

నాకు తెల్సినంతవరకు మనజిల్లాలోని మాగాణి గ్రామాల్లో మంచినీటికొరత చెప్తాను. ఉదాహరణకు- నెల్లూరుకు 5 మైళ్ల దూరంలోవుండే కనువర్తిపాడులో ఒక్క మంచినీటిబావైనాలేదు. రెండెడ్ల బళ్ళలో పీపాలుపెట్టుకొని మైలుదూరం పోయి కాల్వల్లోని మంచినీళ్లుతెచ్చుకొని అమృతం మాదిరి వాడుకోవడం జరుగుతున్నది. అట్లనే పెన్నగట్టునవుండే కోవూరు పట్టణములో మంచినీటిబావులు నాలుగైదు కంటే మించిలేవు. వేల కుటుంబాలవారు ఫర్లాంగులు నడిచి, యీ బావులదగ్గర కాచుక్కూర్చొని మంచినీళ్ళు మోసుకొని పోవలసిందే. ఎండాకాలంలో వీళ్ళగోడు అంతా ఇంతాకాదు.

ఉప్పునీరునుండి మంచినీరు

ఆఖరుగా వొక ముఖ్యవిషయంచెప్పి ముగిస్తాను. అవధులులేని సముద్రాల్లో యింత జలం వుండికదా యీ వుప్పునీటి నుంచి మంచినీళ్లను తయారు చేయలేమా అని శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలుచేసారు, సాధించారు. ఈ వుప్పునీటినుండి మంచి నీటిని తయారుచేయడం అనాదిగా వుంటున్నదే. కొన్ని శతాబ్దాలక్రితమే అరిస్టాటిల్ చెప్పనేచెప్పాడు- వుప్పునీటిని కాగపెడితే తియ్యటి ఆవిరిగామారి, ఆ ఆవిరిని చల్లబరిస్తే లవణాలులేని మంచినీరువస్తుందని. జూలియస్‌సీజర్ అలెగ్జాండ్రియా నగరాన్ని పట్టుకొనేటప్పుడు యుద్ధనౌకల్లోని సైనికులు త్రాగేందుకు సముద్రజలాలనుండి మంచినీటిని తయారుచేయించాడని చరిత్ర చెప్తుంది.

సముద్రజలాన్నుండి మంచి నీటిని తయారుచేసి త్రాగడానికి, పరిశ్రమలకు, పంటలకు వాడుకొనేందుకు వీలుగా నేడు ప్రపంచంలో పలుచోట్ల దాదాపు రెండు వందల 'డీ-సేలనైజేషన్ యంత్రాగారాలు' పనిచేస్తున్నాయి. ఈ జలశుద్ధిలో మళ్ళీ నాలుపద్ధతులున్నాయి - మొదటిది బట్టీ పద్ధతి- సముద్రజలాన్ని వేడిచేసి ఆవిరిని చల్లబరచగా మంచినీళ్లువస్తాయి. రెండవది సముద్రజలాన్ని అతిచల్లపరచి మంచు లాగ గడ్డకట్టిస్తే మంచి నీరు మంచు ముక్కలుగా మారినట్లు వుప్పునీరుమారదు గనుక, ఆ మంచుముక్కలను వేరుచేసి వెచ్చచేస్తే మంచినీళ్ళువస్తాయి. మూడోది హైడ్రేటింగ్ పద్ధతి: సముద్ర జలాలలో ప్రొపేన్‌వంటి రసాయనాలను వాయు రూపంలో కలుపుతారు. అవి వెంటనే మంచినీళ్లతో కలుస్తాయిగాని, వుప్పును దగ్గరకు రానివ్వవు. ఈ మిశ్రమం టెంపరేచర్ 40 ఫారన్‌హీట్ డిగ్రీలకు తగ్గిస్తే ఈ రసాయనాలు, మంచినీరు కలిసిన మిశ్రమం స్ఫటికాలుగా అవుతాయి. నీటిని వేరుచేసివెచ్చచేస్తే రసాయనం ఆవిరిఅయి మంచినీళ్ళు మాత్రం మిగులుతాయి. నాలుగోది: ఎలక్ట్రోడయాలిసిస్ పద్ధతి – దీనివల్ల వుప్పునీళ్లనుంచి మంచినీళ్లను తీయడం గాక, వుప్పునుతీసేయడం జరుగుతుంది. ఇందులో సముద్రజలాన్ని పల్చని పొరల వంటి మెంబ్రేన్లమధ్యగా పోనిస్తారు. ఆ పొరల్లో వ్యతిరేకమైన విద్యుత్ ధారలుంటాయి. ఉప్పునీటిలోని క్లోరైడ్, సోడియం అయాన్లు ఆ పొరలనుండి వెలుపలకు పోగానే మంచినీళ్ళు మిగిలిపోతాయి.

సాంకేతిక యంత్ర పద్ధతులేమో బోలెడన్ని వున్నాయిగాని ముఖ్యంగా గమనించవల్సిందేమిటంటే యీ జలశుద్ధికయ్యే ఖర్చులు మానవుడు భరించగలడా? మంచి నీటితయారీ చౌకగా జరుగుతుందా? అనేదే ముఖ్యం. సముద్ర జలశుద్ధి జరిగి వెయ్యి గాలన్ల మంచినీరు తయారుకావాలంటే 5 ఏళ్లక్రితం 5 డాలర్లు అవుతుంటే యిప్పుడు 1 డాలరు అవుతుంది. వచ్చే వొకటిరెండు సంవత్సరాల్లో యీతయారీ ఖర్చులు తగ్గి వెయ్యి గాలన్లనీరు 35 సెంట్లకే తయారు కావచ్చునంటున్నారు. అంటే యిప్పటి మామూలునీటిలాగే చౌకగా దొరికి నట్లవుతుంది.

ఉప్పు పర్వతాలు

మరో విషమసమస్య యేమిటంటే- యీ జలశుద్ధితర్వాత వుప్పునీటినుండి వేరు చేయబడగా మిగిలే పనికిరాని మురికివుప్పు గుట్టలు పర్వతాలుగా పెరుగొనిపోవా? వాటిన్ని యేంచేయాలి? 1½ కోటి గ్యాలన్ల జలశుద్ధి యంత్రాగారం వుందంటే అక్కడ రోజుకు 23 వేలటన్నుల మురికి వుప్పు గుట్టలు పడిపోతుంది. దీన్ని మళ్లా సముద్ర జలాల్లోకి త్రోసేయవల్సి వుంటుంది. లేదా కొన్నిచోట్ల దీనిలోని కొన్ని లవణాలు తీసేసి మరికొన్ని ఆమ్లాలు, రసాయనాలు కలిపితే మంచి శ్రేష్ఠమైన పంటఎరువులు తయారుచేస్తున్నారుకూడా.

ఇదంతా చూస్తుంటే ప్రపంచంలో నీటి కొరత వుండకపోవచ్చునేమోగాని, మానవుడు భరించగలిగే ఖర్చుకు చౌకగా నీరు లభ్యమవుతుందా కాదా అనేదే ముఖ్య సమస్య కావచ్చు. కరెంటుబిల్లు, అద్దెబిల్లు, యీ బిల్లుల మాదిరిగానే యీ నీటిబిల్లులు కూడావచ్చి మానవకుటుంబ ఆర్థిక ఆదాయ వ్యవస్థలో భాగమైపోతుందా? కొంతమంది నీటిశాస్త్రజ్ఞులు వాదిస్తారుకదా – నిజంగా నీటిచార్జీలు ఎక్కువగావుండడమే మంచిదంటారు. అప్పుడైనా మానవుడు నీటిని శ్రద్ధగా, పొదుపుగా, మెలకువగా వాడుకోవడం ప్రారంభిస్తాడు. ఒకటిమాత్రం నిజం-నీరు అనేది మానవుడికి దేవుడిచ్చిన వరప్రసాదం వంటిదే. అయినా దాన్ని అహర్నిశలూ శ్రమించి సాధనచేసి శుద్ధి చేసుకొని పొదుపుగా వస్తువుమాదిరి వాడుకోవల్సివచ్చే రోజులు ముందున్నాయేమో ననే మాటమాత్రం నిజం కావంటారా?

—

చిత్రసమీక్ష

మంచిచిత్రానికి ముఖంవాచిన ప్రేక్షకులకు ముదమునుగూర్చే చిత్రం ★

ప్రసాద్ గారి 'ఇల్లాలు'

సస్పెన్సు, టెంపో ప్రేక్షకుణ్ణి కట్టివేస్తాయి

అబ్బ, ఎన్నాళ్ళకుదొరికింది, నేత్రానందాన్ని, హృదయానందాన్ని కల్గించే ఓ కళామయచిత్రంచూచే భాగ్యం! ఏదోఒక పిచ్చిమైన వస్తువుకోసమో, వ్యక్తి కోసమో చూచిచూచి కళ్లు కాయలుకాసిపోయాయుంటారు, ముఖం వాచిపోయుంటారు. మంచి చిత్రంకోసం, తెలుగు సినిమాప్రేక్షకుడు ఆదేస్థితిలో వున్నాడు.

చిత్రాలు వస్తున్నాయి; ఒకటీ రెండూ కాదు, అనేకం. అన్నిరసాలం పోలికించే చిత్రాలు వస్తున్నాయి, కాని అన్నిరకాల వ్యక్తులను మెప్పించలేకపోతున్నాయి. అసందర్భపు నన్నివేశాలు, అనవ్యవు హాస్యాలు, అసహజపు సంభాషణలు, మోటు వరసాలు, మోటు ప్రేమలు ఈ విధంగా ప్రేక్షకుణ్ణి మభ్యపరచి, సంచి నింపుకోవాలనిచూచే చిత్రాలు ఎక్కువైనాయి. సమస్యకు ప్రాధాన్యం, నత్యతకు ప్రాముఖ్యం, స్వాభావికత్వానికి విలువయిచ్చేచిత్రాలు కరవైనాయి. ప్రేక్షకుని కంటికేకాకుండ, తలకుకూడా పనికల్పించి, ఆలోచనలను రేకెత్తించి, తెరనుండి దృష్టి మరల్చనీకుండా, కుర్చీనుండి లేవనీకుండా కట్టివడవేసేచిత్రాలు అపురూపమైనాయి. క్రొత్తదనం, వ్యక్తిత్వం లేకుండాపోయాయి. ఆడినఆట, పాడినపాట, చూచినబొమ్మ వీటితో ముఖం మొత్తిపోయింది. వద్దుబాబూ, తెలుగుసినిమావద్దు అనిపించింది. ఒకటిరెండుచిత్రాలు నచ్చినవి రాలేదని కాదు, అన్నికోణాలనుండి ఒప్పించిన, మెప్పించినచిత్రంలేదు. పేరుపొందిన దర్శకులు, నిర్మాతలు, సంస్థలుకూడా కాలంతో కాలు కలపాలని నలుగురితో నారాయణ అన్నారు, దిగజారిపోయారు. ఈ వాతావరణంలో వచ్చింది ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'ఇల్లాలు'.

'ఇల్లాలు' సమగ్ర సమీక్ష యివ్వడం

—తరువాయి 11-వ పేజీలో

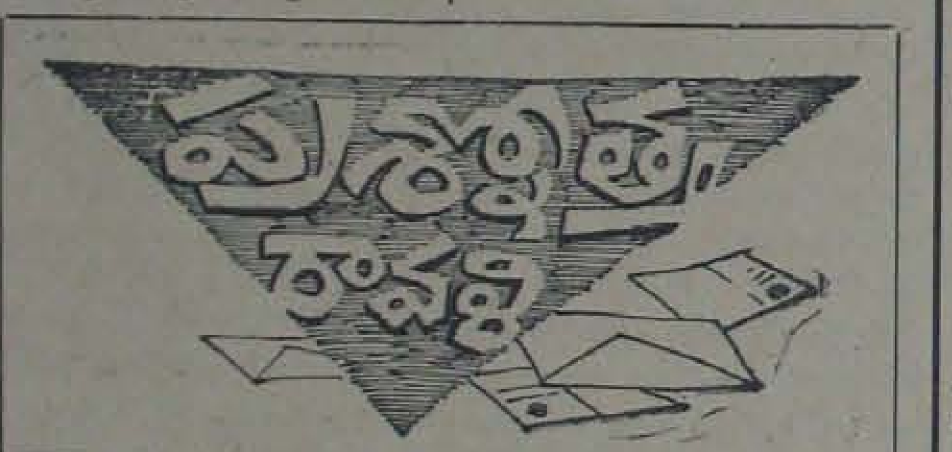

బాలసుబ్రహ్మణ్యం — బాదనం

ప్ర: పెండ్లికాకముందే కాబోయే వరునితో అమ్మాయి షికార్లుకొడ్తూన్నట్లు మన తెలుగు చిత్రాలలో చూపుతూంటారు. అది మన సంస్కృతికి విరుద్ధంకాదా?

జ: మన తెలుగుచిత్రాలు మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబాలని యెవరన్నారు! ప్రేక్షకుల్ని వుద్రిక్తపరులను చేసి నాలుగుడబ్బులు సంపాదించుకోవటమే గదా నిర్మాతల పరమావధి.

పి. గురునాథ్ — కనిగిరి

ప్ర: అదుర్తి, ప్రత్యగాత్మలు తమచిత్రాలలో రామారావును తీసుకున్నపుడు తమ ప్రతిభను చూపించలేకపోతున్నారు. అదే, నాగేశ్వరరావును బుక్ చేస్తే వారిప్రతిభ వెల్లడవుతున్నది. కారణం?

జ: నాగేశ్వరరావుపై అభిమానంతో దర్శకులు తమచిత్రానికి దెబ్బకొట్టుకుంటారని అనుకోను. నాగేశ్వరరావు చిత్రాలలో ఆయన నటవాటుకూడా వుంటాయని భావించవచ్చు.

పి. వి. ఎస్. రావు — కనిగిరి

ప్ర: జూనియర్ ఆర్టిస్టుల ట్రస్టు నిర్మించేకంటే, వారికి చిత్రాలలో అవకాశాల నిచ్చి, జీవనోపాధి కల్గించకూడదూ?

జ: అవసరమైనప్పుడల్లా జూనియర్సుకు ప్రతి నిర్మాతా అవకాశాలు యిస్తూనే వున్నారు. కాని ఒక్క ఆర్టిస్టులకే ఈ ట్రస్టు పరిమితమైవుండదు. ఇతర సాంకేతిక నిపుణులకుగూడా వర్తిస్తుంది. ఇక్కడ లభిస్తూండే జూనియర్ సాంకేతిక నిపుణులందరికీ పని కల్పించాలంటే స్టుడియోలు పెరగాలి; నిర్మాతలు పెరగాలి. ఎన్ని పెరిగినా పాతసాంకేతికులకే అవకాశాలు వస్తాయిగాని కొత్తవారికి దొరకడంకష్టం. ఈనాటి సినీపరిశ్రమ ఈ విషవలయంలో చిక్కుకొనివుంది. దీనికి మోక్షప్రదాతలెవరో యింతవరకు తెలియలేదు. అందుకనే— గుడ్డిలో మెల్లగా — ఈ ట్రస్టువల్లనైనా కొంత సహాయం జరుగుతుందేమో, పరిశ్రమ ఒక క్రమపద్ధతిపై నడుస్తుందేమోనని చూస్తే, దీనికి వెన్నుపోటు పొడిచే వ్యక్తులు తయారయ్యారు.

కె. పాపయ్య — పెద్దపవని

ప్ర: రాజసులోచన ఈ మధ్య సింహళం పోయినదికదా, ఆ ప్రభుత్వం ఆమెను ఆహ్వానించిందా?

జ: తమిళనాడు తారలకు సిలోన్‌లో మంచి డిమాండ్‌వుంది. అక్కడ కొన్ని ప్రయివేటుసంస్థలవారు వీరిని ఆహ్వానించి డబ్బుచేసుకుంటున్నారు. ఇటీవల ఎం. జి. ఆర్., సరోజాదేవికూడా వెళ్ళివచ్చారు.

పి. వి. రాజారావు — నెల్లూరు

ప్ర: 'శకుంతల'ను రాజ్యంపిక్చర్సు–రాజ్యలక్ష్మిప్రొడక్షన్సు కలిసి తీస్తున్నారా?

జ: 'శకుంతల'కు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు రాజశ్రీ పిక్చర్స్‌వారు. 'శకుంతల' నిర్మాణంలో సుందర్‌లాల్‌నహతాకూడా భాగం వున్నదేమో– వివరాలు తెలియకూడదు.

పి. ప్రసాదరావు — గూడూరు

ప్ర: 'ఆత్మబలం', 'మంగమ్మశపథం' లాంటిచిత్రాలకు 'ఏ' సర్టిఫికేటుగివ్వని సెన్సారుబోర్డు 'మనుషులు-మమతలు' చిత్రానికి యెలా యిచ్చింది?

జ: సెన్సారువారి కొలతలు చాలావింతగా వుంటున్నాయి అందులో యిదొకటి.

ఇ. టి. రామారావు — కావలి

ప్ర: నాగేశ్వరరావు జూనియర్ కళాకారుల సహాయ నిధికి ప్రదర్శనలు తలపెట్టడం రామారావు పోలీసుకుటుంబాల సహాయార్థం చేసినపనులకు పోటీయని మా భావం. మీరేమంటారు?

జ: నాకు 'మోటివ్స్'తో నిమిత్తంలేదు. నాగేశ్వరరావు తలపెట్టినకార్యం పదిమందికి వుపకరించేది కాబట్టి బలపరచటం ధర్మం.

ఇ. సులోచనారాణి — కావలి

ప్ర: భానుమతి పత్రికలలో వ్యాసాలు, కథలు వ్రాయడం పేరు కోసమా లేక తన రచనాశక్తిని అభివృద్ధిపరచుకొనటానికా?

జ: తాను బహుముఖప్రజ్ఞాశాలిని అనిపించుకోటానికి.

కె. మోహనముని — కావలి

ప్ర: 'జ్వాలాద్వీపరహస్యం'లో రాజనాలకు తన కూతురు పెండ్లాడితే అల్లునిచే చంపబడుతాడని శాపంవుంది. మరి, తనకూతురు పెండ్లాడకముందే రాజనాలను కాంతారావు చంపుతాడేమి?

జ: ఆ చిత్రాన్ని నేను చూడలేదు. మీరు రాసింది నటుబుగానేవుంది.

ఆర్. ఆర్. రావు — కోట

ప్ర: విజయవాడనుండి కె. ఆర్ట్ మూవీస్ అనేసంస్థ నూతననటులు కావలెనని పత్రికలోచేసిన ప్రకటనచూసి ఫోటోలనుపంపాము, అవి చేరినట్లుకూడా తెలిపారు. కాని ఇప్పుడు ఆ సంస్థను గురించి ఏమీ తెలియడంలేదు. మీకేమైనా తెలిస్తే చెప్పగలరా?

జ: ఆసంస్థ విషయమే నాకు తెలీదు. పత్రికల్లో యిలాంటిప్రకటనలెన్నో వస్తుంటాయి. వాటిని నమ్ముటంకేయెట్లా?

ఏ. చంద్రశేఖర్ — తాళ్లూరు

ప్ర: 'సీతారామకళ్యాణం' దర్శకులెవరు?

జ: రామారావుగారే!

జి. వి. నరసింహులు — పామూరు

ప్ర: 'ప్రేమించిచూడు'కు ముందు కాంచన ఏచిత్రంలోనైనా నటించిందా? ఆమె స్వంతవూరేది? ఆమె అడ్రస్ ఏమి?

జ: కాంచన 'కాదలిక్కు నేరమిల్లై' తమిళ చిత్రంలో మొదటిసారిగా నటించింది. ఆమె మద్రాసు వాస్తవ్యురాలే. అడ్రసు: గిరి రోడ్, మద్రాసు–17.

వి. మాధవరావు — నెల్లూరు

ప్ర: మలేషియా ఆంధ్రసంఘంవారికి అక్కినేని చేసినవాగ్దానాలు నిలబెట్టుకోలేకపోయారని, తుదకు ఆయన రచించిన 'నే చూచిన అమెరికా'లోనైనా వారిని ప్రశంసించలేదని ఆ సంఘంవారు విమర్శించారు. అది యెంతవరకు నిజం?

జ: మలేషియావారికి అక్కినేని ఏమని వాగ్దానంచేశాడో నాకుతెలియదు. మీరు వివరాలువ్రాస్తే విచారిస్తాను.

నాగభూషణం, విఠల్ — కావలి

ప్ర: 'వీరాభిమన్యు'లో కాంచనను దర్శకుడు ఆవిధంగా వుపయోగించాడే, సెన్సారువాళ్లు వించేస్తూన్నట్లు?

జ: వాళ్లుచూచి ఆనందించివుంటారు.

కుమార్ — పొన్నలూరు

ప్ర: 'అంతస్తులు'లో "నిను వీడని నీడను నేనే" అను పాటపాడునపుడు నటించిన నటి యెవరు?

జ: ఝాన్సీరాణి అనే గుజిరాతమ్మాయి.

ప్రశ్నలను ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబళం,
మద్రాసు–33.

జనవాణి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పాతిక ఎకరాలకు చాలదు, అదీ అకాలంలో లభ్యమవుతుంది. సకాలంలో వర్షమైనా వుంటుందంటే, అదీలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఎకరాకు ముక్కాలువుట్టి (15 తూములు) పండుతుందోలేదోకూడా సందేహమే. అలాంటప్పుడు వారు ఎకరాకు 15తూములు ఎక్కడ తెచ్చియివ్వగలరు? బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కొని తెచ్చియివ్వాలనేది ప్రభుత్వోద్దేశ్యమా? చూడగా యిది రైతులకు శిక్షానేర వరంపాలె వున్నది.

వరకవిపూడి — ఇ. సి. జి. రెడ్డి
ప్రెసిడెంటు, స్వకమపార్టీ

పాలేరు ప్రాజెక్టు రైతులగోడు

కందుకూరు తాలూకాలో పాలేటినదిపై తిర్లెల్లమూడిదగ్గర అనకట్టకట్టి చిట్టగుంట చెరువుకు సప్లయిఛానల్‌త్రవ్వి, పాకల చిట్టగుంట, సోమరాజువల్లె, చింగిసపల్లె వగైరా గ్రామాలకునీరుసరఫరాచేస్తున్నందువల్ల యీప్రాజెక్టు వొక చిన్న నందనవనమైపోయింది. అయితే యీ ప్రాజక్టువల్ల కలిగేవాయి చిట్టగుంట గ్రామస్థులు పూర్తిలాభాన్ని పొందలేకపోతున్నారు. ఈ గ్రామంలో చెరువుకు వుత్తరవైపు కాల్వక్రింద షుమారు 400 ఎకరాలను సాగుబడి లెక్కల్లోకి తీసుకోవల్సివుంది. కాని ప్రభుత్వంవారు యీ భూమిని ఆయకట్టులో చేర్చలేదు. అంతేగాక చిట్టగుంట చెరువుకు నీరు సప్లయిచేసే కాలవ చాల చిన్నదైపోయినది. ఇందువల్ల చెరువు నిండడానికి కనీసం 20 రోజులైనా పడుతున్నది. చెరువు గర్భంలో 100 ఎకరాలదాక సాగుబడి చేయవల్సివుంది. గ్రామంలోని యీ మెట్ట పొలాన్ని ప్రభుత్వంవారు వెంటనే ఆయకట్టుక్రిందకు తీసుకొనిరావల్సివుంది.

ఈ మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాంతంలోని రైతాంగానికి యీ సంవత్సరం యింతదాక రసాయనిక ఎరువుల సరఫరా జరగలేదు. చిట్టగుంట చెరువులో సప్లయిఛానల్ రిపేర్లు ఎక్కువగా వున్నందువల్ల యీసారి నాట్లు ఆనలే 2 నెలలు ఆలస్యమైంది. కనుక ప్రభుత్వం యీ విషయాలను గమనించి తగుచర్యలు చేయవల్సిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఒంగోలు — చిమ్మిరి నరసింహరావు
బి. ఏ., బి. ఎల్.

మూలగుంటపాడు చెర్వుకు నీళ్లివ్వాలె!

తిర్లెల్లమూడివద్ద పాలేటికిఅనకట్టకట్టబడి త్రవ్వబడినకాల్వనే పి. బి. కాల్వ అంటారు. ఈ కాల్వక్రింద షుమారు 4 వేల ఎకరాలు సాగవుతున్నది. దీనికి చేరువలోనేవున్న మూలగుంటపాడు గ్రామంతాలూకు భూములు చాలవరకు యీ కాల్వక్రింద లేనందువల్ల వర్షాధారమే గతి అయింది. కాని యీ గ్రామం తాలూకు 'జువ్వలగుంట చెరువు' యీ పి. బి. కాల్వ వెంబడినే రెండురోడ్ల మధ్యనవున్నది. ఈ చెర్వు ఆయకట్టు షుమారు 60 ఎకరాలు మాత్రమే. పై పి. బి. స్కీములో యీ చెరువును యింతవరకు చేర్చలేదు. ఆయకట్టు చాలకొద్ది అయినందువల్లను, వేరే ప్రత్యేకమైన కాలువ వగైరాలు త్రవ్వవలసినందువల్లను, యీ చెర్వువల్ల మిగతా ఆయకట్టు దారులకు యేలాంటినష్టం లేనందువల్లను యీ చెర్వును అతి సులువుగా, చౌకగా పి. బి. స్కీములో చేర్చుకొనవచ్చును. ఈ విషయాలను ప్రభుత్వంవారు పరిశీలించి మా గ్రామ పేదరైతాంగానికి సాయపడేరీతిగా యీ సంవత్సరానికే 'జువ్వలగుంటచెర్వు'కు నీళ్లు యివ్వవల్సిందిగా కోరుచున్నాము.

— పి. ఎస్. రామానుజాచార్యులు
మూలగుంటపాడు

మీరు ప్రతి నిత్యమూ నమ్మకంగా వాడతగినది
నేషనల్ కాఫీపొడి వక్కపొడి
అన్నిషాపులలోను లభించును.
* * *
నేషనల్ కాఫీ వర్క్సు,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట–నెల్లూరు

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 103/1960 E. P. 41/65

పెళ్ళకూరు శేషమ్మ —పిటిషనరు.
పెళ్ళకూరు దశరథరామరెడ్డి వగైరా —రెస్పాండెంట్లు.

(1) పెళ్ళకూరు దశరథరామరెడ్డికి యీ నెంబరున నిలుపుదల నోటీసుగాను 15-11-65 తేదికి వేసినారు. ఆరోజున మీరు కోర్టుకుహాజరై ఆక్షేపణలను తెలుపుకొనేది.

—ఈదాలి రామయ్య,
వాది వకీలు.

పెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 170 of 61 E. P. 99 of 65

కొత్త వీర్రాజు —వాది.
కర్రి వీర్రాజు వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు వాది ప్రతివాదులపైన పొందిన తనఖా డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాద్లు తా॥ హామీ స్థిరాస్తి 16-11-65 తేదిన నదరు కోర్టువారిమెదుట వేలంవాటబడును.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తా॥ జగ్గంపేట సబ్ డి॥లో చేరిన బూరుగుపూడి గ్రామం తా॥ సర్వేను క్రీటురెంటు ఇనాం పల్లంభూమి సర్వే న 48 ఎ యి 4–78 ట్లుకు హద్దులు: [తూ] సిరిపారె బోదికాల్వ [ద] కర్రి చంద్రరావు భూమి [ప] కర్రి బుల్లిఅబ్బాయి చంద్రరావు భూమి [ఉ] కర్రి బుల్లి అబ్బాయి, చంద్రరావు. వెంకట్రావుగార్ల భూమి నదరు హద్దులమధ్య యి 4–78 ట్లలో కర్రి వెంకన్నగారి రామమూర్తిగార్ల రెండు వాటాలుగాక బాకీయుంటు ½ వంతు యి 1–59½ వంతు పల్లంభూమి నానావిధ ఫలవృక్షములు వగైరానహా సర్కాకు పాట రూ. 4750 లు.

—కిలపాలి వెంకటేశ్వరరావు,
వాది అడ్వకేటు.

ఆస్తి వేలం

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. 21 of 65 O. S. 2 of 63

చిల్లర శేషమ్మ — వాదులు.

1. చిల్లర సుబ్బరామయ్య వగైరా —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు డిక్రీ ననుసరించి 1 లో ప్రతివాది తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి పైకోర్టులో కోర్టువారివల్ల 29-11-65 తేదీ బహిరంగముగా వేలం జరుపబడును. గనుక వేలం పాటలో పాల్గొనదలచినవారు వాయిదారోజున పై కోర్టుకు హాజరై పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

— వేలం ఆస్తి వివరం —

1. నెల్లూరు రిజి డి॥ యిలాకా ముత్తుకూరు సబ్ రిజిష్ట్రేషనులో చేరిన పైనంపురం గ్రామంలో 1 లో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల కోరుమాగాణి సర్వే నె 27 రు, యె 0-60 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పఠాణ అబ్దుల్ ఖాదరు తాలూకు మాగాణి భూములు, [ద] పాపారెడ్డి బలరామిరెడ్డిగారి మాగాణి భూములు, [ప] పారుదల కాలవ, [ఉ] యరపోలు చిన్న చెంగలరాయుడు తా॥ మాగాణి భూములు యీలోని యె 0-60 ట్లలో యీ కోర్టువారిచే ఓ. యస్. నెం. 32 ఆఫ్ 60 లో తే 31-7-64 దిన కాబడిన తీర్పుననుసరించి 1 లో ప్రతివాదికి నమిష్టిన హక్కు గలిగిన సఖం యె 0-30 ట్లు సర్కారు పాట రూ. 800/-

2. డిటో గ్రామంలోని కోరుమాగాణి సర్వే నె 37/2 రు, యె 0-50 ట్లకు హద్దులు [తూ] పారుదల కాలవ, [ద] పారుదల కాల్వ [ప] పాదర్తి వెంకట సుబ్బారెడ్డి మాగాణిభూమి, [ఉ] గుండాల రమణారెడ్డి మాగాణి కొంతవరకు, యీపూరు రామిరెడ్డి మాగాణి కొంతవరకు యిందులోని యె 0-50 ట్లలో 1 లో ప్రతివాది యీ కోర్టువారిచే ఓ. యస్. నె 32/60 రులో 31-7-64 తేదిన కాబడిన తీర్పుప్రకారం హక్కుగలిగిన సమిష్టిన సఖభాగము యె 0-25 ట్లు సర్కారు పాట రూ. 650/-

3. డిటో గ్రామంలో కోరుమాగాణి సర్వే నె 34 రు యె 0-35 ట్లకు హద్దులు [తూ] చిల్లర రామయ్య తా॥ మాగాణిభూమి [ద] మంగళం రాగయ్య తా॥ మాగాణి భూమి [ప] పోరంబోకు భూమి, కొంతవరకు పారుదలకాలవ [ఉ] పారుదల కాలవ యీలోని యె 0-35 ట్లలో 1 లో ప్రతివాదికి యీ కోర్టువారిచే ఓ. యస్. నె 32/60 రులో 31-7-64 తేదిన కాబడిన తీర్పుప్రకారం హక్కుకలిగిన సమిష్టిన సఖభాగం యె 0-17½ ట్లు సర్కారు పాట రూ. 400/-

ఈ ఆస్తికి సంబంధించిన టైటిల్, ఎన్‌కంబరెన్సు వగైరా వివరములు వేలంరోజున కోర్టులో విచారించి తెలుసుకొనవచ్చును.

—ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి, అడ్వొకేటు.

ఒంగోలు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

S. C. 27 of 1965

చుండూరు సుబ్రహ్మణ్యం వగైరా —వాద్లు

శ్రీలక్ష్మీనారాయణసాల్టుఫ్యాక్టరీ, కనుపర్తి by its Managing proprietor W. లక్ష్మీనర్సు, 16/366 జవహర్ లాల్ రోడ్డు, నెల్లూరు. —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాద్లు నీపై చేసియుండే దావాలో నీకు నోటీసు యీప్రకటన ద్వారా పుత్తర్వుచేయుచూ 23-11-65 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. అదినం పగలు 10 గంటల్కు పై కోర్టువారెదుట హాజరై నీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనిచో నీపరోక్షమందు విమర్శించి తీర్మానించబడును.

—యస్. శ్రీనివాసరావు, అడ్వొకేటు.

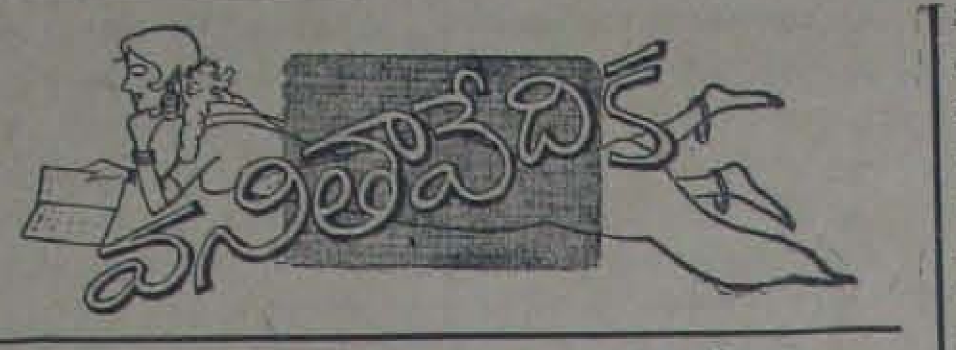

ఆహారపదార్థాల పొదుపును పవిత్రబాధ్యతగా స్వీకరిద్దాం—త్రికరణశుద్ధిగా ఆచరిద్దాం!

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

ఈవిధ పోతనామాత్య విరచిత సత్యభామ. నరకాసురుని ఎదిరించి పోరిన వీరనారి. హరికి శృంగారదేవతలా కనుపించిన దాన. శత్రువునకు వీరవనితలా గోచరించిన మగువ. సమరభూమిలో నిలచిన ఈమెమూర్తి వీర, శృంగార, భయ, రౌద్రాలు కలిసి రూపొందినది.

భూదేవి పుత్రుడు నరకాసురుడు. దూర్తుడై, దుర్జనుడై, లోకకంటకుడై యుధేచ్ఛగా విశృంఖలంగా లోకాలను భీభత్సముగా పరిపాలిస్తున్నాడు. సాధుజనమొరలాలించి ధర్మరక్షణార్థం శ్రీకృష్ణుడు నరకాసుర సంహారమునకై బయలుదేరినాడు. సత్య తానూ వస్తానన్నది. అచ్యుతునికు ప్రియముకలిగించేవి, కంటకింపైనవి వుండవని, భీతిగొల్పే భీషణ కుంభీంద్ర బృంహితములు, ధనుర్ముక్తసాయకములు, శూల ఖడ్గాది సాధన ధ్వనులతోకూడిన రణరంగమని భయపెట్టినాడు. కాని ఆ వీరవనిత, నీ బాహుదుర్గములమాటున నాకే ఆపదారాదు అంది. పట్టుదలవదలని సత్యభామను వెంటనీసుకెళ్ళినాడు శ్రీ కృష్ణుడు. భీకరపోరాటంలో కృష్ణుడు అలసిసొలసి సొమ్మసిల్లినాడు. ఆ క్షణాన సత్యభామ తన ప్రాణేశుని అగ్రభాగంబున విల్లంబులుచేపట్టి నిలచినది. తాను చిన్నతనమున నేర్చిన విలువిద్యాప్రావీణ్యం ఈనాటికి అక్కరకువచ్చి ప్రదర్శించే అవకాశం, అవసరమూ కలిగినందులకు సంతోషముతో నిలచింది. శత్రుసేనను శరపరంపరతో ముంచెత్తివేసింది ఆ వీరనారి. "వీర శృంగార భయ రౌద్ర విస్మయములు కలిసి భామిని అయ్యెనో"నని చూచినవారు తలచి చకితులైనారు. అంతలో

వీర శృంగార భయ రౌద్ర విస్మయములు గలసి భామినియయ్యెనో కాక యనగ నిమ్ను దొడగుట దిపుసుట యేయుటెల్ల నెఱుగరాకుండ నరిసేసె నిందువదన.

వరుజాముజా వరుజూచు నొంచ నలరిం
వజా రోషరాగోదయా
విరతిభ్రూకుటి మందహాసములతో
వీరంబు శృంగారముజా
జరగం గన్నుల గెంపుసొంపు జరగం
జంద్రాస్త్ర సందోహముజా
నరనాలోక సమూహముజా నెఱపుచుం
జంద్రాస్య హేలాగతిజా.

రాకేందుబింబమై, రవిబింబమైయొప్పు
నీరజాతేక్షణ నెమ్మొగంబు
కందర్పకేతువై, ఘనధూమకేతువై
యలరు పూబోడి చేలాంచలంబు
భావజ వరధియై, ప్రళయార్క వరధియై
మెఱయు నాళ్ళ్వష్టమై మెలతదావ
మమృత ప్రవాహమై, యనలసందోహమై
తనరారు నింతిసందర్శనంబు
హర్షదాయియై, మహారోషదాయియై
వరగు ముద్దరాలి బాణవృష్టి
హరికి సరికిజూడ నందంద శృంగార
వీరరసములోలి వినిరిల్ల.

శ్రీకృష్ణుడు తేరుకొని విజృంభించి నరకాసురుని సంహరించి ప్రజలకు ఆనందం కలిగించినాడు.

మనమందరం సత్యభామలా అక్రాలా విల్లు-అమ్ములు పట్టుకొని యుద్ధాలుచేయ నక్కరలేకపోయినా సాహసానికీ, పట్టుదలకూ, స్థైర్యానికీ అవసరసమయంలో తనవంతు నెరవేర్చే ధీరతకు ఆమెను చిహ్నంగాయెంచి ఈనాటి విపత్కర అత్యవసర పరిస్థితులలో మన సమస్యలను మనము స్థిరసంకల్పముతో యెదుర్కొని నిలువగలశక్తి సంపాదించాలి. సత్యభామ కథద్వారా మనము నేర్చుకోవలసిన నీతి సుధ అదే.

భారత — పాకిస్తాను సంఘర్షణవల్ల ఐక్యరాజ్యసమితిలో మనముపొందిన తేలికభావం, చిన్నచూపు, అవమానం ప్రతి భారతీయుని బాధించినవి. కొన్ని చేదు నిజాలు బయటపడి మనకు తీరని మనఃక్లేశాన్ని కలిగించి అనలునమస్యను ధృడ సంకల్పముతో యెదుర్కోవాలనే జ్ఞానాన్ని ప్రబోధించినవి. శ్రీ దాగ్గా అన్నట్లు "మనం శాంతి, తటస్థవిధానాన్నిగురించి మాట్లాడి ప్రయోజనంలేదు. బలహీనుల మనోభావనతో అగ్రరాజ్యాలు మనమాట సరిగా వినడంలేదు.) మనము, మనమాట విలువపొందాలంటే ఆర్థికంగా, సైనికంగా యింకా పటిష్ఠంకావాలి".

ఆహారానికి, ఆయుధాలకు మనం తమ మీద ఆధారపడియున్నామనే తేలికభావం అగ్రరాజ్యాలవారికి యేర్పడివున్నది. ముందు మనం యితరులమీద ఆధారపడటాన్ని తగ్గించుకోవాలి. ముఖ్యముగా ఆహారధాన్యాలవట్ల శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. మనకు చాలినంత మనము పండించుకోలేకపోతున్నాం. లోటుమాత్రం నూటికి ఎనిమిది వంతులుమాత్రమే. ఈ కొరత భర్తీచేసి అవసరమైతే ఒకపూట ఉపవసించియైనా యితరులమీద ఆధారపడి అవమానపడకూడదు అనే ధృఢసంకల్పం ప్రతివొక్కరిలో కలగాలి. అధికోత్పత్తికి రైతు శ్రమిస్తే, ఆహారపదార్థాలను పొదుపుగా వాడటంలో స్త్రీ బాధ్యతకూడా అంతగొప్పదేనని మన ప్రధాని అన్నారు.

మనం స్త్రీలము యెంతవరకూ పొదుపు చేయగలమో అంతవరకూ చేయుటమే దేశంపట్ల మనకున్న ప్రేమకు చిహ్నం. వీరయోధులు తమ ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి భారతమాతకు కీర్తిప్రతిష్ఠ లార్జించినారు. భారతసైనికులు ప్రపంచంలోని వి ఇతర సైనికులకు తీసిపోరని బుజావుచేసుకున్నారు. మనం ఆహార విషయములో పొదుపుచూపి ఆహారకొరతను రూపుమాపుదాం. అనవసరముగా విందులు, పార్టీలు వలుకరించను వచ్చినవారిని భోజనాలకు వుండిపొమ్మని పిలవటాలు తగ్గించుకొందాం. అతిథిసత్కారముగొప్పదే కాని, వచ్చినవారి యింటిలో వారిభాగం వ్యర్థమౌతుంది. అత్యవసర సమయములో దుర్వినియోగం మానుదాం. యేవో కొన్నిధాన్యాలు, పప్పులు దొరకవని ముందు జాగ్రత్తకోసం యెక్కువ ఖరీదుకుకొని నిలువచేయకుండావుందాం. ఎన్నియెంతని యెంతకాలం దాచుకోగలం. ఎందుకు దాచాలి? నలుగురూ లేక అవస్థ పడుతుంటే మనము దొంగతనంగా తినటం న్యాయమా? సుఖమా? ఏమీలేదు. కొన్నివస్తువులు దొరుకకపోయినా పెద్ద కష్టం ఏమీవుండదు. దేశంలోని ప్రతివొక్కరమూ వొకేలా జీవిస్తాం అనే భావనవుంటే యే కొరతా మనలను బాధించదు. నాలుగురోజులు యిబ్బంది పడదాం. తరువాత అవేదొరుకుతాయి. ఎల్లకాలం లోటువుంటదుకదా? దొరకకపోతే ఏమై పోతామోననే గాభరా తగ్గించుకోవాలి. దొరికిన వస్తువులను పొదుపుగా వాడాలి. ఇది మనవంతు బాధ్యత. మన బాధ్యతను పవిత్రంగా స్వీకరిస్తాం. దేశంకొరకు మనసా, వాచా, కర్మణా ఆచరిద్దాం. వివేచన, ఓర్పు, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా జీవించడం భారతస్త్రీకి వెన్నతోపెట్టినవిద్య. దేశగౌరవం కాపాడేనిమిత్తం ప్రతిస్త్రీ ఓ సత్యభామగా రూపొందాలి.

కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం.

—

వారం వారం

(3-వ పేజీ కొరవ)

అలజడిలో మునిగివున్న ఆప్రాంతపు పరిస్థితి మరింత గందరగోళంలో పడిపోతుంది; ఆప్రాంతంలో మిలిటరీకిత్యామొగ్గు పాక్‌వైపుకు పడుతుంది; మళ్ళీ అది బలప్రయోగానికి పూనుకోవచ్చును."

ఇంకా వినండి (ఇదే ముఖ్యం): "ఐతే ఒక విషయంలో సోవియట్ యూనియన్ ఆశాభావంతోవున్నది. అయూబ్ ఖాన్ చైనా—అమెరికాలతో విపరీతమైన పొత్తును మానుకుని తన సద్భావప్రకటనను సద్వినియోగం జేసుకుని ఆ ప్రాంతంలో శాంతిని చేకూర్చడానికి తోడ్పడగలడని భావిస్తున్నారు. భారతీయుల దృష్టిలో ఈపద్ధతి ప్రెసిడెంట్ అయూబ్‌పట్ల అనుచితమైన ఆదరభావాన్ని ప్రదర్శించినట్లుగా వుండవచ్చును. కాని, ఉత్తరోత్తర ఇట్టి విధానమే రష్యాకూ, ఇండియాకూ ఎక్కువ ప్రయోజనకారి కాగలదని సోవియట్ యూనియన్ అధికారవర్గాల విశ్వాసం."

, , ,

పాకిస్తాన్ లోగడ మనవద్ద పొందిన ద్రవ్యంతో కాల్వబదులు కందకం త్రవ్వించింది. డాక్టర్ రామమనోహరలోహియా అడిగిన ప్రశ్నకు ఇందులోనే సమాధానం వున్నది. అందుకనే ఆప్రశ్నను ఆయన అడిగినాడేమో? (ప్రశ్న: లాహోర్, సియాల్కోట్ నగరాలను ఎందుకు పట్టుకోలేదు?)

ఈ వైపునుంచి కాల్వమీద వంతెనపై వెళ్ళుతూవుంటే, రెండు ప్రక్కలా అమర్చబడిన మిలిటరీ స్థావరాలలోనుంచి గుండ్లు ప్రేలిపోతూ వుంటవి. అట్టి స్థావరాలను Pill boxes (పిల్‌బాక్సస్) అంటారు.

ఇప్పుడు, వెనకటి అగ్రిమెంట్ ప్రకారం, మనవాండ్లిచ్చిన ఎనిమిదికోట్ల రూపాయలను అటువంటిపనికే పాక్‌వారువయోగించరనే హామీవిది? అదీగాక, లోగడ చేసిన ఆ దుష్టచర్యకు క్షమాపణ, పరిహారం రెండూ ఇవ్వనిదే, లోకంముందు ఆ దుర్మార్గాన్ని దుయ్యబట్టకుండానే, అదుష్టులకు మళ్ళీ కోట్లరూపాయలివ్వడమా?—అని దేశంలో ఆగ్రహం వచ్చింది.

ఆఅగ్రిమెంట్ ప్రకారం ఇతరదేశాలిచ్చే ద్రవ్యం ఎక్కువగా వుందిగనక మనం యివ్వకున్నా అదుష్టులు తమపని చేయవచ్చును, కాగా, మనమివ్వలేదనేఅరోపణ మనపైకివస్తుంది—అందువలన ఆసొమ్మును చెల్లించివేయతమైనదని మన ప్రభుత్వం సమాధానమిచ్చింది.

ఇంతకుమునుపు చెప్పిన Pill boxes వగైరాలవల్లనే, పూర్తిగావెళ్ళి లాహోర్ నగరాన్ని స్వాధీనం చేసుకునివుండడం మనకు దూరదృష్టిద్వారా అంత మంచి పనిగాదని మన చమూపతులు తీర్మానించినట్లు యుద్ధవార్తా వాహకులు తెలియజేశారు.

, , ,

అస్సాంలోకి వచ్చిన తూర్పుపాక్ దొంగలను పట్టి మరలించేసరికి, ఆవలి కావలావారు 'చంపుతాం, అడుగివలకు వస్తే; తిరిగివెళ్ళండి. ఇటువచ్చే వీల్లేదు' అని బెదిరించి, సామగ్రి లాటివేసి, వెనక్కు పంపేస్తున్నారు. ఈవిధంగా ఆ 'దొంగ'లు రెంటికిచెడిన రేవడలైనారు. ఈ పరిస్థితులలో విమోచనంలేనిది తమకు శాంతిరాదని తూర్పు పాకీయులు భావించడం అబ్బురమా?

, , ,

అమెరికన్లు డిసెంబర్ ఆఖరువరకు ఆహారం మనకు పంపిస్తారట. ఈలోగా, ఆ తర్వాతి సప్లయిలకై దీర్ఘకాలికమైన ఒడంబడిక జరగవచ్చునట. సరే, వస్తేరానీయండి. మనంమాత్రం స్వయంపోషకమయ్యేమార్గాన్ని విడిచేదిలేదని మన కేంద్ర ఆహారమంత్రి అంటున్నాడు. సంతోషం.

, , ,

ఆర్థికసాయాన్ని పాక్—ఇండియాలకు రెంటికీ అమెరికా చేయదలచిందని ఆ దేశపు విదేశాంగమంత్రి వెల్లడించాడు. ఐతే ఆ సాయం వినియోగమయ్యేకార్యం మంచిదనేహామీ అమెరికా శాసనసభ్యులకు, ప్రజలకూ, ప్రభుత్వానికీ కావలెను గనక సాధకబాధకాలన్నీ ఆలోచించి సాయం చేస్తారట. చేసేసాయానికంతా కృతజ్ఞులం. ఇక మనం ఈ సాయాన్ని అపేక్షించి నడవడంలేదుగనక యెట్లైనా పరవాలేదు.

కలగూరగంప.

★ శరణన్నవా కాపాడడం పరమధర్మంగదా! అహ్మదాబాద్‌వస్తే పట్టబంధించి నంబూద్రిపాదాన్ని ప్రజాకోర్టులో శిక్షిస్తామని ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ కార్యకర్తలు సందాకు నోటీసిస్తూవుంటే, ఆయనకు 'రక్షణ' నివ్వకూడదా?

★ ఈ సంవత్సరం యూరప్‌లో పంటలు బాగా పండకపోతే, ఇంకొక 30 లక్షల టన్నుల ధాన్యం సోవియట్‌యూనియన్ అమెరికానుంచి అనుకున్నట్టుగా కొనివేస్తే, అమెరికాలో ధాన్యం పంటల మిగులుండదు. వృద్ధికివచ్చే దేశాలకు (ఇండియావంటి సీమలకు) ఆహారం అందియ్యవలెనంటే ఎకరాలసంఖ్యను అమెరికా రైతాంగం యెక్కువ చేయవలసివస్తుంది ఇప్పటివరకు భూమినంతా సేద్యానికి వినియోగించలేదు. ఎందుకంటే ధాన్యం అనవసరంగా మిగిలిపోతుంది. కాగా, ఆహారపు పంటలకు ప్రభుత్వమిచ్చే సబ్సిడీ అధికమైపోతుంది. ఈస్థితిలో డాలర్లు యివ్వలేని మనపోటిదేశాలకోసం అమెరికా సబ్సిడీయిచ్చి పంటలు పండిస్తుందా? అని ఆలోచిస్తున్నారట.

★ అమెరికా తిరిగీ పాకిస్తానుకు ఆయుధాలివ్వలేకపోతే బ్రిటన్ ఆ లోటును భర్తీచేదామనుకొంటున్నది. ఐతే, ఆ చేతితోనే మనకూ యిస్తుందట. మనకు మొదట్నుంచీ బ్రిటిష్‌నప్లయిలే వస్తున్నవి. ఈ దెబ్బలో మనం యితరత్రా సప్లయిలకోసం పోతామని భయపడినారుకాబోలు. బ్రిటిష్‌వారు తమ 'మార్కెట్టును' భద్రంచేసుకోవలెనని ఆలోచించారు. అందుకోసం పాక్ వారికి ఈ సమయంలో సప్లయిచేయవలసివస్తుంది. ఈ సౌకర్యంకోసమే పాక్ దురాక్రమణను యెవరూ ఖండించలేరు!

——

రక్షణ నిధి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రధాని సూచనమేరకు దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితి వున్నంతకాలం ప్రతిసోమవారం రాత్రి తాను, తనకుటుంబసభ్యులు భోజనం మానివేయుటకు నిర్ణయించుకున్నట్లు నెల్లూరు తాలూకా మాదర్లవారిపాళెం పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పొన్నలూరు ఆదిశేషారెడ్డిగారు తెలియజేస్తున్నారు.

సోమవారపు ఏకభుక్త పునీక్షకు సంబంధించి శ్రీ శాస్త్రిగారి విజ్ఞప్తి ప్రజల హృదయాలను తాకింది; సత్ఫలితాలనిస్తున్నది.

ముక్కుపుడకల బహూకరణ

మంత్రి శ్రీ బెంచురామానాయుడుగారి కందుకూరు డివిజను పర్యటనలో పూలమాలల వేలంద్వారానేకాదు, ఇతర వస్తువుల బహూకరణంద్వారాకూడా రక్షణనిధి చేకూరింది. విందులు వినోదాలలో భాగ్యవంతమైన గ్రామాలు ముందడుగువేస్తే, రక్షణనిధి సమర్పణలో పేదపల్లెలు అగ్రస్థంగా నిలిచాయి.

నాయుడుగారి పర్యటనలో దామవరపు లక్ష్మమ్మ అను ఒక హరిజనమునలి ముత్తైదు తన ముక్కుపుడకను దేశరక్షణకు సమర్పించింది. అట్లనే ఎశా. బెంచులక్ష్మమ్మకూడా తన నాశికాభరణాన్ని బహూకరించింది. దుగ్గినేని రమణమ్మ అనుస్త్రీ తన బంగారు వుంగరాన్ని; జమ్మలమూడి పిచ్చమ్మ తన వెండి వుంగరాన్ని, కోట సుబ్బరాయుడు వెండిలోటాను యిచ్చారు. శింగరాజు సుబ్బరామయ్యకూడా తన బంగారు వుంగరాన్ని యిచ్చారు. పొదిలిలో కలాలు, పండ్లు, దుప్పైనలు, సెంటుసీసాలు రక్షణనిధికి యిచ్చారు. వీటి వేలంద్వారానే రూ 416 లు వచ్చింది. ఇందులో విశేషం రెండు బత్తాయి పండ్లను చాకలి మల్లయ్య రూ 30 లకు కొన్నాడు.

పూలమాలల వేలంలో వచ్చిన పెద్ద మొత్తాలు: చినవెంకన్నపాళెంలో పోటు అంజయ్య రూ 1116, ఉప్పలపాడు రూ 900, కామేపల్లి రూ 1000, చిరుకూరుపాడు రూ 200, పెరిదేపి రూ 850, అనకర్లపూడి రూ 600, నరసింగోలు రూ 490 లు.

ఇతర విరాళాలు

తర్లుబాడు సమితిలోని కొచ్చర్లకోట, దొనకొండ, రుద్రసముద్రం, మల్లవపేట, సీతానాగులవరం, మీర్జాపేట, నాగళ్ల ముడుపు పంచాయతీలు ఒక్కొక్కటి రూ 116; కలుజులపాడు పంచాయతీ రూ 232; కె కొండారెడ్డి-రేగుమానుపల్లి రూ 75; తాడివారిపల్లి పంచాయతీ రూ 101; రాగసముద్రం పంచాయతీ రూ 50; తాడివారిపల్లి పంచాయతీ రూ 25, చిల్లరవసూలు రూ 10-17. ఇవన్నీ బెంచురామానాయుడుగారి పర్యటనలో వచ్చిన జమలు.

దాచూరు ఉపాధ్యాయ సెంటరువారు రాపూరు బి. డి. ఓ. ద్వారా రూ 100; తాటిపర్తి హయ్యర్, లోయర్ ప్రాథమిక పాఠశాలల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు రూ 50; నెల్లూరు ఆర్. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగులు రూ 122; మనుబోలు హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు రూ 44-54; నెల్లూరు సబ్‌రీజినల్ ఏరియా కార్మిక ఉపాధ్యాయులు రెండవసారిగా రీజినల్ కార్మిక శాఖ డైరెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఎ. ఎం. మూసవి గారిద్వారా రూ 116; జిల్లా వెటర్నరీ ఆఫీసరు డాక్టరు వహాబ్‌షా అలంఖాన్, జిల్లాలోని వారి శాఖోద్యోగులు రూ 1206-02.

కలెక్టరు ద్వారా

24-10-65 నుండి 6-11-65 వరకు కలెక్టరుకు రూ 3705-77 లు అందినట్లు వారి ప్రకటనవల్ల తెలుస్తున్నది. ఇంతవరకు మొత్తం రూ 48,068-58 లు చేకూరింది.

గత 24 నుండి ఈనెల 6 తేది వరకు అందిన మొత్తాలలో నూరురూపాయలకు మించినవి:- ఉదయగిరి ఫారెస్టురేంజి ఆఫీసు రూ 152; సూళ్లూరుపేట బి.డి.ఓ. 699-14; ఆత్మకూరు నేరాతీర్లబ్బు 116; నెల్లూరు సాల్ట్ ఫారెస్టు శాఖోద్యోగులు 575-58; గవర్నమెంటు ట్రెయినింగు కాలేజి 373-35; ఆత్మకూరు బి. డి. ఓ. గోపాలరెడ్డిగారి పూలమాల వేలం పాటు 116, (జిల్లా పశువైద్యశాఖాధికారిద్వారా వచ్చినమొత్తం పేరొకచోట యివ్వబడింది).

లోకసంచారి

(3-వ పేజీ తరువాయి)

దైనా గ్రహించడంలేదు. మూర్ఖులకు మతులెక్కడివి?

• • •

ఇరానపురిలో, 'కాశ్మీర్ సమస్య కాదన్నావు-ఐతే రాజకీయ సమస్య వుందన్నావు. ఏమిటయ్యా నీ భావం?' అని పత్రికలవారడిగితే, మన స్వర్ణసింగ్ సూటిగా జవాబిచ్చినాడు: 'అవును. రాజకీయ సమస్యవున్నది. అక్రమంగా పాకిస్తాను ఆక్రమించికూర్చున్న ఆజాద్ కాశ్మీరును విడిపించడం. అందుకై ఇన్నాళ్లూ మేము బలప్రయోగం చేయలేదు. ఇక చూస్కుంటాం. అ సంగతి.'

షెబాష్! అదీవరస.

• • •

కాశ్మీర్ విషయమై రష్యా, యుగోస్లావియాల వైఖరులు పునరుద్ఘాటింపబడినవి. ఇది చదవండి: "మాస్కో, నవంబర్ 4, పి. టి. ఐ. ద్వారావచ్చిన వృత్తాంతం- అంద్రీగ్రొమికో, రష్యా విదేశాంగమంత్రి న్యాయం-ధర్మంమీద ఆధారపడిన కాశ్మీర్ నీతిని రష్యా అవలంబించిందని అన్నాడు. ఇండియాపార్లమెంటరీ ప్రతినిధివర్గ నాయకుడు శ్రీ సత్యనారాయణసిన్హా నిన్న గ్రోమికోను కలిసినపుడు ఆయన ఆ విధముగా అనడం తటస్థించింది. ఆసియాలో ఏ సమస్యలైనాసరే సోవియట్ రష్యా పాల్గొననిదే పరిష్కారం కావని సిన్హాగారన్నారు. ఆల్జీర్స్ ఆఫ్రోఏసియా సమావేశ రంగంలో ఇండియాపాత్రను ప్రశంసిస్తూ గ్రోమికో సిన్హాతో ముచ్చటించినాడు."

ఇదికూడా చదవండి: "న్యూఢిల్లీ, నవంబర్ 3, పి. టి. ఐ. వృత్తాంతం- యుగోస్లావియా మంత్రి హోమో మన ప్రభుత్వపు ఆహ్వానంపై వచ్చివున్నాడు. కాశ్మీర్ ఇండియా అంతరంగిక సమస్యయని తమ అభిప్రాయమనీ, మన రాష్ట్రపతి తమదేశం వచ్చినపుడు ఆ సంగతి తెలియజేశామనీ, పాకిస్తాను భాగాన్ని కాజేసే ఉద్దేశ్యం ఇండియాకు లేదని తమ దేశీయు లెరుగుదురనీ ఆయన పత్రికలవారికి తెలియజేశాడు......"

• • •

ఫ్రెంచి రాజకీయాలు పాకునపడుతున్నవి. నియంత డీగాల్ సర్వతంత్ర స్వతంత్ర విధానాన్ని ప్రదర్శించి రమారమి అలీనంగా లేక సందర్భోచిత-లీనంగా వుంటున్నాడు. వియత్‌నాంలో 'చేసిపోయిన కాపురం చూడబోదామ'ని ఆపేక్షపడి, చైనాతో సన్నిహితమై, అరంగాన రాజకీయపరిష్కారాన్ని సాధించిన ప్రఖ్యాతిని పొందవలెనని ఆయన ఆశించాడు. అమెరికన్లు మొదట ఆగ్రహించి పిదప సర్దుకున్నారు. వీరైతే డీగాల్ అనే సాధనాన్ని శాంతిస్థాపనకై వినియోగించుకుంటే తప్పులేదని భావించారు. కాని రష్యా కలిసి వచ్చేనరికి దానితోనే రాజీపడి దానిమూలంగానే వియత్‌నాం రాజకీయ పరిష్కారం తెచ్చుకుంటే మంచిదనేభావం కలిగేనరికి, ఫ్రెంచి నియంతసంగతి కాస్త వెనక్కుపోయింది.

అట్లయితే 'యూరప్‌లో నా ప్రభావం చూడండి' అని డీగాల్ అంటున్నాడు. రష్యా ప్రతినిధితో కలిసి ఫ్రెంచిప్రతినిధి నవంబర్ 2 న మాస్కోలో గావించిన ప్రకటనలో సకల యూరపుసీమల భద్ర స్థాపనానికి తగినట్టి పథకాన్ని వేసేటందుకు ఫ్రాన్సు - సోవియట్ యూనియను పూనుకోగలవని తెలియజేశారు.

నాటో (NATO) ఈ దెబ్బతో ఎగిరిపోయింది. జర్మనీభవిష్యత్తుపై దీని ప్రభావము ఎట్లా వుంటుందో చూడవలసియున్నది.

'ఇల్లాలు'

(9 వ పేజీ తరువాయి)

నాకు సాధ్యంకాదు. అందుకు తగిన సినిమా సాంకేతిక తదితర విషయ పరిజ్ఞానం నాకులేదు. ఒక మామూలు ప్రేక్షకుడుగా, అందులో కొంచెం వున్నతాభిరుచులుగల ప్రేక్షకుడుగామాత్రం నా హర్షాన్ని ప్రకటించడమే నా వుద్దేశ్యం.

'ఇల్లాలు'లో సావిత్రులు-భానుమతులు లేరు; నాగేశ్వరరావులు - రామారావులు లేరు; రేలంగులు - రమణారెడ్డులేరు; బి. ఎశా. లు-అదుర్తులులేరు; ఘంటసాలలు- రాజేశ్వరరావులులేరు;-వుండేదంతా ఒకటే- అది కథ, దాని గమనం. ఆ పాత్ర విశిష్టతతోనే ఇల్లాలును వెలయాలును చేయకుండా, అద్యంతాలు పట్టు సడలకుండా, వుత్తమచిత్రంగా రూపొందించారు. రాధ నోటిగుండా చెప్పేవరకు, రాధ రాధని ఏ ప్రేక్షకుడికీ తెలియదు; సుధ అని, వేణుగోపాలరావును మోసంచేస్తున్నదనే అనుకుంటారు. ప్రాణాపాయ స్థితిలోవున్న రోగిని కాపాడడానికి డాక్టరు కారు పరుగుతో ప్రారంభమైనచిత్రం, రాధ నోటివెంట రహస్యం వెల్లడయ్యేక్షణంవరకు అదే వేగంతో, అదే బిగువుతో నడుస్తుంది మధ్యలో ఒకచోట ప్రేక్షకులను 'డ్యూప్' కొడతాడు దర్శకుడు. జైల్లోవున్న రాధకు దొంగలనాయకుడు ఒక జాబువ్రాస్తాడు దానిని అమె ప్రియంగా, శ్రద్ధగా చదువుకోవడం, కానిస్టేబిల్ అలికిడివిని బిత్తరగా దానిని నలిపి పారవేసిపోవడంచూచి, ఆమె దొంగలనాయకునిభార్య సుధేనని ప్రేక్షకుడు నిర్ణయించుకుంటాడు. కాని తర్వాత అది పొరపాటని దర్శకుడు ప్రేక్షకులచేతనే వొప్పిస్తాడు. ఫ్లాష్ బ్యాక్ సీన్సుతో కథను కుంటుపడకుండా, వెర్రి లేకుండా అసలుకథతో కలుపుతూ దౌడుదీయిస్తాడు.

అమర్తిగారి క్రొత్తనటులకంటే అన్నిటా ఈక్రొత్తజంట ఎంతో, ఎన్నోరెట్లు మేలనిపించారు హీరో కె. వి. నాగేశ్వరరావులో క్రొత్తదనం కనబడినా; అల్లరిచిల్లరివేషాలకు అలవాటుపడిన గీతాంజలి, పరిణతినందిన, పేరుమోసిన హీరోయిన్లకంటే తీసిపోనిరకంగా నటించిందా అనిపించింది. ముఖ్యంగా కోర్టులో ఆమె క్రాస్‌పరీక్ష, అభినయం అద్భుతం చిత్రానికికూడా ఈ కోర్టుసన్నివేశం తీవగ్గర. నిజంగా ఆమె అంత గొప్పగా నటించడం ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోదగ్గ విషయమే. నాగేశ్వరరావు చాల పసివాడు; శారీరకసౌష్ఠవం లేనివాడు; క్రొత్తవాడు. ఆలోపాలు అతని నటనలో అంతగా కనుపించలేదు. 'జమీన్ రైతు' కార్యాలయానికి వచ్చిన నాగేశ్వరరావుని చూచి, 'ఇల్లాలు'లో వేణుగోపాలరావును చూస్తే, అతనేనా అనిపించింది. వీరిలోనే లోపం లేకుంటే, తక్కినవారిలో ఎట్లా కనబడుతుంది? ఇందులోనూ చిందులున్నాయి, పాట్లు ప్రణయాలున్నాయి, ప్రేమకలాపాలున్నాయి, హాస్య సన్నివేశాలున్నాయి...కాని ఏదీ వెగటుకల్గించలేదు. సంగీతం బ్రహ్మాండంగాలేదు; కాని చెవుల్లో రింగుమనే పాటలు, హృదయానికి తోలపాడే సంగీతం లేకపోలేదు. "వేయి జన్మాలకైనా విడలేను - నీ యిల్లాలుగానే నే నుంటాను" - ప్రేక్షకుల హృదయకుహరంలో ప్రతిధ్వనిస్తుంటుంది.

బహుముఖమైన శ్రీ ప్రసాద్‌గారి ప్రజ్ఞానుభవాలు యిందులో పూర్తిగా ప్రతిబింబించాయి. శ్రీ సంజీవరావు ప్రథమయత్నంలోనే తన దర్శకత్వపు ముద్రను చెరగకుండా వేసుకోగలిగారు. అందరూ కలిసి 'ఇల్లాలు'ను విజయవంతమైన, నవీనమైన చిత్రంగా చేయగలిగారు. వీరి కృషిని మెచ్చుకోవలసిన, ప్రోత్సహించవల్సిన ధర్మం ప్రేక్షకులది.

ఈ చిత్రంలో లోపాలేమైనావుంటే పునఃదర్శనంలో కనబడవలసిందే!

—శ్రీరా.

ఒంగోలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

మీద తేబడిన హత్యాభియోగాన్ని విచారిస్తున్న గుంటూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జిగారు 4 తేది ఒంగోలుకువచ్చి, హత్య జరిగినట్లు చెప్పబడే జైలు వగైరా ప్రదేశాలను స్వయంగా పరిశీలన జరిపిపోయారు.

వైశ్యుల సంఘం

ఇటీవల ఒంగోలులో వైశ్యవుద్యోగుల-వృత్తిదార్ల సంఘం నెలకొల్పబడి; దాని అధ్యక్షుడుగా చేకూరపాడు హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ మట్టా రామయ్య, కార్యదర్శిగా దేవాలయాల ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ ఎస్. శంకరనారాయణగారలు ఎన్నుకోబడినారు.

డ్రైవరుకు సంవత్సరం శిక్ష

ఎ. పి. ఎశా. 645 లారీని విజయవాడనుండి నెల్లూరుకు నడుపుతూ, ఒంగోలుకు పదిమైళ్లదూరంలో గుండ్లకమ్మవద్ద ప్రమాదానికి గురియై, లారీమీదవున్న వ్యక్తి మరణించగా, ఆ లారీడ్రైవరు షేక్ బాషామీద పెట్టబడిననేరాన్ని ఒంగోలు అడిషనల్ జిల్లామునిసిఫ్‌మేజస్ట్రేటు శ్రీ వై. వి. కుటుంబరావుగారు విచారించి, ఇం. పీ. కో. 304 క్రింద ఒకసంవత్సరం శిక్ష విధిస్తూ తీర్పుజెప్పారు.

నీటిపాలకు సంవత్సరం శిక్ష

29-5-65 తేది అద్దంకిగేటు సమీపములోవున్న కరిముల్లా టీ స్టాల్‌లో చల్లా వెంకటేశ్వర్లు (లింగంగుంట) వద్ద పట్టుకున్న పాలలో 64 శాతం నీళ్లుండినవని ప్రభుత్వ ఎనలిస్టుద్వారా ధృవపడగా, పెట్టబడినకేసులో ముద్దయికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష, పదిరూపాయల జరిమానా విధిస్తూ, అడిషనల్ జిల్లామునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు శ్రీ కుటుంబరావుగారు తీర్పు జెప్పారు.

ఆహారపదార్థాలలో కల్తీజేసేవారికి ఈ మాత్రం భయంవుండం అవసరమే.

పంచాంగం

వర్షం

నవంబరు 13 తేది మొదలు 23 తేదిలోగా వర్షం కురవవలసియున్నది.

అనూరాధ కార్తె

నవంబరు 19 తేది రాత్రి 7-13 గంటలకు అనూరాధకార్తె ప్రవేశం.

సూర్యగ్రహణం

నవంబరు 23 తేది ఉదయం 6-19 గం.కు సూర్యగ్రహణము పట్టును 8-52 గం.కు విడుచును.

నవంబరు తిథులు

13 శని	పంచమి	రా.	2-24 గం.వ
14 ఆది	షష్ఠి	రా.	12-00 గం.వ
15 సోమ	సప్తమి	రా.	9-43 గం.వ
16 మంగళ	అష్టమి	రా.	7-12 గం.వ
17 బుధ	నవమి	సా.	4-50 గం.వ
18 గురు	దశమి	మ.	2-42 గం.వ
19 శుక్ర	ఏకాదశి	మ.	12-45 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

శ్రీ వెంకటేశ్వరా యూనియన్ చిట్ ఫండు లిమిటెడ్, నెల్లూరు.
(వాలంటరీ లిక్విడేషనులో వుండునది)

నోటీసు

4-11-65 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు నెల్లూరు బృందావనంలోని గోటూరివారివీధి వార్డు నె 15 రు డోరు నె 228 రు రిజిష్టర్డు ఆఫీసులో జరిగిన అత్యవసర సర్వసభ్య సమావేశములో తీర్మానము నె 9, 12, 13, 14 ప్రకారము యీ కంపెనీని వాలంటరీ లిక్విడేషనులోనికి తీసుకొనిపోబడి, శ్రీ వీనం వెంకటేశ్వర్లు, తండ్రి కొండయ్య, వయస్సు 45 సంగలు, అశోకనగర్, నెల్లూరువారిని 4-11-65 తేదీనుండి వాలంటరీ లిక్విడేటరుగా అపాయింటుమెంటు చేయడమైనది. వారికి కంపెనీయాక్టు 1956 శెక్షను 457 (1) (ఎ) (సి) (డి) ప్రకారము సంపూర్ణ అధికారములు యివ్వడమైనది. ఇకముందు కంపెనీతరపున జరుగు లావాదేవీలు, వుత్తర ప్రత్యుత్తరములు వారితో జరుపుకొనుటకు యిందుమూలముగా సభ్యులను, రావలసిన, యివ్వవలసిన బాకీదారులను, యితరులను కోరడమైనది.

—వీన్నా పెద్దయ్య,
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
నెల్లూరు 5-11-65.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 423 of 63 N.Sc. 1148 of 53
అత్తిపల్లి మల్లారెడ్డి వగైరా —వాదులు.
బొమ్మిశెట్టి నారాయణ —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరున యిందు క్రింద వివరించిన షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని కోర్టువారు 22-11-65 తేదిన బహిరంగముగా వేలం వేయుదురు. గాన పాటదార్లుహాజరై పాటలు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: కోవూరు తా॥ కోవూరు పంచాయతీలోని 1 వార్డులో అసెస్మెంటు నె 274 రు డోరు నె 278 రు గల యిల్లు కాళీస్థలంకు హద్దులు: [తూ] గూడల బాలకోటయ్య పూలతోట [ద] వి. కుప్పుస్వామి మొదలియార్ యిల్లు కాళీస్థలం [ప] ట్రంకురోడ్డు [వు] దవనం సుబ్బయ్య యిల్లు కాళీస్థలం యీ హద్దులలోని 3 అం. మిద్దె యిల్లు పంచ మిద్దె 1¾ అం. రెండు అంకణముల పూరివసారాయున్ను అర్ధస్థలం కాళీస్థలం షుమారు 40 అంకణములు. సర్కారుపాట రూ. 2500 లు.

—వి. వి. శేషగిరిరావు, అడ్వకేటు.

విజయనగరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 16 of 63 E. P. 695 of 64
అక్రమ్ షురప్ గుల్‌ఆలింబాజా —డిక్రీహోల్డరు (వాది).
పద్మా సత్యవతి —జె. డి. (ప్రతివాది).

పై నెంబరు డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తం జె. డి. తా॥ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తి 3-1-66 తేదిన పగలు 11 గంటలలగాయతు పైకోర్టులో వేలం కాబడును. గాన వలయువారు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: విశాఖపట్నం డి॥ విజయనగరం మునిసిపాలిటీలోచేరిన కొత్తపేట సాతువార్డు కొజితవీధి ఏక్షిణశ్రేణిలో జె. డి. కి స్వాధీన హక్కు అనుభవముగల, డోరు నె 15-12-22, Asst. నె 6098, టి. యస్. 1240, అర్ధ సంవత్సరం పన్ను రూ. 34-38, [తూ-ప] షుమారు 4.55 మీటర్లు, [ఉ-ద] షుమారు 9.10 మీటర్లు గల పెంకుటియిల్లు నివేశమునకు హద్దులు: 1 [తూ] జానికమ్మ పురపు అలకమ్మ గారి యిల్లు 2 [ద] గొర్లలు సూర్యుడు యుక్రమ్మ యిల్లు 3 [ప] రాజా వంతుల వెంకన్న యిల్లు 4 [ఉ] మునిసిపల్‌రోడ్డు కోర్టుమదింపు రూ. 2,000. ఈనభాలులేవు. యింకా కావలసిన వివరములు వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

—జె. వి. రమణమూర్తి, అడ్వకేటు.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

కూడా అక్కడ అప్పుడే కొంతవరకు ప్రారంభమైంది. రామచంద్రపురం ఫ్యాక్టరీలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు తయారుచేస్తారు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు, బాయిలర్లువుంటేనేకాని విద్యుదుత్పాదకయంత్రం(జనరేటరు)తయారవదు. చెకొస్లొవాకియావారు మనకీ కర్మాగారాలను నెలకొల్పడంలో సహాయంచేస్తున్నారు.

ప్రత్యేకరకమైన ఇనుము లేనందున రామచంద్రాపురం ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణంలో జాప్యంజరుగుతున్నది. ఈఇనుముబదులుగా కాంక్రీటునుపయోగించే ప్రయత్నం చాలా వరకుచేశారు. కాని దీనికి పరిమితులు వుంటాయికదా. ఇప్పుడు విదేశీమారకం యింకా క్లిష్టంగావుందికనుక భిలాయి, రూర్కేలాలనుంచి ఈ ప్రత్యేకరకమైన ఉక్కు లభించేవరకు నిరీక్షించవలసి వుంటుంది. ఈమధ్య చేయగలపనులన్నింటినీ ఇంజనీర్లు కొనసాగిస్తున్నారు. చెకొస్లొవాకియానుంచే ప్రధానమైన యంత్రాలన్నీ వస్తున్నప్పటికీ, మనదేశంలో ముఖ్యంగా హిందూస్తాన్ మెషీన్‌టూల్సులో తయారైన పరికరాలుకూడా ఈ ఫ్యాక్టరీ స్థాపనకు ముఖ్యమైన అంగములను సరఫరాచేస్తున్నది.

గత సెప్టెంబరులో రామచంద్రాపురం ఫ్యాక్టరీ పనివారిసంఘ ప్రథమ వార్షికోత్సవం ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షతన జరిగింది. నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆసందర్భంలో కొన్నివిషయాలు బైటపడ్డాయి. పెద్దపెద్ద పదవుల్లోను ప్రవీణుల పదవుల్లోనేకాక చిన్నచిన్న పదవుల్లో కూడా ఈ ఫ్యాక్టరీ నిర్వాహకులకు స్థానికులు పనికిరాకుండా పోతున్నారట. కొందరు ఉత్తర హిందూస్తానంనుంచి, మరికొందరుమైసూరు మద్రాసులనుండి రప్పించబడుతున్నారు. అంతేకాక స్థానిక సాంకేతిక శిక్షణపొందినవారితో ఇంతకాలం తాత్కాలిక పద్ధతిని, దినకూలీపద్ధతిని పనిచేయించుకుంటూ ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం పూర్తియై ప్రారంభం కాబోతున్న ఈ తరుణంలో పర్మనెంటు నియామకాలు చేయవలసి వచ్చినపుడు స్థానికులు పనికిరారని, బైటివారిని పిలిపించి నియామకాలు చేస్తున్నారు. నిర్వాహకుల ఈవైఖరి ఉద్యోగుల్లో కార్మికుల్లో ఆందోళనను అసంతృప్తిని ఏర్పరచింది. కార్మికమంత్రి గురుమూర్తిగారేకాక ముఖ్యమంత్రికూడా తమ ప్రసంగాల్లో ఈ విషయాల ప్రసక్తితెచ్చి, నిర్వాహకులను తీవ్రంగా విమర్శించారు. ఇకముందు ఇలాంటి ధోరణి ఉండదని ఆశించారు. సింథటిక్ డ్రగ్సు ఫ్యాక్టరీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగియే ప్రాజెక్టు ఎడ్మినిస్ట్రేటరుగా ఉన్నపుడు, హెవీఎలక్ట్రికల్సుకు కూడా చేరేవారినెందుకు వేయారో అని రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చ చెప్పాలి.

హెవీ ఎలక్ట్రికల్సు ఉద్యోగుల సంఘం వార్షికోత్సవంలో అగ్రనాయకులుపాల్గొనడానికి ప్రత్యేక కారణం లేకపోలేదు. ఇంత వరకు మన రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పరిశ్రమ లన్నింటిలోని ఉద్యోగుల సంఘాలకు కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు నాయకులుగా వుంటున్నారు. వీటిలోకొన్ని అతి కీలకమైనవికూడా. కాని హెవీ ఎలక్ట్రికల్సులోమాత్రం "ఇన్‌టక్" వారు పాగవేశారు. కమ్యూనిస్టులుకూడా వీరికంతా ఒకసంఘాన్ని స్థాపించారు. నిర్వాహకులు కూడా వారికే సుముఖంగా ఉన్నట్లు కనపడ్డారు. కాని మూడు సంవత్సరాలు రెండు యూనియనులమధ్య పరిగణన కోసం తీవ్రమైనపోటీజరిగిన అనంతరం ప్రభుత్వ కార్మికశాఖవారు అభిప్రాయ సేకరణచేసి, అత్యధిక సంఖ్యాకులు టి. సంజీవరెడ్డి నాయకత్వాన గల సంఘానికే మెజారిటీ ఉందని నిర్ణయించారు. దానికే పరిగణనఇవ్వక నిర్వాహకులకు తప్పలేదు.

భారతదేశమంతటా వలెనే, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోకూడా, "ఇన్‌టక్" క్రిందనే కార్మికసంఘాలు హెచ్చుగా వున్నాయి. ఇందులో రాష్ట్ర ఇన్‌టక్ శాఖాధ్యక్షుడైన టి. సంజీవరెడ్డిపాత్ర ప్రధానమైనది. ఇన్‌టక్‌కు ఇతర కార్మికసంఘాల్లో లేని సౌకర్యం ఒకటుంది. అది ప్రభుత్వ మద్దతు. యజమానులుకూడా ప్రభుత్వంతో వైరం ఎందుకని "ఇన్‌టక్" యూనియనులకే ఇష్టమున్నా లేకపోయినా పరిగణన యిస్తారు. అంతేకాక ప్రభుత్వ మద్దతుతో కార్మికుల కోరికలను కొంతవరకైనా ఇన్‌టక్ యూనియనులు సాధించ గలుగుతాయి. ఇతర యూనియనులకీ వెలుసుబడి వుండదు.

హెవీ ఎలక్ట్రికల్సు ఉద్యోగుల సంఘం సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, ప్రైవేటు యజమానులకు ఒక తాకీదు, హెచ్చరిక చేశారు. దేశంలోని ప్రస్తుత ఎమర్జన్సీ పరిస్థితి నాధారం చేసుకొని కొందరుయజమానులు కార్మికులను తొలగించడంలాంటి కార్మికేతర పనులు చేస్తున్నారు, వీటిని ప్రభుత్వం సహించదన్నారాయన.

ఈ హెచ్చరిక సమయానికే వచ్చింది. హరిశ్చంద్రప్రసాద్‌గారి అక్కమాంబ టెక్స్‌టైల్సులోనే ఇలాంటి తొలగింపులు, రిట్రెంచిమెంట్లు జరిగాయి. ప్రస్తుతం ఈ కేసు కార్మిక న్యాయస్థానంలో వుంది. కనుక దాని మంచిచెడ్డలు ఇప్పుడు చర్చించడానికి వీల్లేదు. కాని ఇలాంటిచర్యలు ప్రైవేటురంగంలోనేకాక కొన్నికొన్ని ప్రభుత్వ పరిశ్రమల్లోకూడాజరుగుతున్నాయి. నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీలోను, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులోను, పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ వర్క్‌షాపుల్లోను జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్ర మజ్దూర్ సంఘం వారు ఈ విషయాలన్నింటినీ ఇటీవల ఒక విజ్ఞాపన రూపంలో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారు. ఈ విషయాలపైన కూడా ప్రభుత్వం తనవైఖరిని స్పష్టపరచడం అవసరం. ప్రతి కర్మాగారంలో వుత్పత్తి హెచ్చించవలసిన ఈ తరుణంలో అనుభవమున్న కార్మికులను పనుల్లోనుంచి తొలగించవలసి రావడం ఆశ్చర్యకరం.

——

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి కె. జయలక్ష్మిగారు స్కూలు వుపాధ్యాయినుల పక్షంగా మంత్రిణికి, జి. వ. ఛైర్మన్‌కు సన్మాన పత్రాలు సమర్పించారు. మంత్రిణిగారిని మాత్రం ఏమీ కోరలేదు – నువ్వు నిజంగా సదా-లక్ష్మివి అని పొగిడారు జయలక్ష్మి. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని మాత్రం బోధనా పరికరములు, లేబొరేటరీ ప్రసాదించమని విజ్ఞప్తి చేసారు. శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, గజిటెడ్ స్కూల్సు ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వి. స్వామిదాస్‌గారలుకూడా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

బుచ్చిలో సదాలక్ష్మిగారు కోరాలత్తిన చిన్నయ్యగారి బాలురహాస్టలు, మరిరెండు బాలికల హాస్టల్లు సందర్శించారు. సమితి హరిజన సభ్యుడు శ్రీ శీమశాటి వెంకయ్య రక్షణనిధికిచ్చిన రూ 116 లను స్వీకరించారు.

, , ,

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం వచ్చేముందు సదాలక్ష్మిగారు సిద్ధీపురం వద్దనున్న శ్రీ వెన్నెలకంటి రామవయ్యగారి గాంధీ జనసంఘాన్ని చూచారు. అచ్చట సభలో కన్నులున్నమంటూ మాట్లాడారట. రామవయ్యగారు కాలనీ చరిత్రను వివరించి రోడ్డుకు, బావుల మరమ్మత్తుకు గ్రాంట్లుమంజూరుచేయవలసిందిగా కోరారు. శాసనసభ్యులు ఆనం సంజీవరెడ్డి, స్వర్ణ వేమయ్యగారలు గాంధీ పేరుపెట్టుకున్న ఈకాలనీవాసులు గాంధేయులుగా ప్రవర్తించాలని కోరారు.

మంత్రిణిగారివెంట కావలి ఆర్.డి.ఓ. శ్రీ వి. జి. శ్రీనివాసమూర్తి, సాంఘిక సంక్షేమశాఖ డైరెక్టరు శ్రీ గులాం దస్తగిరి, స్త్రీ సంక్షేమశాఖాధికారిణి కుమారి కె. అనసూయగారలు వచ్చారు.

, , ,

సదాలక్ష్మిగారు అరోజే కోవూరులోని హాస్టల్లనుచూచి వారిళ్లలో కోవూరుసమితి వారు ఏర్పాటుచేసిన కార్యక్రమ పరంపరలో పాల్గొన్నారు. వారిళ్ల ఆయుర్వేద ఆస్పత్రిని ప్రారంభించి, వీవర్సు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ నూత్న భవనంలో శ్రీ నెహ్రూ చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించారు. జి.వ. ఛైర్మన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి అవ్వరు ప్రయిమరీ పాఠశాలకు, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి గ్రామ సహాయకుల శిక్షణశిబిరానికి ప్రారంభోత్సవాలు జరిపారు.

శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి స్వాగతంతో, సమితి కార్యకలాపాల సమీక్షతో సభ ప్రారంభమైంది. చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి వుత్సాహాన్ని కొనియాడారు. జిల్లాలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఎక్కువ హాస్టల్లు మంజూరు చేసి, పేదపిల్లల విద్యాభివృద్ధికి దోహద మివ్వవలసిందిగా మంత్రిణికి విజ్ఞప్తి చేసారు. ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, ఈ అత్యవసర పరిస్థితిలో అందరూ క్రమశిక్షణ అలవరచుకోవాలన్నారు. ఎరువుల దొంగరవాణాను నిశితంగా విమర్శించారు. అవినీతి నిర్మూలనకు అతివలు నడుంకట్టాలని శ్రీమతి సదాలక్ష్మి మహిళల నుద్బోధించారు.

, , ,

వెంకటాచలం సమితిలోని గురువిందపూడి పంచాయతీ నూత్నభవనానికి మంత్రిణి 28 తేది వుదయం ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. నెల్లూరుతాలూకాలోని ఈ నాణ్యెల్లాగ్రామం, పైరు ఎండిపోయి దుర్భిక్ష పరిస్థితిలోవున్నా, రంగురంగుల తోరణాలతో కళకళమని ముస్తాబై, మంగళ వాద్యాలతో మంత్రిణికి ఘనమైన స్వాగతం పలికింది. మంత్రిణిగారికొరకు రాత్రిపగలు కష్టపడి పూర్తిచేసిన నాలుగువేల రూపాయల చిన్నదైనా రమ్యమైన పంచాయతీ కార్యాలయ భవనానికి ఆమెచేత ప్రవేశోత్సవం జరిపించుకున్నది.

సభకు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి సమితి గ్రామాల క్షామపరిస్థితిని వివరించి, సహాయాన్ని అర్థించారు. మంత్రిణిగారు మాట్లాడుతూ జిల్లాలో తానుచూచిన దుర్భరదుర్భిక్షపరిస్థితులను మంత్రివర్గంలోని తన సహచరులకు నివేదించగలనని చెప్పారు. ప్రతివ్యక్తీ రోజుకొక పైసాయిస్తే మన రక్షణావసరాలు తీరగలవన్నారు!

మంత్రిణిగారి మాలను రక్షణనిధికై శ్రీ ఆదపాల పెంచుపాపిరెడ్డిగారు రూ116 లకు కొన్నారు. చిన్నకార్యక్రమానికి పెద్ద ఏర్పాటుచేసిన పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వలుకూరు పిచ్చిరెడ్డి ధన్యవాదములు చెప్పారు. వ్యవహారంకంటే ఆహారం ముందన్నారుకాబట్టి, పిచ్చిరెడ్డిగారు సభకు ముందే అల్పాహారవిందుచేసారు.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

శ్రీ ఇంటి కృష్ణరావుగారు సంపాదకుడుగా సూళ్ళూరుపేటనుండి వెలువడిన "ప్రజాభ్యుదయ" పత్రికకు 5 తేది సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ యల్లసిరి రామకృష్ణారెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. శ్రీ బద్దెపూడి పేరారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్, వెంకటగిరి కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీ పుదుచ్చేరి రామకృష్ణయ్యగారలు పత్రిక అభ్యుదయాన్ని ఆకాంక్షిస్తూ, వున్నత ప్రమాణాలతో నిర్వహించ వలసిందిగా సలహాయిచ్చారు.

ఇంటి కృష్ణారావుగారు పత్రికారంగానికి క్రొత్తకాదు. పూర్వం నెల్లూరునుండికూడా ఒక పత్రికను నడిపారు. కాని ఎక్కువ కాలముండలేదనుకోండి. ఆంధ్రలో పత్రికలకు నెల్లూరు ప్రసిద్ధి. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పూర్వం రాష్ట్రకాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా నెల్లూరులో ఒక సభలో మాట్లాడుతూ, నెల్లూరులో సందుకొకటి, గొందికొకటిపత్రికలున్నవని వ్యంగ్యంగా అన్నారు. ఇప్పుడు జిల్లాలోని యితర ప్రాంతాలకుకూడా యిది వ్యాపిస్తున్నది. అయితే, సూళ్ళూరుపేటవంటి పంచాయతీ గ్రామంనుండి స్వతంత్రంగా, స్వయంపోషకంతో, వ్యక్తిత్వంగా ఒక పత్రికను నిర్వహించడం సాధ్యమా అనేది మా సందేహం. కృష్ణరావుగారికి అలాంటి ధైర్యముండవచ్చు. 'ప్రజాభ్యుదయ' ఓపినంతగా ప్రజాభ్యుదయానికి పాటుపడగలదని ఆశిస్తాము.

, , ,

అక్టోబరులో సూళ్ళూరుపేట టవున్‌లో చిన్నచిన్న చోరీలు అనేకం జరిగాయి. రాములరామరెడ్డిగారి యింట్లో 2 వేల రూపాయల విలువగల వస్తువులు, రాధారెడ్డి యింట్లో మూడునాలుగువందలరూపాయల వస్తువులు, సమితి అధ్యక్షుడు రామకృష్ణారెడ్డిగారింట్లో పాత్రసామాను, నవంబరు 1 తేది ముంజులూరు వెంకటరమణయ్య శెట్టి యింట్లో 6 సవర్ల బంగారు చోరగ్రస్తమైనవి. ప్రజలలో దొంగలభీతి ఎక్కువగా వున్నది.

, , ,

1 తేది 8 జింజర్‌సీసాలను యెత్తుకపోతుండిన వొక మద్రాసీయుణ్ణి ప్రొహిబిషన్‌పోలీస్ తరుముకోగా, అతను రెండు సీసాలను గోడకుబాది పగులగొట్టాడని; ఇంకొకదాన్ని తన తలకేసి కొట్టుకొని పగులగొట్టాడని తెలుస్తున్నది. మిగిలిన సీసాలతో, అతనిని కాళ్ళుచేతులుకట్టి బంధించి స్టేషన్‌కు తీసుక పోయారట. చూచారా! జింజర్‌సీసాల అఘాయిత్యం!

—మా. వి.

దొనకొండ పరీక్షా కేంద్రం

తర్లుబాడు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రావిపాటి మహానంద నెల్లూరులో జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి గారిని కలుసుకొని, దొనకొండ హైస్కూలును ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షా కేంద్రంగా చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేసారు. కురిచేడు, తర్లుబాడు హైస్కూళ్లకు దొనకొండ సెంటరని, అందులో 60 మంది ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. విద్యార్థులున్నారని, కావున దొనకొండను పరీక్షాకేంద్రం చేయడం అవసరమని వారు చెప్పారు. ఆరువందలమంది విద్యార్థులున్న యీ స్కూలుకు భవనవసతి చాలడంలేదని, ఫర్నిచర్ తగినంతలేదని, ఈవిషయంలోకూడా సహాయపడవలసిందిగా శ్రీ మహానంద డి.ఇ.ఓ.కు విజ్ఞప్తిచేసారు.

కావలి సోవియట్ సభ

7 తేది కావలి భారత-సోవియట్ సాంస్కృతిక సంఘం ఆధ్వర్యాన సోవియట్‌యూనియన్ 48 వ అక్టోబరు విప్లవ వార్షికోత్సవ అభినందనసభ జరిగింది. డాక్టరు శంకరశాస్త్రి అధ్యక్షత వహించారు. పాకిస్తాన్ యుద్ధంలో అసువులు బాసిన భారతవీరులకు జోహారులర్పించిన పిమ్మట, న్యాయవాదులు శ్రీ బి.వి. రమణారెడ్డి, శ్రీ వి.వి. నరసింహాచార్యులుగారలు వుపన్యసించారు. కాశ్మీర్ విషయంలో రష్యా సాయం మరువరానిదన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యువజన సమాఖ్య కార్యదర్శి శ్రీ జి. వి. నారాయణరావు, కావలి కళాశాల లెక్చరర్ శ్రీ ఎం. మాధవరావు, శ్రీ ఆర్. సుందరరావు, రష్యన్‌వనిత శ్రీమతి లాష్కినాగారలుకూడా వుపన్యసించారు.

దేశరక్షణ చట్టంద్వారా భారతప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలను అభినందిస్తూ; సోవియట్‌రష్యా చేస్తున్న నిస్వార్థ సహాయాన్ని కొనియాడుతూ, ఈ రెండుదేశాల స్నేహం శాశ్వతంకావాలని కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి. న్యాయవాది శ్రీ దారా నరసింహశాస్త్రిగారి వందనములతోసభ ముగిసింది.

కోవూరు రైస్‌మిల్లర్లు

కోవూరు రైస్‌మిల్లర్సు అసోషియేషన్ సర్వసభ్య సమావేశం 7 తేది శ్రీ పాలిచర్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. తాలూకాలోవున్న అన్ని రైస్‌మిల్లుల యజమానులను సభ్యులుగా చేర్చుకొని సంఘాన్ని విస్తరింపజేయాలని; సంఘాన్ని రిజిష్టరుచేయు విషయం మరుసమావేశంలో చర్చించాలని తీర్మానించారు. సంఘ జమాఖర్చులు పరిశీలింపబడి, ఆమోదింపబడినవి.

—బాలయ్య, కార్యదర్శి.

బారాబతి రాఫిల్ 12-వ "డ్రా" 31-10-65

ముఖ్యబహుమతుల సంక్షిప్త ఫలితములు

మొదటి ప్రయిజు రూ. 1,10,000 లు టి. నెం. H. M. 1262
ఎ. కె. లింగప్పగౌడ, బెంగుళూరు-(మైసూరు)

2 రెండవ ప్రయిజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 27,500 లు చొప్పున
2 DN 1130, ఢిల్లీ :: CQ: 4000 తిరుచ్చి (మద్రాసు)

2 మూడవ ప్రయిజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 13,750 చొప్పున
2 BH 6145 బీహార్ :: 2 DN 8431 రామనాథపురం (మద్రాసు)

ఇతర ప్రయిజులలో ఒక్కొక్కటి రూ. 275 లు చొప్పున
2 BT 1156 ఆదిలాబాద్ :: 2 BA 2992 అనంతపూర్ వాస్తవ్యులకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వచ్చినవి. ఇవిగాక యితరప్రయిజులుకూడా అనేక ప్రాంతములకు వచ్చియున్నవి.

ప్రయిజులు పొందినవారికి సంస్థవారే తెలియచేయగలరు.

మరో అవకాశము! గొప్ప ప్రయిజులు!! త్వరపడుడు!!

బారాబతి రాఫిల్ 13-వ "డ్రా" 13-2-1966

మొదటి ప్రయిజు రూ. 1,10,000 లు మొదలు కనీసము రూ. 22 ల వరకు 1001 గ్యారంటీ విధాన ప్రయిజుల అవకాశములు గలవు.

టిక్కెట్టు చందా రూ. 1/- :: 15 టిక్కెట్లు రూ. 10/- లు.

పూర్తి వివరములకు డిస్ట్రిబ్యూటరు:-

N. V. ఆచారి "శ్రీనివాస ట్రస్ట్"

(ఆఫీసు టౌనుహాలు దక్షిణపుగేటు యెదుట గుర్తింపుడు)

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

Printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)